

A KATONA JÓZSEF KÖNYVTÁR PÁLYÁZATA

A MINŐSÍTETT KÖNYVTÁR CÍM ELNYERÉSÉRE

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

Kecskemét, 2024

KATONA ■
JÓZSEF
KÖNYVTÁR ■
Kecskemét

Tartalom

1. Vezetés	2
1.1. Világos küldetés, jövőkép, alapvető értékek.....	2
1.2. A könyvtár vezetése és működésének fejlesztése	3
1.3. A vezetői támogatás és példamutatás	4
1.4. A vezető kapcsolatai a fenntartóval és más társadalmi partnerekkel	5
2. Stratégia	6
2.1. Stratégiát befolyásoló, partneri igényeket és elvárásokat megalapozó tények, adatok	6
2.2. Stratégiai célok kialakítása az igények és elvárások alapján	7
2.3. A stratégia megismertetése, bevezetése és felülvizsgálata	9
2.4. Innováció megjelenése a fejlesztésben.....	10
3. Munkatársak.....	14
3.1. Emberierőforrás-menedzsment	14
3.2. A munkatársak kompetenciáinak fejlesztése.....	15
3.3. A munkatársak bevonása és felhatalmazása.....	18
4. Együttműködés, partnerek, erőforrások	21
4.1. Kapcsolat a társadalmi partnerekkel.....	21
4.2. Kapcsolat a könyvtárhasználókkal.....	23
4.3. Hatékony forrásgazdálkodás	24
4.4. Tudásmenedzselés, az információ belső kezelése	25
4.5. IKT-eszközök, e-szolgáltatások menedzselése	28
4.6. Infrastruktúra, épületüzemeltetés és -fenntartás.....	30
5. Folyamatok	32
5.1. Folyamatok működtetése, összhangban a könyvtár céljaival	33
5.2. Felhasználócentrikus könyvtári szolgáltatásokat biztosító folyamatok	33
5.3. A könyvtár és partnerei folyamatainak összehangolása	36
6. Ügyfélközpontú eredmények	40
6.1. A könyvtárhasználók véleménye	40
6.2. A könyvtár működési mutatói alapján való értékelés.....	44
7. Munkatársakkal kapcsolatos eredmények.....	47
7.1. A munkatársak elégedettsége és motiváltsága az értékelések alapján	47
7.2. A munkatársak elégedettsége és motiváltsága a szervezet működéséhez kapcsolódó mérések alapján	50
8. Társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos eredmények.....	54
8.1. A közösség véleménye a könyvtárról, annak társadalmi hatásairól	54
8.2. A társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos működési mutatók	56
9. Kulcsfontosságú eredmények.....	64
9.1. A szolgáltatásokhoz kapcsolható eredménymutatók	64
9.2. A könyvtár szervezeti működésének eredményességének mutatói.....	69

1. Vezetés

1.1. Világos küldetés, jövőkép, alapvető értékek

A Katona József Könyvtár vezetése – a munkatársakkal együtt gondolkodva – világosan megfogalmazta küldetését és jövőképét az intézmény stratégiai tervében. A törvény által előírt feladatainkon túl értékeink jelentős része társadalmi funkciókból, szociális dimenziókból ered.

Fontos értéknek tekintjük a családot, így mindent megteszünk annak érdekében, hogy azok minden tagja számára „egy életen át” nyújtsunk szolgáltatásokat. Támogatjuk közös együttlétüket, munkavállalóink számára rugalmas feltételeket biztosítunk a munkahely és a magánélet közötti egyensúly megteremtéséhez.

Vármegyei hatókörű városi, illetve regionális könyvtárként saját magunk kulturális feladatrendszerén túl fontosnak tartjuk a kulturális identitást, így törekszünk a határon túli magyar települések könyvtáraival is szakmai kapcsolatokat építeni: jelenleg erdélyi, kárpátaljai és délvidéki együttműködéseink vannak. A könyvtári programok, gyermekfoglalkozások alkalmával igyekszünk erősíteni a nemzeti identitást látogatóinkban.

Intézményünk a hagyományos polgári értékek mentén működik. Az elmúlt években kapcsolatokat alakítottunk ki a történelmi egyházak helyi képviselőivel. A *Házasság hete* alkalmából hagyományosan szervezünk olyan előadásokat, ahol évente más-más lelkipásztor beszél párkapcsolati kérdésekről, a családi életből adódó konfliktushelyzetek kezeléséről, annak hatékony megoldásáról.

Szintén társadalmi feladatunk, hogy esélyt teremtsünk a hátrányos helyzetűek számára, ezért együttműködünk az őket segítő szervezetekkel. Az orosz–ukrán háború kitörésekor tartós élelmiszer gyűjtést rendeztünk a Máltai Szeretetszolgálat számára, a kárpátaljai magyarok megsegítésére, de rendszeresen juttatunk könyvcsomagokat Beregszászra és erdélyi magyar településekre. A könyvtárban egyre több a szociálisan hátrányos helyzetű látogató. Nyilvános könyvtárként – mások szolgáltatásainkhoz való méltó hozzáférése mellett – a rászorulóknak számára is biztosítanunk kell a felzárkózás lehetőségét. Térítésmentes programjaink az alacsonyabb jövedelműeknek is hozzáférést engednek a magas színvonalú, értékes tudományos és művészeti tartalmakhoz.

A könyvtárak szerepe sokat változott az idők folyamán, de értékőrző és ismeretközvetítő funkciója mindvégig megmaradt. Ennek érdekében, reagálva a használói szokások változására, kiemelt figyelmet fordítunk a digitális tartalomszolgáltatásra. A digitalizálás folyamatát a dokumentumok szkennelésétől az adatbázisba rendezésen át a virtuális kiállítások szakmai szempontok szerint történő kialakításáig felkészült kollégáink kimagasló alapossgal végzik.

A folyamatos megújulás, az innováció érdekében ösztönözzük és támogatjuk a munkatársak szakmai fejlődését. Hiszünk abban a szophoklészi gondolatban, miszerint „*bölcs ember az, ki másoktól tanulni tud.*” Ennek érdekében igyekeznek kollégáink szakmai napokon és konferenciákon keresztül megismerni más könyvtárakban működő jó példákat és gyakorlatokat,

amik által – azokat saját intézményünkhöz igazítva – gazdagíthatjuk szolgáltatási portfóliónkat. A szakmai utánpótlás biztosítása érdekében közép- és felsőfokon is bekapcsolódunk a szakemberképzésbe.

Jó szakmai-emberi kapcsolatot ápolunk a vármegye könyvtárosaival: fontosnak tartjuk a hosszú idő óta jól működő, szakmailag koordinált [kistelepülési könyvtárellátás](#) stabilitásának, magas színvonalú működésének megőrzését és további fejlesztését.

2023-ban a *Forrás szerkesztősége* könyvtárunk szervezetébe történő integrálása win-win helyzetet eredményezett. Úgy érezzük, a létrejötté óta számos működési formát megélt folyóirat otthonra talált intézményünkben: kölcsönösen segítjük és támogatjuk egymás tevékenységét, ugyanakkor szakmai munkájában a szerkesztőség szabadságot élvez, a könyvtár vezetése a folyóirat bevált szerkesztési elveit elfogadja.

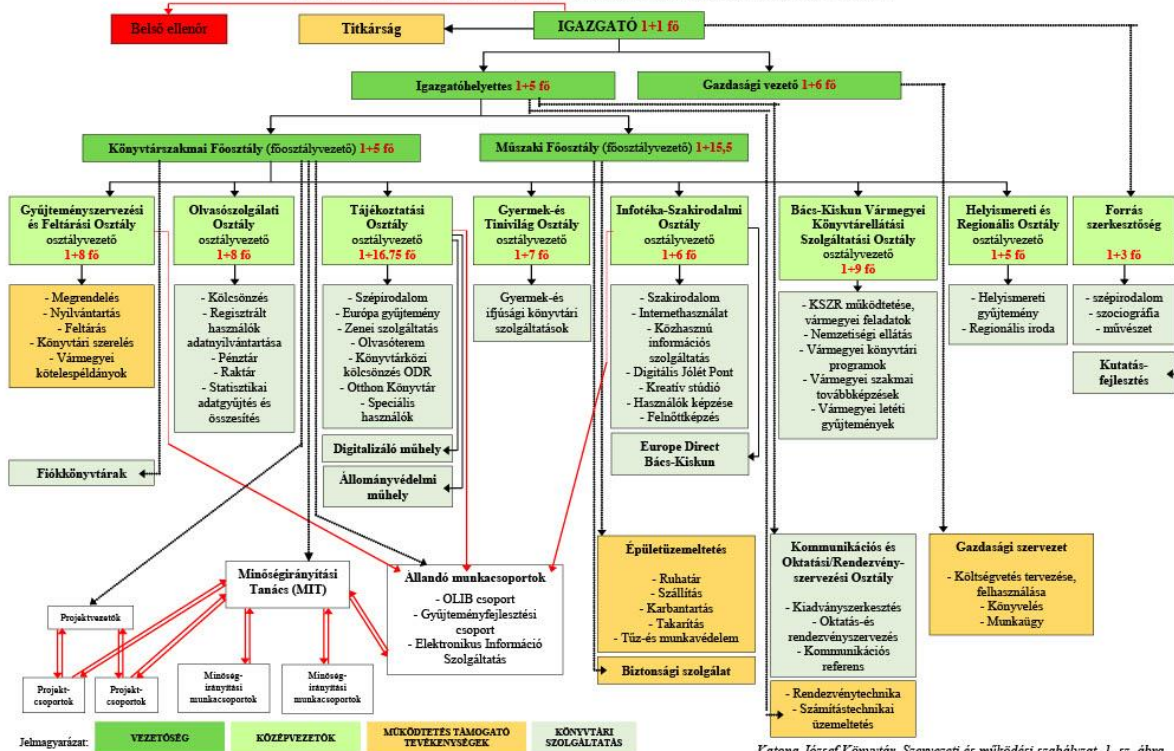
1.2. A könyvtár vezetése és működésének fejlesztése

A Katona József Könyvtárban 2021 májusában vezetőváltás történt: az intézmény élére 30 év után új igazgatót neveztek ki Bujdosóné Dr. Dani Erzsébet habilitált egyetemi docens, a Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar Könyvtár- és Információtudományi Tanszékének vezetője személyében. Az új igazgató pályázatában leszögezte: *„Egy jó vezetőnek kötelessége tiszteletben tartani és megőrizni, fejleszteni, tovább vinni elődjének eredményeit, jó gyakorlatait. Az eltelt idő tapasztalatai alapján megkeresni azokat a pontokat, ahol innovatív közelítéssel tovább lehet lépni. Vagyis tisztelni a múltat, a hagyományokat, érteni a jelent és felkészülni a jövőre.”*

Az első számú vezető személyének megváltozása a szervezeti felépítés átalakulását is magával hozta, melyben az a vezetői szándék mutatkozott meg, hogy erőteljes fiatalítással új lendületet vegyen az intézmény. A megváltozott szervezeti struktúrában egy új pozíciót hoztunk létre: a könyvtárszakmai főosztályvezető közvetlen irányítása alá kerültek az osztályvezetők. A fiatal felső vezetés munkájának háttérében a több évtizedes tapasztalattal rendelkező osztályvezetői csapat áll.

A regionális hatókörrel járó többletfeladatok miatt létrejött a *Helyismereti és Regionális Osztály*, megszűntek az önálló munkaterületek, helyettük *Kommunikációs és Oktatási/Rendezvényszervezési Osztály* alakult az igazgatóhelyettes irányításával. 2023-tól a *Forrás szerkesztőségét* önálló osztályként közvetlenül az igazgató alá rendeltük. A szervezeti ábra 2023-as átalakításánál, felülvizsgálva a korábbi működést, a PDCA-elv szerint több kisebb korrekciót hajtottunk végre: a fiókkönyvtárak a könyvtárszakmai főosztályvezetőhöz kerültek, a *Kreatív stúdió* szolgáltatási kínálatának megváltozása pedig indokoltá tette ennek az egységnek a *Tájékoztató Osztálytól az Infotéka-Szakirodalmi Osztályhoz* való áthelyezését. A szervezeti felépítés jelenleg hatékonyan szolgálja a könyvtár működését. Amikor a körülmények indokolják, kellő körültekintés mellett, a vezetőséggel egyeztetve hozunk döntést a változtatásról.

A KATONA JÓZSEF KÖNYVTÁR SZERVEZETE AZ EGYSÉGEK, MUNKATERÜLETEK LÉTSZÁMÁVAL

Katona József Könyvtár. Szervezeti és működési szabályzat, 1. sz. ábra

Az intézmény vezetői testületei számára a [Szervezeti és működési szabályzat](#) meghatározza az értekezletek gyakoriságát, ugyanakkor a hatékonyság és a megfelelő munkaidő-menedzsment érdekében csak akkor hívunk össze megbeszélést, ha azt szükségesnek érezzük.

1.3. A vezetői támogatás és példamutatás

A Katona József Könyvtár igazgatója felsőoktatási érintettsége folytán különösen – nagy hangsúlyt fektet a szakmai fejlődésre, a továbbképzésekre, és egyáltalán az élethosszig tartó tanulás támogatására. Igyekszünk az intézményt képviselni a fontosabb hazai szakmai napokon, konferenciákon, de rendszeres résztvevői vagyunk a székelyudvarhelyi *A jövő könyvtára* című konferenciájának is. Az intézményvezető ösztönzi a szakmai publikációk írását, konferencia-előadások vállalását. 2022-ben két kolléga előadást tartott a *Networkshop Országos Informatikai Konferencián*, valamint a nemzetközi *Bobcatsss Könyvtár- és információtudományi Konferencián*, utóbbin 2024-ben az igazgatóhelyettes képviselte előadásával a könyvtárat. A rövidebb továbbképzéseken felül 2023-ban 8 munkatársunk segédkönyvtáros képesítést szerzett, 2024-ben pedig további egy kolléga kezdte meg segédkönyvtáros tanulmányait. Jelenleg két munkatársunk végez felsőfokú szakmai tanulmányokat, egy fő doktori képzésben vesz részt, szeptembertől pedig várhatóan újabb három kolléga kezd informatikus könyvtáros BA és MA szakot. Differenciált bérfejlesztésnél szempont a kollégák továbbtanulás iránti nyitottsága.

Költségvetési intézményként az anyagi lehetőségeink korlátozottak, ezért fontos a jó gazda szemlélet: addig nyújtózkodunk, amíg a takarónk ér. Törekszünk a költséghatékonyra, a rendelkezésünkre álló források legoptimálisabb felhasználására, ugyanakkor a rövidtávú, ideiglenes megoldások helyett a hosszútávúakat részesítjük előnyben (pl. az épületüzemeltetés terén).

Az intézmény fejlesztése érdekében a vezetés ösztönzi a kollégákat minden pályázati lehetőség megragadására. Pályázatfigyelő munkatársunk rendszeresen elküldi az újonnan megjelenő felhívásokat a kollégáknak. A tervezési fázisban munkacsoportot alakítunk ki, akik megírják a szakmai programot, majd a *Gazdasági szervezettel* való jó együttműködésben benyújtásra kerül a pályázat.

A könyvtár vezetőségének széles körű személyes kapcsolati rendszere van, aminek pozitív hatását érzi az intézmény is. Nyitottak vagyunk minden olyan együttműködésre, ami értékteremtő és értékőrző funkciókat segíti, támogatja.

A könyvtár igazgatója és a vezetőség mind kommunikációban, mind megjelenésben példát mutat a dolgozók számára a kulturált intézményhez illő normarendszer tekintetében. A belső kommunikációban jól bevált gyakorlat az elektronikus levelek másolatban történő küldése, továbbítása.

Az intézmény vezetése a problémák megoldására és nem azok eskalálására törekszik. A cél a konfliktushelyzetek békés megoldása úgy a kollégák, mint a könyvtárhasználók és a dolgozók között.

1.4. A vezető kapcsolatai a fenntartóval és más társadalmi partnerekkel

Könyvtárunk székhelye megyei jogú városban van, így sokirányú kapcsolatrendszer működhet a szűkebb és tágabb környezetével. A legfontosabb kapcsolat a működésünket leginkább meghatározó, befolyásoló testület a [fenntartó, Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata](#).

A velük való kapcsolatrendszer igen széles területet ölel fel: a költségvetés, a fejlesztésekre, felújításokra fordítható támogatások, a bér és egyéb kiegészítő jellegű juttatások biztosítása, a város kulturális életében való részvétel, a város fenntartásában működő társintézményekkel való kapcsolat.

A kapcsolat domináns partnere a város polgármestere, akinek személyén keresztül a város közgyűlése és annak döntései, illetve a döntéseket végrehajtó polgármesteri hivatal illetékes osztályai a meghatározóak az intézmény tevékenysége tekintetében.

Könyvtárunk legfelső vezetője rendszeres kapcsolatban áll a polgármesterrel és a kulturális területek működéséért felelő alpolgármesterekkel, akiket folyamatosan tájékoztat a könyvtár tevékenységéről, projektjeinkről és a működés kapcsán felmerülő támogatandó és egyéb megoldandó feladatokról, melyek csak a közreműködésükkel valósulhatnak meg.

Az elmúlt években ennek a kapcsolatrendszernek köszönhetően számos, körülményeket pozitívan befolyásoló beruházás valósult meg: elkészült a központi könyvtár több terének klimatizálása, a belső udvarok madárhálóval való ellátása, megújult és új helyre került a

Baba-mama szoba, a földszinten gyermekmosdók kerültek kialakításra. Felújításokat végezhettünk a fiókkönyvtárakban, melyek közül a legjelentősebb a Széchenyivárosi Fiókkönyvtár teljes körű felújítása, és még számos kisebb volumenű beruházás.

Könyvtárunk meghatározó szerepet tölt be a város és a vármegye kulturális életében: rendszeres résztvevői, közreműködői vagyunk olyan nevezetes kecskeméti rendezvényeknek, mint a Kecskeméti Tavaszi Fesztivál, a városi Gyermeknap, a Hírös Hét Fesztivál és más városi események. Az ezekhez kapcsolódó könyvtári programok megvalósítását számos esetben támogatta a fenntartó önkormányzat.

A könyvtár igazgatóhelyettese 2023 tavasza óta a Magyar Kodály Társaság kecskeméti tagcsoportjának elnöke, ami segíti, hogy újabb és újabb zenés könyvtári programok valósuljanak meg az intézményben.

Munkatársaink bérhelyzete a könyvtár vezetője és a fenntartó konszenzusa alapján több alkalommal is pozitív eredménnyel, béremeléssel zárult. Ugyanígy sikeres volt az együttműködés a béren kívüli juttatás tekintetében is.

Vármegyei hatókörű városi könyvtárként és [regionális könyvtár](#)ként az intézmény vezetőjén keresztül kapcsolatban állunk az ágazat irányítóival, a Kulturális és Innovációs Minisztérium Kultúráért felelős államtitkárságával és azon belül a Könyvtári és Levéltári Főosztállyal; az Országos Széchényi Könyvtárral és az általa működtetett Könyvtári Intézettel; a Regionális Könyvtárak Kollégiumával; valamint a szakmai szervezetekkel (Magyar Könyvtárosok Egyesülete, Informatikai és Könyvtári Szövetség). Az itt felsorolt szervezetek az intézményi tevékenység értékelésében, pályázataink támogatásában, a jogszabályok előkészítésében és szakértői tevékenységben partnereink. Könyvtárunk igazgatója a régiós illetékességi területébe tartozó könyvtárak felelős vezetője is, így a határon túli magyarság könyvtári szolgáltatásainak segítése érdekében jelentős kapcsolatokat ápol, együttműködik a külföldi magyarság szakmai szervezeteivel és könyvtáraival.

Ez a kapcsolatrendszer, a folyamatos tájékozódás és kommunikáció megkönnyíti az intézmény vezetése számára, hogy felmérje, azonosítsa a legfontosabb társadalmi és könyvtári trendeket, elvárásokat és azokat figyelembe véve határozza meg stratégiáját, elérendő céljait. Véleményével, elemzéseivel, jó gyakorlatainak ismertetésével segíti is a helyi és az országos döntéshozókat irányítási, jogszabályalkotási, menedzselési feladataik ellátásában.

2. Stratégia

2.1. Stratégiát befolyásoló, partneri igényeket és elvárásokat megalapozó tények, adatok

A Katona József Könyvtár korábbi stratégiai terve 2019–2022-ig szólt, így [2023](#)-ban az előző stratégiai ciklus értékelésével kezdte munkáját a *Minőségirányítási Tanács* (továbbiakban: MIT). Megvizsgáltuk, hogy a 2019-ben készült SWOT-analízis során tett megállapításaink mennyiben igazolódtak be: meg tudtuk-e őrizni az erősségeket, sikerült-e fejleszteni a gyengeségeket, éltünk-e a lehetőségekkel, és elkerültük-e a veszélyeket. Azt láttuk, nagyon sok területen pozitív változások történtek a könyvtár működésében. Az erősségeket megtartottuk.

Az épület energetikai korszerűsítése sajnos külső, objektív okokból egyelőre nem valósulhatott meg, ugyanakkor – a 2022-ben végzett [használoi elégedettségmérés](#) visszajelzéseit figyelembe véve – megújult könyvtárunk honlapja, külön kommunikációs osztály jött létre a könyvtári marketing erősítése érdekében, valamint több új, közösségi kohéziót támogató kezdeményezés indult el a szervezetben. A munkatársak motiváltságának és idegennyelv-ismeretének fejlesztése továbbra is feladatot jelent – utóbbi annak ellenére, hogy szakképzett munkatársunk bevonásával már hirdettünk angol kezdő és kommunikációt fejlesztő szakköröket. A jól képzett szakember utánpótlás biztosítása érdekében 2022-ben a Kecskeméti Szakképzési Centrummal kötött megállapodás keretében segédkönyvtáros képzést indítottunk, és ugyanabban az évben együttműködési szándéknyilatkozatot írtunk alá a Debreceni Egyetemmel közös képzési program kidolgozásáról. A következő stratégiai ciklus kiemelt fejlesztési területként határoztuk meg az együttműködésen alapuló kvázi duális képzés elindítását Kecskeméten. Minden lehetőséget megragadunk, hogy munkatársaink szakmai ismeretei korszerűek és naprakészek legyenek: ezt elsősorban a térítésmentes szakmai napokon, konferenciákon keresztül tudjuk megvalósítani.

Digitalizáló műhely kialakításával – és az ezen a területen kötött együttműködések segítségével – komoly eredményeket értünk el a távhasználat tekintetében.

A [pályázatok](#)on keresztül lehetőségeinkhez mérten igyekszünk forrást szerezni könyvtári programok megvalósításához, szolgáltatásaink és infrastruktúránk javításához.

Végső szakaszába ért, de átnyúlt az új stratégiai időszakba a Széchenyivárosi Fiókkönyvtár teljes körű felújítása. A megújult létesítmény 2023. szeptember 18-án ünnepélyes keretek között adtuk át. Jól működő [fiókkönyvtári hálózat](#)unkkal bekapcsolódunk a városrészek közösségi programjaiba, találkozási helyet és tanulási, valamint tartalmas, igényes kikapcsolódási lehetőséget kínálunk a lakosság számára.

Az anyagi helyzetünk a szűkülő pályázati lehetőségek és az energiaválságot követő infláció ellenére is stabilnak mondható. Törekszünk az épület műszaki állapotának megőrzésére, fejlesztésére. Bár a Covid és az energiaválság időszakában is nyújtottunk alternatív szolgáltatásokat – hogy olvasóink hozzájussanak a dokumentumokhoz és ne veszítsük el a kapcsolatot a könyvtárhasználókkal –, természetesen a járvány az offline könyvtárhasználati számokban jelentős csökkenést hozott. A személyesen is látogatható könyvtári programokkal az élet viszatért az intézmény falai közé és az adatokban évről évre emelkedő tendenciát tapasztalunk.

Újabb és újabb együttműködési megállapodásokat kötünk, jelentősen növelve ezzel társadalmi beágyazódásunkat.

2.2. Stratégiai célok kialakítása az igények és elvárások alapján

Szolgáltató intézményként evidenciának tekintjük, hogy legfontosabb a könyvtárhasználó. A látogatók bizalommal fordulnak munkatársainkhoz, így nagyon sok visszajelzés informális módon történik, ugyanakkor jó belső kommunikációs rendszerünknek köszönhetően ezek mindig eljutnak az illetékes döntéshozókig. A használók a szóbeli közlés mellett észrevételeiket megfogalmazhatják írásban az épület minden szintjén elhelyezett vendégkönyvekben, levélben, e-

mailben, a közösségi média felületeken, a [honlapon](#), de rendszeres igény- és elégedettségmérést végzünk a *Könyvtári ajándécsomag* szolgáltatás igénybevételekor és a könyvtári programok alkalmával is.

2022-ben, az új stratégiai terv elkészítése előtt a könyvtár teljes működésére vonatkozó felmérést végeztünk olvasóink körében. 27 év után ennek eredményeként változott meg 2023-ban nyitvatartásunk. A kérdőíveken a használók megfogalmazták igényüket a könyvtár honlapjának megújítására is. Az új internetes felület elkészítése során a mérés adatai mellett körültekintően vizsgáltuk más vármegyei hatókörű városi könyvtárak weboldalait (benchmarking), ugyanakkor intézményünk egyedi vonásaival és adottságaival is számolnunk kellett. A honlap egy soha véget nem érő történet: az aktualizálás mellett folyamatosan felül kell vizsgálni az egészek a struktúráját, hogy az minél jobban felhasználóbarát legyen (PDCA-elv).

A dokumentumok beszerzésénél figyelembe vesszük az olvasói kéréseket és a kölcsönzési forgalom tapasztalatait, indokolt esetben rövidebb kölcsönzési határidőt határozunk meg. Szintén a használói tapasztalatok szerint, a tájékozódás segítésére 2022 nyarán az újdonságokat, a népszerűnek számító bűnügyi és romantikus köteteket, sorozatokat külön polcokon helyeztük el, a kölcsönözhető zenei szakkönyvek átkerültek a Zenei gyűjteménybe és az itt található helyben használható dokumentumokat is kölcsönözhetővé tettük.

A kérdőívek kitöltésekor az olvasók jelentős része kifogásolta az ápolatlan, könyvtárhoz méltatlan viselkedésű látogatók jelenlétét intézményünkben. Használóink közül sokan a leszakadó rétegekből kerülnek ki: feladatunk számukra biztonságos, kulturált közeget biztosítani, ahol értékes tartalmakat fogyaszthatnak és hasznosan tölthetik el idejüket. A társadalmi felelősségvállalás nem csupán a „zöld” célokból áll. A szociális érzékenység és az empátia az elvárt minimum egy nyilvános könyvtártól, aminek természetesen igyekszünk megfelelni. A kihívást az egészséges egyensúly megtalálása jelenti. A felmérést követően [Könyvtárhasználati szabályzat](#)unkat úgy módosítottuk, hogy részletesen megfogalmaztuk benne, mi az elvárt látogatói attitűd, a szabályok be nem tartása pedig milyen következményekkel jár.

Jelentős csoportot képeznek olvasóink között a magányos felnőtt és idős olvasók, akik beszélgetőtársra, közösségre vágnak, így a könyvtár szociális funkciója ebben is megmutatkozik.

Az elégedettségmérés hatására olyan apró fejlesztések is megtörténtek, mint az akasztók elhelyezése a mellékhelyiségek ajtajain.

Az erős szervezeti kultúra a szolgáltatások minőségét is befolyásolja. A könyvtárigazgató tartja magát a vezetői programjában megfogalmazott ígéretéhez: *„A vezető ajtaja mindig nyitva áll! – a jó munkahelyi légkör, a szakmai munka, a motiváció, az elkötelezettség egyik legfontosabb eszköze.”* Munkatársaink az elégedettségmérés, az önértékelés és a szervezeti kultúrát vizsgáló mérés mellett szóban és írásban is tehetnek és tesznek javaslatot a könyvtár szolgáltatásainak és működésének fejlesztése érdekében. Jól bevált módszer az igazgatói iroda előtt elhelyezett ötletláda is.

Az elmúlt évek járvánnyal és energiaválsággal terhelt éve a bizonytalanság érzése mellett erősítették a váratlan változásokhoz való alkalmazkodási képességünket. A nehéz időkben

mindig arra törekedtünk, hogy a könyvtárhasználók a lehető legtöbb szolgáltatásunkhoz hozzáférjenek. Alkalmazkodtunk az aktuális szabályozásokhoz: amikor zárva kellett lenni, zárva voltunk, de házhoz szállítottuk a megrendelt dokumentumokat; amikor lehetőség nyílt az érintésmentes átvételre, bevezettük az ablak-kölcsönzést, amit az energiaválság zárvatartási napjain is alkalmaztunk. Ezeknek a rendhagyó szolgáltatásoknak a sikerét a forgalmi adatok igazolják:

Év	Időszak	Kölcsönzési forma	Kölcsönzött dokumentumok száma (db)
2020 (11.335 db)	03.17–05.19.	Házhoz szállítás	803
	05.19–11.13.	Terasz-kölcsönzés	2.787
	11.13–12.31.	Ablak-kölcsönzés	7.745
2021	01.01–03.08. és 04.06–04.30.	Ablak-kölcsönzés	22.579
2022	november-december: keddi és szerdai napokon (17 nap)	Ablak-kölcsönzés	1.873
2023	január-február: keddi és szerdai napokon (11 nap)	Ablak-kölcsönzés	1.862
Összesen			37.649

Nehéz lépést tartani az egyre inkább technokratizálódó társadalommal, a fiatalok változó médiafogyasztási szokásaival. Átalakultak az olvasási szokások, ugyanakkor tévhit, hogy nem olvasnak az emberek. A távhasználat erősödése a könyvtár erőforrásainak átstrukturálását követeli, ezért fontos stratégiai cél a digitalizálás és a magas szintű online tartalomszolgáltatás további fejlesztése.

2.3. A stratégia megismertetése, bevezetése és felülvizsgálata

A MIT az előző stratégiai ciklus eredményességének vizsgálatával, a tanulságok levonásával kezdte az új stratégiai terv elkészítését. A makrokörnyezet elemzésénél a PGTTJ-analízis módszerével vizsgáltuk intézményünk tágabb – politikai, gazdasági, társadalmi, technológiai és jogi – környezetét. Az egyes területeket a tagok felosztották egymás között, és kutatómunkát követően elkészítették elemzésüket. Ezeket egy MIT-ülés keretében megtárgyalták, melyek alapján az előterjesztő módosította a dokumentumot. A következő fázisban a Tanács által elfogadott anyagot megkapta a könyvtárigazgató, aki véleményezte, majd javaslatai alapján véglegesítettük az elemzést.

A mikrokörnyezet vizsgálatánál a hagyományos SWOT-analízis módszerét alkalmaztuk, ezáltal feltárva könyvtárunk erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit és veszélyeit. A SWOT-

elemzést minden MIT tag elkészítette önállóan, majd azok egy újabb MIT-ülésen kerültek összefésülésre. Ezek után az igazgató az előzőekhez hasonlóan javaslataival segítette a csoport munkáját.

A tágabb és szűkebb környezet vizsgálatát követően az intézmény vezetője – a felső vezetőkkel közösen – megfogalmazta a könyvtár jövőképét, küldetésnyilatkozatát és alapvető céljait. A kulcsterületek meghatározását már a MIT és a felső vezetés közösen végezte, az egyes területek részletesebb kifejtése pedig az elemzésekhez hasonlóan történt: a MIT-tagok önállóan kidolgozták, majd a többiek lektorálták, a könyvtárigazgató pedig véglegesítette.

A könyvtár új stratégiai tervét elküldtük a fenntartónak, aki továbbította a Kulturális és Innovációs Minisztériumnak elfogadásra és jóváhagyásra.

A *Minőségirányítás a könyvtárban* szakmai továbbképzésen Skaliczki Judit elmondta, hogy a stratégiai tervnek nemcsak minden munkatárs asztalán kell ott lennie, hanem minden dolgozó szívében is. Ennek szellemében a könyvtár kollektívája a dokumentumot nem csupán a belső hálózaton keresztül kapta meg elolvasásra, hanem 2023. december 4-én, az év végi összdolgozói munkaértekezleten az intézményvezető részletesen be is mutatta. A dokumentum megismerését a kollégák aláírásukkal igazolták.

2.4. Innováció megjelenése a fejlesztésben

Az előző stratégiai tervhez képest sok új szempontra és tényezőre világított rá a 2023-ban készített SWOT-elemzés. Kecskeméten a kultúratámogató fenntartó nem csupán jól hangzó megállapítás, hanem valóság. Látva a könyvtárban folyó értékteremtő és -őrző munkát, az önkormányzat az épületüzemeltetés és programszervezések kapcsán az elmúlt években több alkalommal biztosított rendkívüli támogatást intézményünknek a költségvetésen felül. Gyermekfoglalkozásaink statisztikai adatai jól mutatják, hogy ezekre a programokra nagy igény van, ugyanakkor azt is igazolják, hogy jó kapcsolatot ápolunk a helyi oktatási intézményekkel és az ott tanító pedagógusokkal. A könyvtári honlap megújulásával erősséggé vált a korábbi gyengeség: az NKA-támogatásból megvalósuló [webáruház](#) az új kiadványok árusítása mellett a használt könyvek értékesítésével jelentős lépést jelent a környezettudatosság irányába. A 21. században elvárás egy információszolgáltató intézménnyel szemben, hogy az egész épületben gyors internetelérés legyen. Az előző stratégiai ciklusban sok éves álmunk vált valóra az internethálózat fejlesztésével. Forráshiány miatt számítógépes eszközparkunkat évről-évre, lépésről-lépésre tudjuk csak megújítani. Az elmúlt időszakban megerősödött az intézmény külső és belső kommunikációja, létrejött a *Kommunikációs és Oktatási/Rendezvény szervezési Osztály*.

Sajnos a természetes – GYED/GYES, nyugdíj, próbaidő alatti távozás – folyamatokból adódó munkaerő-változásokon túl a könyvtáros pálya társadalmi megítélése, bérezése is növeli a fluktuációt, egyre több a szakképesítés nélküli munkatárs. Ezzel párhuzamosan örömteli, hogy számos kollégánk olyan többlettudással, rendkívüli képességgel rendelkezik (amatőr költő, varrónő, kórusvezető, edző stb.), amelyet intézményünkben végzett munkája során is kamatoztatni tud. 2022-től munkatársaink tudományos konferenciákon (*Bobcatss, Net-*

workshop) is megmérettetnek, ugyanakkor a szakmai publikációk számának növelése továbbra is feladatot jelent. Az intézményvezető felsőoktatási tapasztalata, a *Forrás szerkesztőségének* szervezetünkbe történő integrálása, a kihelyezett tanszék indítása, a fél állású tudományos kutató alkalmazása mind-mind segítik, ösztönzik a tudományos munkába való bekapcsolódást.

Stratégiai tervünk gyengeségként említi a lejárt licencű integrált könyvtári rendszert. Az IKR könyvtári szolgáltatásunk alapja, így nagyon körültekintően megvizsgáltuk a lehetséges szoftvereket. A Katona József Könyvtárban a teljes szakmai kollektíva előtt tartottak bemutatókat a Liberty, a Szikla, valamint a Corvina és Huntéka szoftvereket fejlesztő cégek, benchmarking céljából ellátogattunk a szombathelyi Berzsenyi Dániel Könyvtárba (Szikla), a debreceni Méliusz Juhász Péter Könyvtárba (Huntéka), illetve a KSH Könyvtárba (LibMate), hogy működés közben láthassuk ezeket a könyvtári rendszereket. A közbeszerzési eljárás lezárult, 2024. április 19-én szerződést kötöttünk a Monguz Információtechnológiai Kft.-vel, így ebben az évben megtörténik a szoftverváltás, amely új utakat nyit – egyebek mellett – a digitális tartalomszolgáltatás területén.

A 2023–2027 közötti időszakra vonatkozó stratégiai tervben új lehetőségeket is megfogalmaztunk. Folyamatban van a könyvtár fejlesztésére és támogatására hivatott [Alapítvány a Bács-Kiskun Megyei Könyvtárért](#) megújítása: 2023-ban új kuratórium állt fel, 2024-ben pedig – a pályázatokon való sikeres részvétel reményében – szeretnénk a közalapítványt alapítványnyá alakítani. A pályázati támogatások mellett számítunk olvasóink és munkatársaink [személyi jövedelemadójának 1%-os felajánlása](#)ira, illetve további forrás reményében alapítványi bált is tervezünk.

Fiókkönyvtári hálózatunk 2022-ben a könyvtárszakmai főosztályvezető közvetlen irányítása alá került, ezáltal nagyobb figyelmet fordítva az ott folyó szakmai munkára. Évente megteremtjük a lehetőségét, hogy a nyolc fiókkönyvtár munkatársai tapasztalatcserére, tudásuk bővítésére összegyűljenek, rendszerint vendégelőadókkal kiegészítve.

2024. április 22-én a minőségirányítási napon négy fiókkönyvtárosunk mutatta be mindennapi munkáját a teljes kollektíva számára. A Széchenyivárosi Fiókkönyvtár teljes körű megújulását követően bízunk benne, hogy lehetőségünk lesz a Hetényegyházi Fiókkönyvtár régi nyílászáróinak cseréjére, valamint bekapcsolódhatunk a műkertvárosi fejlesztésbe ottani fiókkönyvtárunk megújításával.

Stratégiai fejlesztési területek	
2019–2022	2023–2027
<ol style="list-style-type: none"> 1. Helyi értékeink megőrzése, átfogó, ütemezett digitalizálási terv 2. Projektmenedzsment 3. Hátrányos helyzetűek esélyteremtése 4. Minden korosztályra kiterjedő szolgáltatási kínálat 5. Technológiai lépéstartás 6. A könyvtárosok nyelvismeretének növelése 7. A vidék kulturális esélyteremtése: a Könyvtár, Információs és Közösségi Helyek 8. Könyvtári marketing 9. Minőségirányítás a könyvtárban 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Családbarát munkahely és családbarát szolgáltatóhely 2. Helyi értékeink megőrzése digitalizálással 3. Olvasásnépszerűsítés és biblioterápia 4. Együttműködésen alapuló kvázi duális képzés Kecskeméten 5. Regionális és nemzetközi szintű kapcsolatépítés 6. A szervezeti kultúra erősítése, fejlesztése 7. Valódi „zöldkönyvtárrá” válás

„A családot alapvető, értéket jelentő közösségi formának tartjuk,” így az új stratégiai terv kiemelt fejlesztési területei között első helyen szerepel az intézmény családbarát működése és családtámogató szolgáltatásaink. Korábban a minden korosztályra kiterjedő szolgáltatási kínálatot jelöltük meg célként, ugyanakkor – ezen túlmenően – törekszünk arra is, hogy támogassuk a családok közös együttlétét, szabadidejük tartalmas eltöltését, segítve ezzel az intergenerációs kapcsolódást.

Az olvasói szokások átalakulásával egyre fontosabb feladat a digitális tartalomszolgáltatás, így ezt a területet továbbra is igyekszünk erősíteni. 2023-ban együttműködés keretében digitalizáltuk Ittzés Mihály kecskeméti vonatkozású [írásait](#). A zenetörténész 1970–2018 között élt és dolgozott Kecskeméten, így munkái a helyi kulturális élet meghatározó kordokumentumai. Elkezdtük a Kecskeméti Televízió archívuma digitalizálásának előkészítését. Több helyi fotóriporterrel kötöttünk megállapodást gyűjteményünkben található alkotásaik [online szolgáltatásáról](#). Ezek a munkák a következő évek meghatározó feladatai lesznek.

Új elemként került a stratégiai terv fejlesztési területei közé az olvasásnépszerűsítés és biblioterápia. Bár előbbi alapfeladata egy könyvtárnak, folyamatos kihívást és feladatot jelent munkatársainknak az ehhez kapcsolódó szolgáltatások és programok kitalálása, szervezése. A közelmúltban egy booktuberként is tevékenykedő munkatárssal egészült ki kollektívánk, ami nagy előrelépést jelent a digitális környezetben történő olvasásnépszerűsítésben. Néhány éve elindított kiscsoportos biblioterápia-foglalkozásaink sikeresek. Szeretnénk, ha a jövőben külső szakember helyett szakképzett munkatársat tudnánk alkalmazni terápiás alkalmaink vezetésére.

Szintén a stratégiai terv novumának tekinthető az együttműködésen alapuló kvázi duális képzés elindításának terve Kecskeméten. A mikro- és makrokörnyezeti vizsgálatok során

feltártuk a könyvtárosok motiváltságának, pályaelhagyásának veszélyét, a bérkérdés problematikáját, a magas munkatársi fluktuációt. A megfelelő számú szakember-utánpótlás kérdéskörével a következő években komolyan foglalkozni kell. A könyvtárigazgató felsőoktatási tapasztalataira építve már 2021-es vezetői pályázatában megfogalmazta ezt a célkitűzést, ugyanakkor ez csak hosszútávú stratégiai célként tud megvalósulni. Első lépésként a Kecskeméti Szakképzési Centrummal kötöttünk megállapodást középfokú segédkönyvtáros-képzés elindításáról, aminek értelmében a képzés háttérét a Szakképzési Centrum adja, tartalmi szempontból – a tematika és az órarend kialakítását, az oktatók delegálását, a gyakorlatok megszervezését illetően – pedig a Katona József Könyvtár vállal szakmai felelősséget. A képzésben részt vevő első csoport 2023 júniusában szép eredménnyel vizsgázott, 2024 márciusában már a második csoportot is elindítottuk. A középfok után a felsőfokú képzés feltételeit igyekszünk megteremteni, ennek érdekében kötöttünk együttműködési megállapodást a Debreceni Egyetemmel és nyitottuk meg a *Debreceni Egyetem kihelyezett kecskeméti Könyvtár-és Információtudományi Tanszékét* 2023. november 8-án.

A Katona József Könyvtárnak hagyományosan széles körű, kiterjedt partnerkapcsolati rendszere van, ugyanakkor minden alkalmat megragadunk, hogy ezt tovább erősítsük. Egyebek mellett ezt a célt segíti, hogy 2023 januárjában könyvtárunk szervezetéhez csatlakozott a *Forrás szerkesztősége*, hiszen a folyóiratnak rengeteg élő kapcsolata van helyi, országos, sőt határon túli magyar alkotókkal, írókkal, költőkkel, képzőművészekkel. Új elemként jelenik meg a stratégiai tervben a regionális feladatkör, ami ugyancsak segíti a partnerkapcsolatok fejlesztését. A hatókörünkbe tartozó vármegyei könyvtárak mellett a másik két régiós könyvtárral is rendszeresen egyeztetünk, emellett ápoljuk meglévő határon túli kapcsolatainkat (Szabadka, Pélmonostor) és igyekszünk újabbakat is kialakítani (Székelyudvarhely, Székelykeresztúr, Beregszász stb.). A szakmai képzések indításával szintén ismeretségek alakulnak, de törekszünk a helyi intézményekkel és civil szervezetekkel való újabb és újabb közös projektek megvalósítására is.

Kiemelt, mindig fejlesztendő terület a szervezeti kultúra. Az elmúlt években nagyon sok lépést tettünk ennek erősítése érdekében. A munkatársak ötletládában helyezhetik el javaslatukat (ezek közül többet meg is valósítottunk már), évente közös bográcsozással ünnepeljük könyvtárépületünk átadásának évfordulóját, nyugdíjas és GYES-en lévő dolgozóinkkal együtt tartunk karácsonyi ünnepséget, de komoly közösségi kohéziót erősítő funkciója van a kollektíva közel egynegyedét magában foglaló könyvtári kórusnak és a heti rendszerességű munkahelyi tornának is.

Folyamatos innováció és megújulás jellemzi *Zöldkönyvtár munkacsoportunkat*. A társadalmi felelősségvállalás érdekében a környezettudatosság és fenntarthatóság szemléletét igyekszünk úgy a könyvtárhasználók, mint munkatársaink körében meghonosítani. Ennek első számú eszköze a könyvtár gyűjteménye és az arra épülő könyvtári foglalkozások és programok, de ezt a célt szolgálják olyan közösségi megmozdulások is, mint a szemétszedés, a faültetés vagy a munkatársi körben megrendezett használtruha-börze. Az [Extra-zöld olvasójegy](#) bevezetésével látogatóink anyagi támogatásukkal is segíthetik „zöld” törekvéseinket.

3. Munkatársak

3.1. Emberierőforrás-menedzsment

Az intézményvezető rövid- és hosszú távú célja a munkatársak kompetenciáinak fejlesztése. Kinevezése után az új igazgató első hónapjai azzal teltek, hogy felmérte az emberi erőforrást az intézményen belül. Megtartva a hagyományosan jól működő szervezetet, minimális változtatást eszközölt a szervezeti felépítésben. Megalakult a *Helyismereti és Regionális Osztály*, hiszen regionális központként sok új feladatot kapott az intézmény. 2023-ban a *Forrás szerkesztőség* szervezetünkbe csatlakozásával, fenntartói engedéllyel ismét lehetőség nyílt a változtatásra.

2021-ben indult újtára a szervezeti családfa-kezdemenyezés. Ennek lényege, hogy minden dolgozó egy rövid bemutatkozást ír magáról, lehetőleg fényképpel társítva. Ilyen nagy szervezetben ez könnyebbséget jelent egy új dolgozónak, hogy megismerje a többi kollégát.

A MIT 2024. évi terve, hogy létrehoz egy *Emberi erőforrás munkacsoportot*. A csoport tagjai között lesz a személyügyi ügyintéző, az *üzemi tanács*, valamint a *Kulturális Dolgozók Független Szakszervezetének* elnöke is. A munkacsoport a benchmarking módszereit alkalmazva fog felméréseket végezni – elsősorban a munkatársak kompetenciáira, illetve affinitásaira fókuszálva. Ezenfelül nyugdíjazási ütemtervet, korfát és fluktuációs kimutatást készítenek.

A Katona József Könyvtárról elmondható, hogy a felhasználóközpontúság mellett nagy figyelmet fordít a munkatársak igényeire is. Annak ellenére, hogy kötelezőség nem vonatkozik rá, az új vezetőség égisze alatt megalakult az új *üzemi tanács* és aláírásra került az átdolgozott, aktualizált *Kollektív szerződés* is.

2023-ban intézményünk elnyerte a [Családbarát munkahely cím](#)et, amely bizonyítja, hogy a vezetőség maximálisan odafigyel a munka és a magánélet összeegyeztethetőségére. Rugalmas feltételekkel támogatjuk a kisgyermeket nevelő munkavállalókat, szükség esetén a home office lehetősége is biztosított. A könyvtári környezet továbbá azt is lehetővé teszi, hogy a dolgozók gyermekei hosszabb, rövidebb időt kényelemben és biztonságban töltsenek el az intézményben a munkaidő alatt.

[Esélyegyenlőségi terv](#)vel régóta rendelkezik a könyvtár, amit 2023-ban meg is újítottunk. Hosszú évtizedek óta figyelünk a fogyatékkal élő munkavállalókra is. Vak és mozgássérült kollégát is foglalkoztatunk, akik a tudásuk és képességeik legjavát kihasználva járulnak hozzá a Katona József Könyvtár szolgáltatásainak minőségfejlesztéséhez.

A munkaerő felvételnél minden jogszabályi, valamint írott és íratlan etikai elvárásnak megfelelően járunk el. Minden jelentkező lehetőséget kap egy személyes találkozásra, bemutatkozásra. Az állásinterjún jelen van legalább egy felső vezető, illetve a megpályázott munkakör osztályvezetője. Közös mérlegelést követően kerülhet sor másod-, illetve harmadkörös találkozásra. Amennyiben a jelentkező nem ismeri intézményünket – a további egyeztetéstől függetlenül –, személyesen körbevezetjük a könyvtárárpületben.

Munkaerő-átcsoportosítás is történt már a kollektíván belül, ami mindig könyvtárszakmai szempontok szerint, a szolgáltatások fejlesztését elősegítve zajlott. Az intézményen belül szükségszerűen adódó helyettesítéseken felül 2022-ben 21 fő részvételével tervezett rotációt is megvalósítottunk. A rotáció célja egymás munkaterületeinek alapos megismerése, illetve azon készségek felfedezése volt, melyek alkalmassá teszik a munkavállalót más területen is kipróbálni magát. Pozitív hozadéka lett a munkamódszernek, hogy a fiókkönyvtári vagy az olvasószolgálati, de több esetben a tájékoztatási pontokon történő helyettesítést is minden váratlan helyzetben biztosítani tudjuk.

A minőségirányítási napokat úgy próbáljuk alakítani, hogy az egyes osztályok lehetőséget kapjanak a bemutatkozásra. Így került sor 2024-ben a fiókkönyvtárosok és a *Forrás szerkesztőségének* előadásaira.

Szerencsés helyzetben vagyunk, hiszen hosszú idő óta kölcsönös bizalmi és szakmai alapokon nyugvó a kapcsolatunk van a fenntartóval. Mi sem bizonyítja ezt jobban, minthogy az intézményvezető az elmúlt időben több alkalommal vehetett részt pozitív végkimenetelű bértárgyaláson. Differenciált béremelések mindig az osztályvezetőkkel egyeztetve, a teljesítmény, az elköteleződés és a motiváltság szempontjai alapján történnek.

A jubileumi és törzsgárda jutalmon túl minden évben átadjuk „A mi könyvtárunkért” díjat, melyet az arra érdemes kollégának a teljes kollektíva szavazatai alapján ítélünk oda. Ennek részleteit és egyéb munkavállalói juttatások és kedvezmények feltételeit tartalmazza a frissen aláírt *Kollektív szerződés* is.

Kollégáink olyan kivételezett helyzetben vannak, hogy intézményünkön belül működik országos hatókörrel a *Kulturális Dolgozók Független Szakszervezete*, továbbá a *Katona József Könyvtár Közművelődési és Közgyűjteményi Dolgozók Szakszervezetének Alapszervezete* is. Mindezek mellett hosszú idő óta intézményünk dolgozói közül választják meg az *MKE Bács-Kiskun Megyei Szervezetének* vezetőségét is.

A vezetőség és a – kontrollként működő – belső ellenőrzés kiemelt figyelmet fordít a munkaköri leírások folyamatos frissítésére. A beiskolázási és továbbképzési tervek elkészítése első körben az osztályvezetőkkel, második körben a munkavállalóval egyeztetve történnek. Minden esetben olyan dolgozó kerül bele a tervekbe, akinek az életkörülményei, a képességei és az adott munkakörhöz tartozó elvárások is alátámasztják a képzésen való részvételt.

3.2. A munkatársak kompetenciáinak fejlesztése

Az új igazgató vezetői ciklusának kezdetén minden dolgozóval személyesen megismerkedett, beszélgetett. A találkozás során a munkaügyi dokumentumokban leírtakon túl is tudott tájékozódni: kinek mihez van affinitása, érdeklődése; mik a rövid, illetve hosszú távú egyéni céljai.

A felső vezetés a forráshiányok ellenére minden lehetőséget megragad a munkatársak kompetenciáinak fejlesztésére. Ez kétféleképpen valósulhat meg: szervezeten belüli, illetve kívüli tudásszerzéssel.

Az intézményvezető már vezetői pályázatában megfogalmazta hosszú távú céljait a Katona József Könyvtár felsőoktatási szerepének növelésével kapcsolatban. Általános tapasztalat, hogy az elmúlt években Magyarországon egyre kevesebb fiatal jelentkezik informatikus könyvtáros alap- vagy mesterképzésre. Ezt hivatott ösztönözni a Debreceni Egyetemmel partneri együttműködésen alapuló kvázi duális képzés tervezése, majdani megvalósítása. A felsőoktatási tanulmányokat az intézményvezető tanulmányi szerződés keretén belül támogatja, ahol összhangba kerül az egyéni szándék a szervezeti célokkal, amelyre már példánk is van.

2022-ben a Kecskeméti Szakképzési Centrummal együttműködésben segédkönyvtáros képzést szerveztünk, melynek elvégzését követően nyolc munkatársunk tett sikeres vizsgát. A képzést 2024 márciusában újra elindítottuk. Felmérve a hallgatók tapasztalatait, elmondható, hogy a megszerzett tudás birtokában a kollégák sokkal nagyobb rálátást kaptak a szakmára, és bátrabban kezdeményeznek akár munkafolyamatokra vonatkozó fejlesztési elképzeléseket. Ez a szervezeten belüli rotációban is megmutatkozott. Fontos megemlíteni, hogy munkatársaink közül többen az oktatói tevékenységben is részt vettek, ami által ők maguk is fejleszthették pedagógiai tudásukat és előadói képességüket.

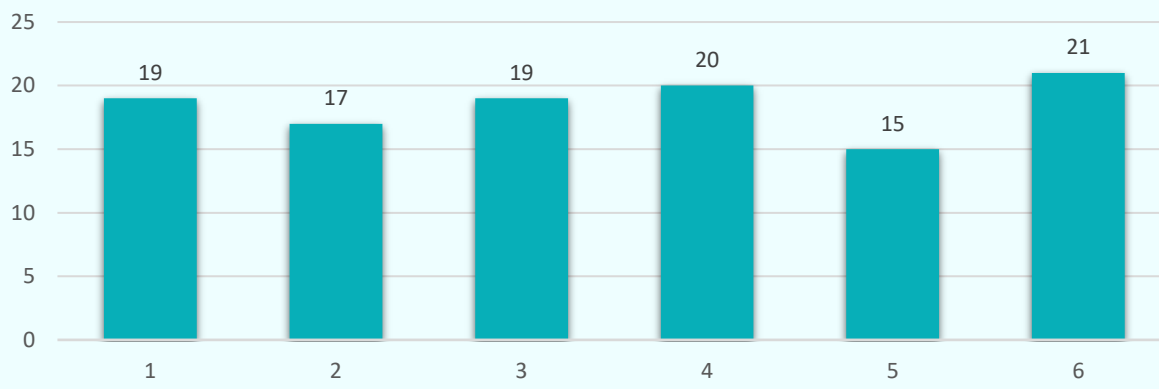
Nagy örömmel tapasztaljuk évről évre, hogy országszerte számos szervezet, illetve könyvtár szervez saját vagy pályázati forrásból különböző szakmai napokat, konferenciákat, továbbképzéseket. Lehetőségeinkhez mérten igyekszünk ezeken részt venni, külön figyelmet fordítva arra, hogy a kollektíva lehető legtöbb tagja lehetőséget kapjon az évek során. Mivel kivitelezhetetlen, hogy mindenki eljusson ezekre a programokra, a belső tudásmegosztó rendszer fejlesztésünk kellett. Minden kolléga, aki ilyen módon tapasztalatot szerez, feljegyzést, illetve beszámolót ír a látottakról, hallottakról. Ennek dokumentációját elhelyezi a belső hálózaton, ahol mindenki szabadon hozzáférhet, így közvetve tanulhat.

Mindezek mellett igyekszünk belső képzésekkel is támogatni a kompetenciafejlesztést. A 2019-es Minősített Könyvtár cím szakértői véleményében jogosan szerepelt, hogy alacsony a szervezeten belüli nyelvtudás. Ezt forráshiány miatt egyelőre két módszerrel próbáltuk orvosolni: az új munkavállalók felvételekor különös hangsúlyt fektetünk az idegennyelv-tudásra, valamint belső képzés útján, egy felsőfokú angol nyelvtudással rendelkező kolléga révén igyekeztünk oktatni a munkatársakat. A 2024-es munkatársi önértékelés azt mutatja, hogy még mindig van hova fejlődünk ezen a téren, hiszen arra az állításra, miszerint „*Legalább egy élő idegen nyelven társalgási szinten beszélek*”, a dolgozók 17%-a elégtelen értékelést adott.

**Legalább egy élő idegen nyelven társalgási szinten beszélek
(111 válasz)**

1 = legkevésbé jellemző; 6 = leginkább jellemző

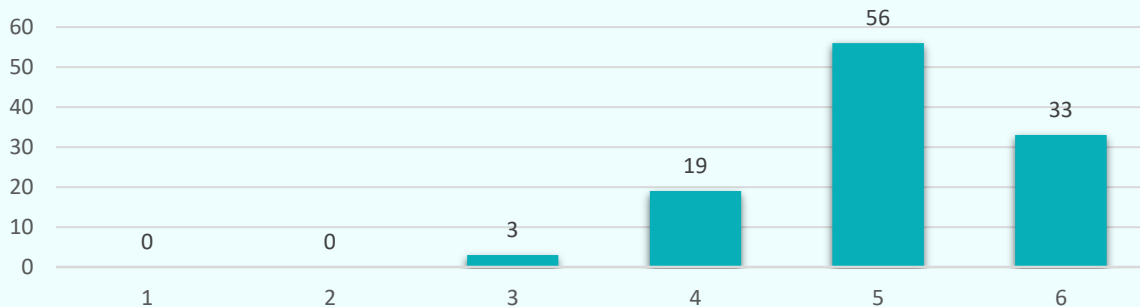

A könyvtárhasználóknak tervezett és azóta már megvalósult Excel-tanfolyamunk pilot időszakában önként jelentkező kollégáink bővíthették digitális kompetenciáikat.

Az új kollégák mentorálása természetes, magától értetődő metódusa intézményünknek. Az adminisztratív teendőket követően az új munkavállalót minden kollégának bemutatjuk. Az első napokban az osztályvezető felügyelete mellett teljes rálátást, egy általános képet kap az intézmény működéséről, szolgáltatásairól. Megismeri a törvényi háttérrel, a szabályzókat, a honlapot és az integrált könyvtári rendszert. Úgy tűnik, ez a módszer hatékonynak bizonyul, hiszen az önértékelés alkalmával a dolgozók több mint 80%-a 5-ös vagy 6-os értékelést adott a jogi és munkahelyi szabályozás ismeretére.

**Ismerem szakmám jogi szabályozását és munkahelyi szabályait
(111 válasz)**

1 = legkevésbé jellemző; 6 = leginkább jellemző

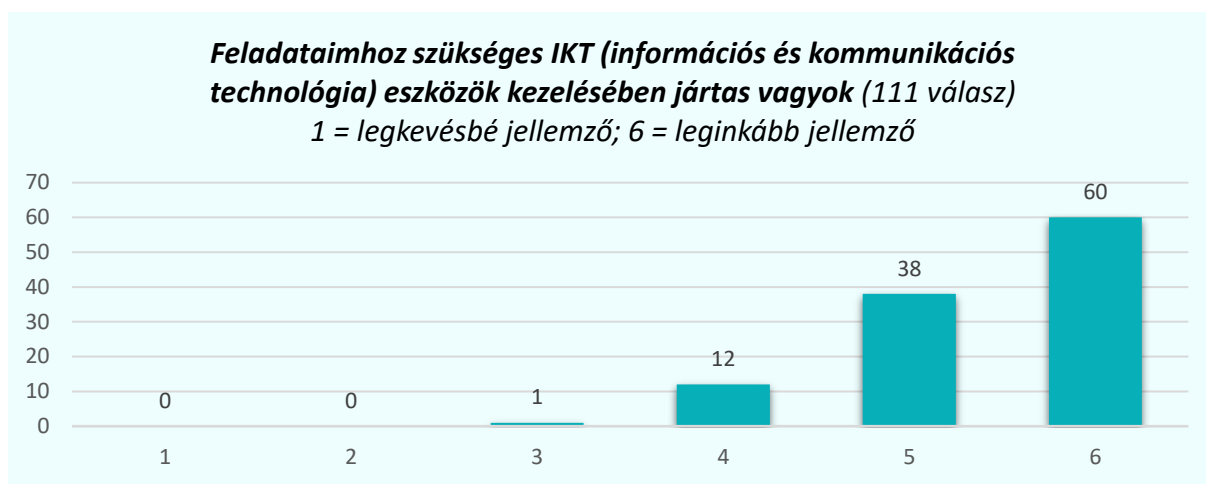

Ezt követően az osztályvezető vagy a közvetlen munkatársa segítségével részleteiben is megismeri a munkafolyamatokat, feladatokat. Az utóbbi években kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy egy-egy új munkatárs több területre is rálátást kapjon. A tájékoztatók esetében pl. minden ponton megismeri az adott szolgáltatási egységet, legyen az Szépirodalom, Infotéka vagy akár a Zenei gyűjtemény. Törekszünk arra, hogy egy – bármilyen okból távozó –

kolléga párhuzamosan dolgozzon azzal, aki őt követi majd a feladatai elvégzésében, mivel ez nagy mértékben segíti az intézmény zavartalan működését.

A belső és külső képzések alkalmával igyekszünk megismerni a korszerű képzési módszereket is. Ily módon épült be mindennapjainkba, az Outlook, a Microsoft Teams, a Zoom, a Google űrlapok, de a közösségi médiafelületek használata is. A legutóbbi munkatársi önértékelésünk adatai alapján a kitöltők több mint 50%-a maximálisra értékelte az IKT-eszközök kezelésében való jártasságát, 4-es értéknél rosszabbat pedig csupán egy kolléga adott erre a szempontra.

Egy ekkora szervezet esetében nagy kihívást jelent a motiváltság fenntartása, a kiégés elkerülése, hiszen nehéz minden munkavállalóra napi szinten odafigyelni. A 2024-es munkatársi önértékelés azt mutatja, hogy a munkához való hozzáállás, a motiváltság területén alapvetően jól teljesít a kollektíva (2.2. alkritérium: 84,2%). Az innovatív, alkotó gondolkodást igénylő feladatokhoz való hozzáállásban viszont még van hova fejlődnünk.

3.3. A munkatársak bevonása és felhatalmazása

A Katona József Könyvtár szervezetére és munkafolyamataira jellemző, hogy alulról felfelé építkezik, illetve felülről lefelé támogat.

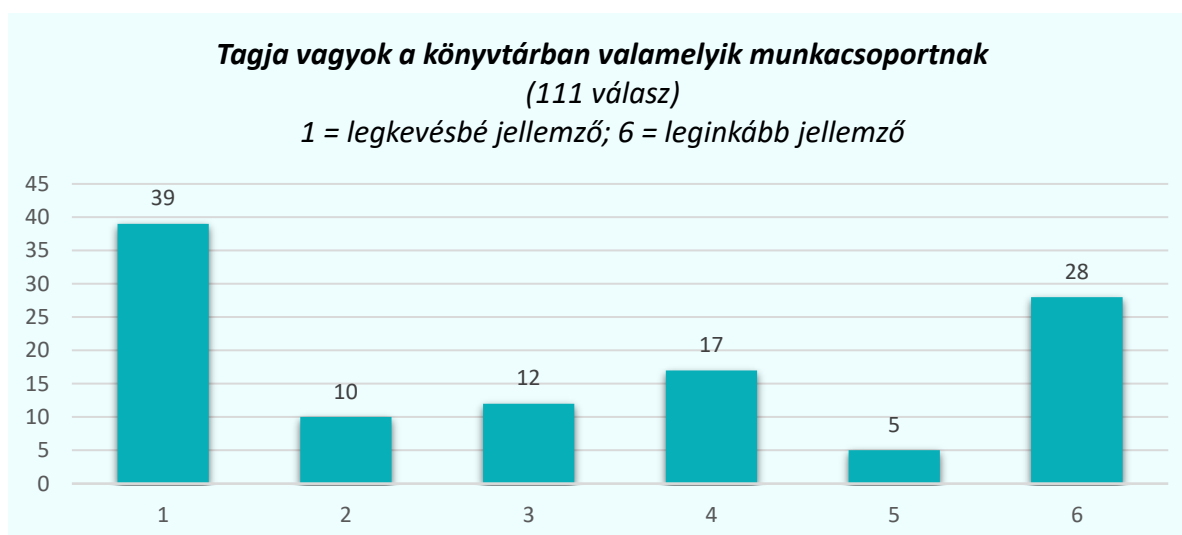
A nyílt kommunikáció a szolgálati utat betartva minden esetben támogatott. Az osztályok havonta értekeznek aktualitásokról, kihívásokról, ötletekről. A munkatársak átgondolt innovációikat osztályvezetői támogatással továbbítják a felső vezetés felé. Egy-egy konkrét ötlet az arra kialakított *Új szolgáltatás bevezetése* adatlap kitöltésével kerül a döntéshozók elé. A vezetőség minden esetben támogatja a jól átgondolt újító javaslatokat.

2022-ben ötletládát helyeztünk el a könyvtár szolgálati részében, amibe bárki bedobhatja fejlesztő javaslatait. Mindezek mellett direkt és indirekt módon is bevonásra kerülnek a kollégák. Évente minimum két alkalommal tartunk összdolgozói értekezletet, ahol mindenkinek lehetősége nyílik felszólalni, kérdezni. Ezenfelül a vezetőség elkötelezett a nyílt kommunikáció iránt, így a dolgozók őszintén megfogalmazhatják véleményüket.

A MIT, az állandó munkacsoportok és projektcsoportok tagjait is a lehető legszélesebb körből választjuk ki. A Tanács és a csoportok vezetői igyekeztek különböző osztályokról megszólítani kollégákat. Természetesen vannak olyan munkaterületek, ahonnan a munkatársak nem tagjai könyvtárszakmai csoportoknak - amit tovább erősít a magas létszám -, ennek ellenére képviselőjük abszolút megoldott.

Biztosan van hová fejlődnünk, újraértékelni az efféle munkába bevonandók körét, hiszen fontos, hogy a kollégák mindig hasznosnak és aktívnak érezzék magukat. Ez komoly kihívás, mivel 11 osztály működik a központi könyvtárban, ami kiegészül még a fiókkönyvtáros kollégákkal is. Az önértékelés alapján a kollektíva 35%-a nem tagja egyetlen munkacsoportnak sem. Ez számszerűsítve nem rossz arány, ugyanis 27 fő eleve nem könyvtárszakmai munkakörben tevékenykedik.

Egy-egy új projekt, szolgáltatás vagy nagyobb volumenű rendezvényre készülve rendszerint projektmegbeszéléseket tartunk, megnevezve a felelősöket és a határidőket. Legutóbb a március 15-i nemzeti ünnepünk alkalmával készültünk rendkívüli nyitvatartással, különböző programokkal és az egész könyvtárat bejárásra ösztönző családi játékkal a használóinknak. Ebben az esetben is minden tájékoztató könyvtáros feladata adott volt: tartalommal, az ünnephez kapcsolódó játékkal megtölteni a saját szolgáltatási pontját.

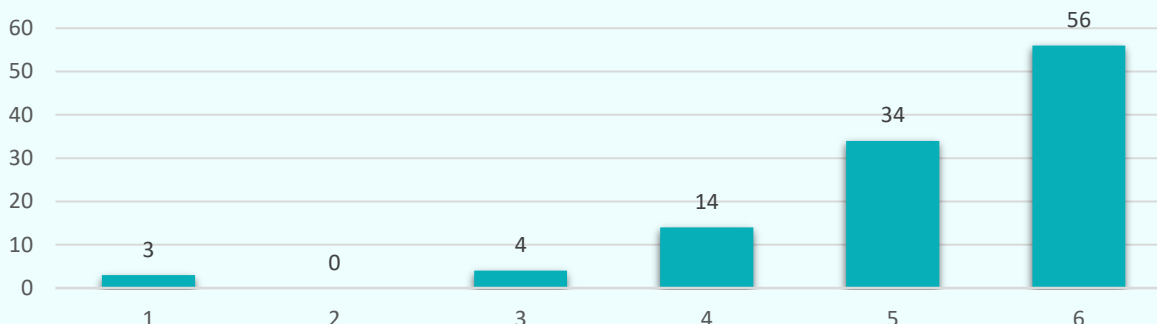
A munkatársakat érintő kérdésekben a vezetőség lehetőséget ad a szakszervezetnek, illetve az üzemi tanácsnak az egyeztetésre, véleménynyilvánításra.

A mindennapok során, de a felmérés kapcsán is azt tapasztaltuk, hogy a munkatársaknak fontos a vezetői visszajelzés, számítanak az értékelésre, a folyamatos kommunikációra. Ennek egyik eszköze lesz 2024-ben a munkatársi önértékelés összevetése a vezetői értékeléssel. A kérdőíven túl személyes beszélgetések során szeretnénk egyeztetni a véleményeket, illetve megfogalmazni a jövőre vonatkozó elképzeléseket.

Munkám eredménye kapcsán fontos számomra a folyamatos vezetői visszajelzés/értékelés (111 válasz)

1 = legkevésbé jellemző; 6 = leginkább jellemző

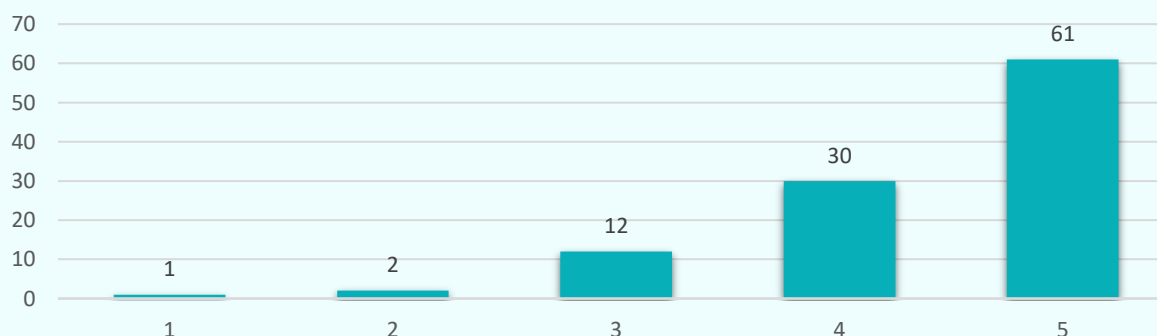
A belső kommunikáció alapja a hivatali út betartása. A dolgozók közvetlen felettesükkel, az osztályvezetőkkel osztják meg véleményüket, kérdésüket, kérésüket, ami azután a könyvtárszakmai főosztályvezetővel vagy az igazgatóhelyetttessel egyeztetve kerül továbbításra az intézményvezetőnek.

Alapvetően a közös döntésekre, konszenzusokra törekszünk. A könyvtárigazgató rendszeresen hangsúlyozza, hogy az érdemi vitának van értelme és észérvekkel meggyőzhető.

Célul tűztük ki, hogy a szervezeti kultúrára vonatkozó felmérést minden harmadik évben elvégezzük. A tapasztalat azt mutatja, hogy több lehetőséget kell biztosítanunk a visszajelzésekre. Természetesen a legutóbbi felmérés is tartalmazott a vezetésre vonatkozó kérdéseket, de ezeket szükséges tovább szélesítenünk.

A vezetők és a dolgozók együttműködését a kölcsönös szakmai elkötelezettség jellemzi (111 válasz)

1 = legkevésbé jellemző; 5 = leginkább jellemző

Könyvtáros kollégákkal találkozáskor az ország többi részéről, gyakran tapasztaljuk, hogy méltatják az épületünket, az infrastruktúránkat, a munkakörülményeinket. Valóban minden feltétel adott az eredményes munkavégzéshez, ideértve az alapvető kényelmi, ergonómiai szükségleteket. A vezetőség külön hangsúlyt fektet a testi-lelki egészség megőrzésére, egyebek mellett heti gyógytorna biztosításával. A *Kollektív szerződés* így fogalmaz: „A munkavállaló

lelki, mentális és fizikai egészségének megőrzése érdekében hetente maximum két órában – a szolgáltatás zavartalanságát biztosítva – munkaideje terhére vehet részt a könyvtár által szervezett közösségi programon (pl. vagy konferencia, vagy kóruspróba, vagy nyilvános előadás, vagy torna stb.)”

A munkavédelmi előírásokat szigorúan ellenőrizzük, ennek biztosítása a műszaki főosztályvezető alapvető feladata.

Családbarát munkahelyként különös hangsúlyt fektetünk a munka és a magánélet közötti egyensúly megteremtésére. A szervezet figyelemmel van a kisgyermekes szülők igényeire és folyamatos a kapcsolattartásunk a GYED-en, GYES-en lévő kollégákkal is, akiket a könyvtár születésnapján tartott évenkénti közösségi napra és a könyvtári karácsonyi ünnepekre is meghívunk. Különös figyelmet fordít a vezetőség a hátrányos helyzetű és fogyatékkal élő kollégákra, de a munkatársak részéről is a segítségnyújtás és magas szintű empátia tapasztalható. Óriási lépés volt az intézmény életében a 2024-ben megújított *Kollektív szerződés*. Olyan munkatársi kedvezményeket és lehetőségeket tartalmaz a dokumentum, amelyre évek óta vártak a kollégák. A szerződés aláírása bizonyítja, hogy az intézményvezető nyitott a kommunikációra, a munkatársak elégedettségének növelésére és jogaik érvényesítésére.

4. Együttműködés, partnerek, erőforrások

4.1. Kapcsolat a társadalmi partnerekkel

Könyvtárunk számára fontos [partnerek](#), a társközgyűjtemények, az oktatási intézmények, a civil szervezetek, a művészeti élet jelentős helyi képviselői és egyéb szervezetek (egyházak, egyesületek stb.), melyekkel szoros szakmai, társadalmi kapcsolatokat ápolunk, közös projekteket működtetünk; helyet biztosítunk rendezvényeiknek, népszerűsítjük kiadványaikat. Ezen együttműködő partnerszervezetek tagjai számos alkalommal előadói programjainknak, és helyet is adunk az általuk szervezett eseményeknek. A könyvtár sikeres működésének egyik legfontosabb adottsága társadalmi beágyazottsága, melyet az intézmény vezetője koordinál. Ennek az együttműködésnek köszönhető, hogy a társadalom széles rétegeinek, egyéneknek és csoportoknak egyaránt tudunk sikeres szolgáltatásokat nyújtani. Ezek közül igen jelentős a kistéleplési önkormányzatokkal fenntartott könyvtári, kulturális, információs szolgáltatásokkal kapcsolatos együttműködés, melyet a Bács-Kiskun Vármegyei Könyvtárellátási Szolgáltatás keretében 90 könyvtári szolgáltató helyen valósítunk meg. Vármegyei hatókörű városi könyvtárként – az általunk biztosított szolgáltatásoknak nagy szerepe van a vármegye kulturális életében a kistéleplésen élők számára, de az általunk koordinált programokba bevont helyi művészek, előadók megismertetése szempontjából is. Folyamatosan értékeljük a kialakított kapcsolatrendszert, a partnerek számára nyújtott szolgáltatások sikerességét, hasznosságát és az értékelés összegzése után igyekszünk továbbfejleszteni, átalakítani azok tartalmát.

Folyamatosan keresünk újabb partnereket a még szélesebb körű szolgáltatási rendszer kialakítása érdekében. Rendszeresen felülvizsgáljuk és megújítjuk meglévő együttműködési megállapodásainkat, melyek révén több szervezet működése is intézményünk falai között biztosított.

Partnerlistánkat folyamatosan aktualizáljuk, az egységesség biztosítására évenként felülvizsgáljuk azt.

Fontos számunkra partnereink elégedettsége. A felmérések elemzése által javulhat a kapcsolatok minősége, sokszínűsége és ismertsége, ami megalapozza az intézmény tevékenységének elismerését jelentő társadalmi közmegebecsülést. Ez teremt egyúttal lehetőséget arra, hogy a szolgáltatásoknak a támogatását a jövőben is biztosítani tudjuk.

A könyvtár többféle kommunikációs csatornán – online és nyomtatott sajtó, Facebook, honlap, TikTok, e-mail – igyekszik a partnereket a nekik szóló projektekről időben tájékoztatni.

Könyvtárunknak több oktatási intézménnyel, szervezettel és egyesülettel megállapodási szerződése van, melynek célja az együttműködés kitágítása. A szülők és az óvodákban, iskolákban dolgozó pedagógusok körében népszerűek foglalkozásaink, nyári táboraink, melyeken örömmel vesznek részt a gyermekek. A középiskolákkal való együttműködési megállapodás keretében a diákok elvégezhetik nálunk 50 órás közösségi szolgálatukat, a Munkaügyi Központ pályázatának köszönhetően pedig minden évben lehetőséget adunk a diákok nyári foglalkoztatására is (pályaorientáció).

Szakmai partnerkapcsolatunk a könyvtáros szakterület egyéb képviselővel is igen jelentős. Régiós könyvtárként kiemelt feladatunk a határon túli magyarság könyvtári ellátásának támogatása. Ennek érdekében együttműködünk a külföldi magyarság szakmai szervezeteivel és könyvtáraival a könyvtári szolgáltatásainak segítése érdekében. Rendszeresen részt veszünk hazai és határon túli könyvtárszakmai konferenciákon, képzéseken, programokon, találkozókön. Így minden évben ellátogatunk a Magyar Könyvtárosok Egyesülete által szervezett

Vándorgyűlésre, a Kárpát-medencei Könyvtárosok Konferenciájára, a Székelyudvarhelyen megrendezett *A jövő könyvtára* szakmai találkozájára. A székelykeresztúri városi könyvtárat magyar nyelvű könyvadománnyal segítjük. Nemzetközi kapcsolataink közül kiemeljük a *Könyvtárosok vendégségben* című sorozatot. Az egyedülálló program házigazdája a Pélmonostori Városi Könyvtár, amely egyben a Horvátországi Magyarok Központi Könyvtára. 2006 óta több alkalommal vettünk részt előadóként is az általuk szervezett szakmai konferenciákon, illetve rendszeresen tartottunk foglalkozásokat a környék magyar lakta kistelepülésein. Segítségünkkel Bellye, Kórógy, Laskó, valamint Vörösmart iskolásai kaphattak ízelítőt a klasszikus és kortárs magyar gyerekirodalom alkotásaiból. 2023-tól a programsorozathoz csatlakozott a Szabadkai Városi Könyvtár, így az ottani kisiskolásokat is felkereste a Könyvtári Maci, tarisznyájában mesékkel, versekkel.

A Bács-Kiskun Vármegyei Könyvtárellátási Szolgáltatás rendszeresen szervez szakmai napokat és workshopokat vendég előadókkal, illetve a saját kollégák tapasztalatainak bemutatásával, ahol az elhangzottak közös értékelésére is sor kerül.

A Debreceni Egyetemmel való együttműködésünk eredményeképpen könyvtárunkban kezdte meg a munkát a Debreceni Egyetem BTK kihelyezett kecskeméti Könyvtár- és Információtudományi Tanszéke, mely révén több kollégánk vett már részt előadóként nemzetközi információtudományi konferenciákon Magyarországon és Portugáliában.

Könyvtárunk ezen konferenciákon szerzett tapasztalatok révén igyekszik a hazai és lehetőség szerint a nemzetközi trendeket követni és jó gyakorlatokat a saját munkájába beépíteni, népszerűsíteni és megvalósítani.

4.2. Kapcsolat a könyvtárhasználókkal

Könyvtárunk ismert és elismert intézmény Kecskeméten. A legfontosabb közvetlen külső partnereink az olvasók. Igényeik és visszajelzéseik folyamatosan alakítják működésünket. Igyekszünk látogatóinkat a tőlünk telhető legnagyobb körültekintéssel és eredményességgel kiszolgálni, ennek köszönhetően évről évre növekszik a könyvtárhasználók száma.

Az olvasókkal a személyes kapcsolat kiépítésére törekszünk, az elmúlt évtizedek tapasztalata alapján ez bizonyult a leghatékonyabbnak és ez járul hozzá igényeik pontosabb kielégítéséhez: folyamatosan jelzik igényeiket, erre több kommunikációs csatorna is rendelkezésre áll – szóban, írásban, offline módon és online felületeken keresztül is. Ezek az igényfelmérések segítenek bennünket a szolgáltatások fejlesztésében, a dokumentumok beszerzésében, a programok szervezésben, az olvasók képzését segítő tanfolyami kínálatban.

Honlapunk fejlesztésével nagy mértékben növeltük a távhasználat által igénybe vehető szolgáltatásainkat, így azokat az olvasókat is meg tudjuk szólítani, akik nem a könyvtár székelyhelyén élnek. A Katona József Könyvtár a <https://www.kjmk.hu/> oldalon érhető el, amely már a címzésében látható biztonsági szint miatt és reszponzív (valamennyi kijelzőmérethez rugalmasan alkalmazkodó) megjelenítése miatt is korszerűbb. Tartalmait folyamatosan gondozzuk, fejlesztjük a felhasználóbarát használat érdekében (PDCA-elv).

Nagy hangsúlyt fektetünk olvasóink tájékoztatására. Így hagyományos (plakátok, szórólapok, sajtó) és online (könyvtári hírlevél, könyvtári vendégkönyv, Facebook, honlap, TikTok, e-mail) formában is tájékozódhatnak eseményeinkről, újdonságokról, szolgáltatásainkról.

A felhasználók partnerként kezelik munkatársainkat és intézményünket, mely a személyes kapcsolatokon alapszik, így kezdeményezéseinkre legtöbbször pozitív visszajelzések érkeznek. Rendszeresen végzünk olvasói [elégedettségi felmérést](#): a kérdőívek feldolgozása és elemzése digitális formában történik, amiből könnyen elkészítjük a diagramokat, melyek segítségével jobban érzékelhetőek a fejlesztésre szoruló területek.

Legutóbbi felmérésünkben érdeklődtünk az épületről, szolgáltatásokról, eszközfeltételekről, dokumentumokról, programokról, közösségi tereinkről, a személyi feltételekről, a költségek felkészültségéről.

A közösségi rendezvényeken résztvevőkkel is folyamatosan töltetünk ki elégedettségi kérdőíveket és elemezzük is azokat.

4.3. Hatékony forrásgazdálkodás

A Katona József Könyvtár éves költségvetésének összeállítása minden évben az intézményt fenntartó önkormányzat által meghatározott útmutató alapján történik. A költségvetés tervezése már minden évben szeptember hónapban elkezdődik.

A tervezés során figyelembe vesszük az előző évi kiadások és bevételek alakulását, a várható infláció mértékét.

A kiadási előirányzatok a fenntartó önkormányzat iránymutatásai alapján és a könyvtár szakmai osztályaival történő egyeztetés során a megvalósítandó szakmai programok meghatározásával együttesen formálódnak.

A bevételek, előirányzatok meghatározása az előző évi adatok figyelembevételével történik.

Intézményünk forrásait legnagyobb mértékben a pályázati lehetőségek kihasználásával tudjuk növelni. A pályázatok elkészítéséhez intézményünk rendelkezik megfelelő szaktudású dolgozókkal, pályázatainkat magunk készítjük el. A benyújtott pályázatok 95%-ban támogatásban részesülnek.

A pályázati források költséghatékony, gazdaságos és eredményes felhasználása biztosított. A pénzügyi és szakmai beszámolókat a támogató minden esetben elfogadja.

2023. évben elnyert pályázatok:

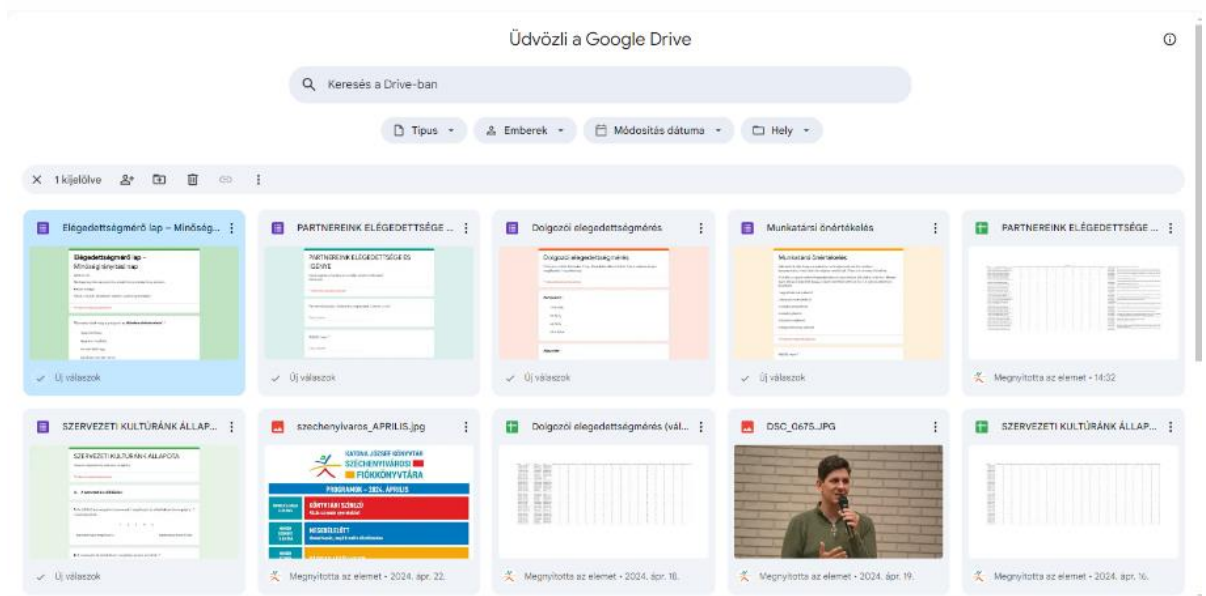
	Pályázott összeg (Ft)	Elyert összeg (Ft)	Támogató	Működési támogatás (Ft)	Felhalmozási támogatás (Ft)
Hazai pályázatok	27.743.227	22.093.227	Nemzeti Kulturális Alap; Magyar Művészeti Akadémia; Kulturális és Innovációs Minisztérium – Nemzeti Kulturális Támogatáskezelő; Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kecskeméti Járási Hivatal	21.593.227	500.000
Európai Unió pályázatok	11.707.496	11.707.496	Európai Bizottság Magyarországi Képviselete	8.657.496	3.050.000
Hazai pályázatok	101.748.790	101.198.790	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata; Kulturális és Innovációs Minisztérium	99.420.690	1.778.100
Összesen	141.199.513	134.999.513		129.671.413	5.328.100

A fenntartó önkormányzat a költségvetési tárgyalás keretei között többletforráshoz juttatta intézményünket a dokumentum beszerzéshez nyújtott további támogatással és az intézmény felújítását, karbantartását célzó beruházások támogatásával.

4.4. Tudásmenedzselés, az információ belső kezelése

Alapelvünk ebben a nagy létszámú szervezetben, hogy minden esetben betartjuk a szolgálati utat. Ez mindkét irányban igaz. Az információ közvetítésére alapvetően a belső levelezési rendszer ad lehetőséget, amelyben egy kattintással tudunk összdolgozói, osztályonkénti vagy munkacsoportonkénti leveleket kiküldeni. A belső hálózat, a nyilvános szakmai dokumentumok elérhetősége is megkönnyíti a munkát. Ezen belül különböző szintek vannak, hiszen bizonyos dokumentumok csak a vezetőség, illetve az arra engedélyezetttek számára szerkeszthetők.

A Google Naptár és a Google Drive mindennapi segítőink. A Google Naptárban a könyvtár összes programja megtekinthető, megnevezve a pontos időpontot, a helyszínt, a felelősöket, valamint a műszaki/technikai igényeket (teremrendezés, szükséges székek száma, projektor stb.).

2024. április

v	h	ápr. 1.	k	sze	cs	4.
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	máj. 1.			

Közösségi kertek (SP)

Mikor: április 23., k. 17:00 – 18:00
 Leírás: Program címe: A közösségi kertépítés ABC-je havi rendszerességgel készített előadásorozat
 Téma: közös ültetés a Zöld udvaron
 Előadó: Hegedűs Agoston 'Gusztli bácsi', a Jö Föld termécsalád gyártója
 Helyszín: Nagyerem, Zöld udvar
 Felelős: Steiner Petra

Színpad elé egy asztal egy székekkel, vele szemben 30 darab székre lesz szükség. A program első 10-15 percében lesz egy előadás (italán ppt is), azt követően pedig a Zöld udvarra vonulunk ki közösen ültetni a magvaságysókba.

[további részletek](#) [másolás a saját napjármba](#)

A Google űrlapot használjuk a dolgozóink, partnereink, használóink körében végzett elégedettségmérések, és a munkatársi önértékelések alkalmával.

A távoli asztali kapcsolattal otthonról is elérhető belső hálózat olyan mappafelosztással rendelkezik, amelyben el tudnak igazodni a kollégák. Minden osztály külön mappával rendelkezik. Bizonyos Excel-táblázatok (pl. szolgálati beosztás) szerkeszthetősége megadott felhasználói profilokhoz van kötve, viszont mindenki számára megtekinthetők. A belső levelezőrendszer Outlook-on és böngészőn keresztül is elérhető, így akár egy okostelefonról is csatlakozhatnak a kollégák.

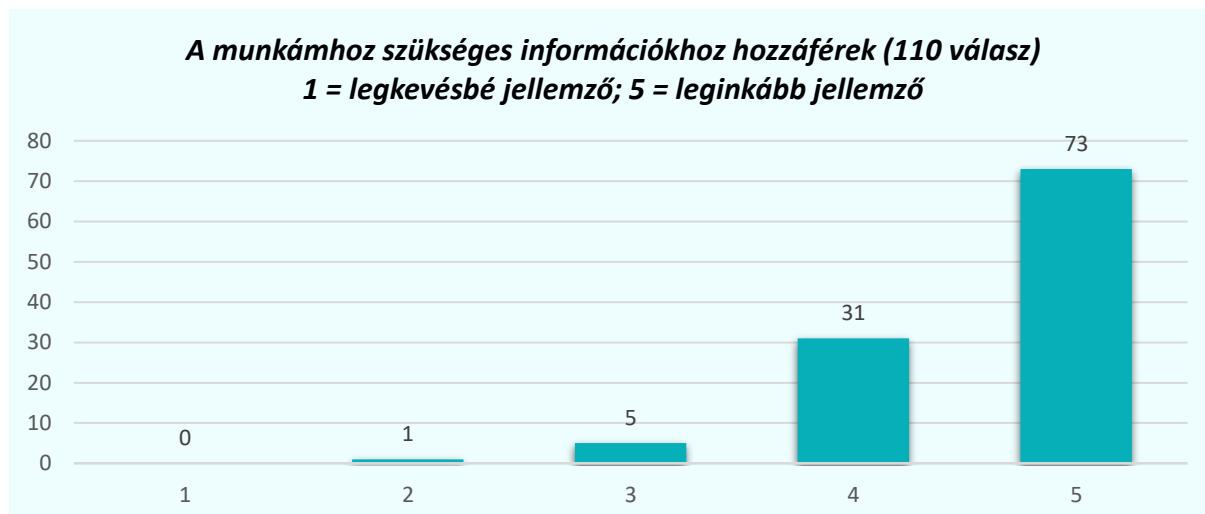
A MIT terve 2025-re olyan ingyenes vállalatirányítási rendszerek feltérképezése, melyek használhatók könyvtári környezetben.

Az osztályok és a vezetők értekezleteiről jegyzőkönyv készül. Az osztályvezetők feladata, hogy a vezetői értekezletek után tájékoztassák a dolgozókat az elhangzottakról. Ezenfelül igyekszünk minden megbeszélésről, projektmunkáról emlékeztetőket írni.

Mindezek túl a hagyományos tájékoztatási módszereket is alkalmazzuk. A dolgozói étkezőben és öltözőben kinyomtatott kiírásokkal, plakátokkal hívjuk fel a figyelmet az aktualitásokra. Ilyen formában is elérhetővé tettük egyebek mellett a *Minőségpolitikai nyilatkozatot* és a *Küldetésnyilatkozatot* is.

A beszámoló és munkaterv elfogadása után annak tényéről tájékoztatjuk a kollégákat a levelező rendszeren keresztül, a dokumentumokat elektronikusan és nyomtatott formában is elérhetővé tesszük számukra. A munkatársak aláírásukkal igazolják, hogy a beszámoló és munkaterv tartalmát elolvasták, megismerték.

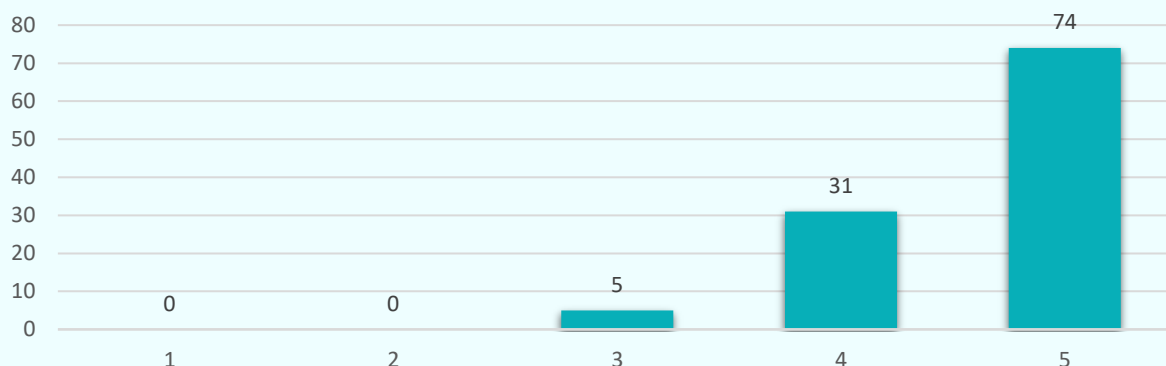
A tudásmegosztás alapvető cél és elvárás az intézményen belül. Minden kolléga, aki valamilyen szakmai napon, továbbképzésen vagy konferencián részt vesz, beszámolót, illetve feljegyzést készít a tanultakról, melyhez a belső hálózaton mindenki hozzáfér. A belső információátadásban mindig van hova fejlődni egy ilyen nagy szervezet esetében. Ennek ellenére a legutóbbi felmérés jó eredménnyel zárult, hiszen a kollektíva 94,6%-a kiválónak vagy jónak ítélte az információhoz való hozzáférést.

Ugyanezek az arányok érvényesek arra vonatkozóan, ki mennyire él az információszerezés lehetőségeivel. 5 főt leszámítva, mindenki jóra vagy kiválóra értékelte az állítást.

Rendszeresen élek az információszerzés lehetőségével (110 válasz)
 1 = legkevésbé jellemző; 5 = leginkább jellemző

4.5. IKT-eszközök, e-szolgáltatások menedzselése

a. Informatikai fejlesztések

Az informatikai fejlesztéseink célja a korábbi, nyertes pályázatok során elindított fejlesztések fenntartása és folytatása, annak érdekében, hogy a használók igényeinek kielégítését, valamint a munkavégzésünket a kor elvárásaihoz illesszük – tekintettel a hazai és európai uniós stratégiákra is, mint pl. a *Digitális korra felkészült Európa* prioritás.

Informatika fejlesztéseink az utóbbi időszakban:

2020. december	új beléptető és munkaidő-nyilvántartó szoftver, valamint a terminálok cseréje
2021. szeptember	napelemmel működő okos pad beszerzése a könyvtári belső Zöld udvarra (Europe Direct)
2022. március	IP alapú telefonközpont bevezetése a régi analóg helyett, valamennyi készülék cseréjével (Alapítvány a Bács-Kiskun Megyei Könyvtárért)
2022. május	VR-rendszer beszerzése, VR-szolgáltatás elindítása
2022. első féléve, több részletben	hálózatfelújítás: hálózati adatforgalmi eszközök korszerűsítése, wifi lefedettség biztosítása az épület egészében

b. Használóképzések, klubok

A digitális írástudás fejlesztése érdekében, reagálva az olvasói/lakossági igényekre több informatikai tematikájú képzést is szervezünk: Internet-használói tanfolyamok alap és haladó szinten, Excel-alapok, Okos eszköz használói tanfolyam. Mint bejelentett felnőttképző intézmény,

képzéseinket regisztráljuk a Felnőttképzési Adatszolgáltató Rendszerben és követjük ennek minőségbiztosítási követelményeit. A képzési tematikák összeállításánál az adott időszak IKT újdonságaira, a környezetünk prioritásaira, valamint a megfogalmazott olvasói igényekre alapozunk, ezért folyamatosan aktualizáljuk ezeket (PDCA-elv).

A képzések megvalósítását a pályázati forrásokból beszerzett eszközparkunk segíti: korábban laptopok, androidos táblagépek, 3D-szkenner és -nyomtató, rajztábla; újabb beszerzések: LEGO, ArTeC ROBO- és Sphero Indicar-robotkészletek, valamint helyi és mobil VR-eszköz. Követve az Európai Unió *A digitális korra felkészült Európa* prioritását, a gyermekek számára robotépítő/robotprogramozást oktató foglalkozássorozatot szervezünk már óvodás kortól. Célunk a legújabb technológiák megismertetése mellett a jövő kihívásaira felkészülő pályaeorientáció segítése – nemcsak a gyermekek, hanem a szüleik számára is.

c. E-szolgáltatások, megújult honlap

2022–2023-ban megújítottuk könyvtári honlapunkat – címe: <https://www.kjmk.hu/>. A jól bevált régebbi tartalmaink megtartása mellett folyamatosan növeljük e-szolgáltatásaink körét – elsősorban a *Digitális világunk* aloldalunkon. Itt a következő tartalmakat kínáljuk: [Bács-Kiskun kulturális öröksége](#), [Ittész Mihály cikkei](#), [Jeles személyek adatbázisa](#), [Kecskeméti iskola- és oktatástörténet](#), [Katona József bibliográfia](#), [Képeslapok](#), [Kortárs fotógaléria](#), [MaNDA – Aprónyomtatványaink a Magyar Digitális Archívumban](#), [Séta a régi Kecskeméten](#) – ahol a mintegy 750 korabeli fotó mellett a helyszínek mai képe látható, [Vármegyei újságok, folyóiratok](#), [Virtuális kiállítások](#).

A könyvtári weboldalon távhasználatlal elérhető szolgáltatásaink: Digitális világunk, Helyismereti információk a katalógusban, [Katalógus](#), [Könyvtári ajándécsomag](#), [Könyvtári hírlevél](#), [Könyvtári mobilapp](#), Könyvtárközi kölcsönzés könyvtáraknak, Online előjegyzés, SDI – szelektív információküldés.

A fentiek mellett több adatbázist is kínálunk használóinknak. Ezek egy része saját készítésű adatbázis/tudástár – pl. Aprónyomtatványaink, Hallgatói segédanyagok adatbázisa (lakossági, Internet-használói tanfolyamaink résztvevői számára), [Kodály Zoltán](#) és [Katona József tudástárak](#)). Ezeken túl egyéb online adattárakhoz is szabad hozzáférést biztosítunk, pl. EUROPEANA, Digitális Irodalmi Akadémia, HUNGARICANA Közgyűjteményi Portál, MTA Zenetudományi Intézet adatbázisai stb. – a teljesség igénye nélkül.

A személyes részvétellel élvezhető előadásinkat, egyéb programjainkat a könyvtárunk [YouTube](#) csatornáján tesszük távolról és hosszabb távon is elérhetővé.

Tekintettel a változó fogyasztói szokásokra, a fiatalabb korosztály számára [Instagram](#) és [TikTok](#) tartalmakat is rendszeresen közzéteszünk.

d. Esélyegyenlőség segítése

A lakossági tanfolyamok tapasztalatai, továbbá a résztvevők kérései alapján, és tekintettel a résztvevők korosztályi megoszlására, szükségessé vált olyan foglalkozások szervezése is, amelyek a tanfolyamon tanultak rögzítését, és a változások követését segítik (PDCA-elv). Ezért szervezzük Nagyinet Klubfoglalkozásainkat, ahová a tanfolyamokon végzett résztvevőket és – alkalmankénti nyilvános előadásainkon – lakossági érdeklődőket is várunk.

A digitális esélyegyenlőség további segítésére működtetjük Digitális Jólét Program Pontunkat, amelyen olvasói tagság nélkül is lehetőség nyílik információ-keresésre, elektronikus kapcsolattartásra, valamint elektronikus ügyintézésre. DJP Pontunk – a szakmai együttműködésnek köszönhetően – MIA Pontként is funkcionál.

A pályázati forrásból kialakított egyéni tanulótérben 16, a Tinivilágban további 12 olvasói munkaállomással és szakképzett munkatársak (informatikus mérnök, informatikus könyvtáros, gyermekkönyvtáros) által nyújtott, így mentorált gyakorlási/ügyintézési lehetőséggel várjuk olvasóinkat. Fejlesztendő területek: külső és belső célra is használható e-learning szoftver alkalmazása; a katalógushasználat oktatása; valamint könyvtári nyílt napok és lakossági tájékoztatók szervezése innovációs fejlesztésekről.

4.6. Infrastruktúra, épületüzemeltetés és -fenntartás

A Katona József Könyvtárhoz három épület üzemeltetése tartozik: a Központi Könyvtár (Piaristák tere 8.), a Széchenyivárosi Fiókkönyvtár (Széchenyi sétány 6.) és a Hetényegyházi Fiókkönyvtár (Kecskemét-Hetényegyháza, Posta utca 3.).

a. Központi Könyvtár

2022. október 15-től Kecskeméti Thermostar Kft.-től kapott értesítés alapján a távhő ára a korábbi 3.819 Ft/GJ-ről 54.316 Ft/GJ-ra emelkedett. A szolgáltató Energiatakarékosági Kompensációs Programot hirdetett meg, melynek keretében minimum 25%-os hőfelhasználási csökkentést írtak elő 2022. október 15. – 2022. december 31. közötti időszakra ugyanezen bázisra (2021.) vetítve. Az ezen felüli megtakarítás esetére engedményeket biztosítottak az erre az időszakra kiállított számlák után a megtakarításhoz igazodó sávonként változó 25-40%-os mértékben. A 25%-os célt intézményünk bőven túlteljesítette, hiszen 43%-os megtakarítást értünk el, ésszerű keretek között végrehajtott módosításoknak és a módosítások hatékonyságát igazoló monitoring rendszer kialakításával. Hasonló mértékű megtakarítást értünk el villamos energia fogyasztás esetén is, mely mintegy 46% volt.

Időszak	Fogyasztás (GJ)	Fogyasztás (kWh)
2021.10.15-2021.12.31.	645,3	68335,3
2022.10.15-2022.12.31.	365,4	36875,4
Megtakarítás	279,9 (43%)	31459,9 (46%)

2023-ban új hőcserélőt vásároltunk, ami egy jobb hatásfokú, korszerűbb hőátadó rendszer működtetését tette lehetővé az intézmény fűtésében.

A korábban a szolgálati részben megtalálható Baba-mama szobát 2023-ban nagyrészt pályázati forrásból a könyvtár nyilvános övezetébe helyeztük át, megkönnyítve ezáltal a szolgáltatás igénybevételét. Ugyanebben az évben két belső udvarunkat (az egyik közvetlen a Baba-mama szoba szomszédságában található) higiéniai okokból madárhálóval láttuk el, első sorban a galambok távoltartása miatt.

Pályázati forrásból alakítottuk át a földszinti férfi és női mosdók egy-egy fürkójét ki-mondottan a gyermekek számára alkalmas WC-csészékkel, ezzel is segítve és támogatva családbarát szolgáltatásainkat.

Könyvtári egészségudvarunk a meglévő kültéri sporteszközök mellett egy a gyermekek által használható játékkal gazdagodott. A játék biztonságos használatát gumiszőnyeg biztosítja, megakadályozva a gyermekek leesése esetén keletkező sérülésüket.

A könyvtár három gépjárművel rendelkezik, ezek közül az egyik hibrid meghajtású személygépkocsi. Ezzel is erősítjük intézményünk környezettudatos törekvéseit.

Bács-Kiskun vármegye kistérségi könyvtárainak ellátása során igyekszünk a meglátogatott települések listáját úgy összeállítani, hogy egy körben, egy adott napon minél több helyre tudjunk eljutni.

b. Széchenyivárosi Fiókkönyvtár

2023. szeptember 18-án került sor a teljes körű felújításon átesett Széchenyivárosi Fiókkönyvtár átadására. A klimatizált épület korszerű fűtési rendszerével, energiatakarékos világítás-technikájával megfelel a mai kor elvárásainak. Hosszú évek adósságát törlesztendő lehetővé vált az intézmény akadálymentes megközelítése (rámpa kialakítása, lift beépítése), így a mozgáskorlátozott és a babakocsival érkező könyvtárhasználók is igénybe vehetik a szolgáltatásokat. Az emeleten a babakocsik tárolására alkalmas külön helyiség került kialakításra.

c. Hetényegyházi Fiókkönyvtár

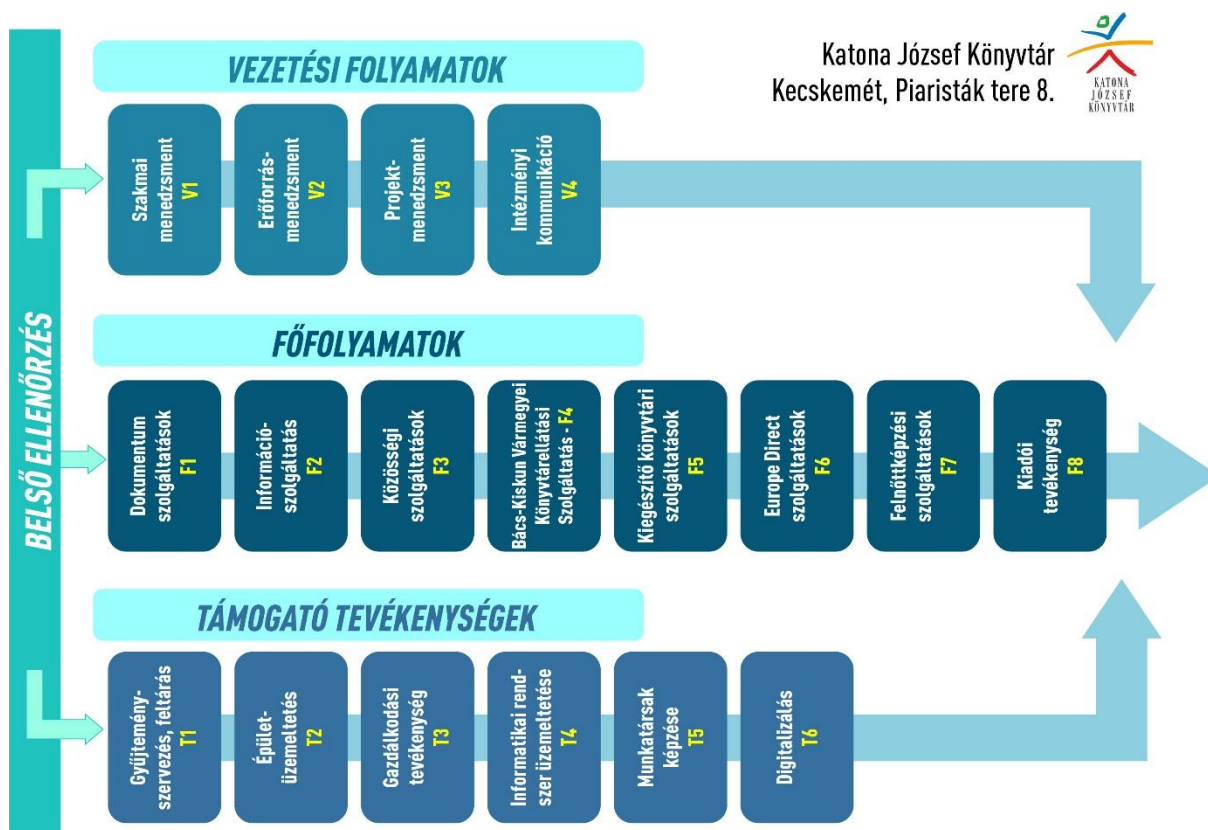
A Hetényegyházi Fiókkönyvtár egy parkosított területen fekszik, melynek körbejárását tette lehetővé az a 2023 decemberében végzett beruházás, melynek keretében a területen talál-

ható rossz állapotú, balesetveszélyes járda helyett újat készítettek. Szintén a terület biztonságos használata miatt vált szükségessé egy elkorhadt fenyőfa kivétele, ezzel párhuzamosan a könyvtár környezetét, az udvart is rendbe tettük.

5. Folyamatok

Könyvtárunk 2019-es Minősített Könyvtár cím pályázatában bemutatott folyamatleltára jól tükrözte a szervezet felépítését és működését. A folyamatok és alfolyamatok részletes leírása tartalmazza a folyamatgazdák, a folyamatban részt vevő munkatársak – felelősök és közreműködők – megjelölését, a kapcsolódó dokumentumokat. Az azóta eltelt időszakban azonban jelentős változások történtek a szervezet életében. 2021-ben új igazgató került az intézmény élére, majd a könyvtár teljes felső vezetése is megújult. Új *Szervezeti és működési szabályzat* készült, módosult a szervezeti felépítés. A helyismereti és regionális feladatok ellátására új osztály alakult. A *Forrás* szépirodalmi, szociográfiai és művészeti folyóirat szerkesztősége új szervezeti egységként csatlakozott a könyvtárhoz. 2023-ban elkészült a 2027-ig tartó időszakra vonatkozó stratégiai tervünk. Partnereink köre és az együttműködés területei folyamatosan bővülnek. Mindezekből természetesen következik a folyamatok felülvizsgálata és a szükséges módosítások elvégzése, illetve az új feladatok feltérképezése, a folyamatok rendszerbe illesztése, a leírások elkészítése.

5.1. Folyamatok működtetése, összhangban a könyvtár céljaival

A használói igények és szokások változásával összhangban, stratégiánkban is kiemelten szerepel a távhasználatú elérhető szolgáltatások fejlesztése. A digitalizálás, amely előállítja a szolgáltatáshoz szükséges dokumentumokat, új támogató folyamatként jelenik meg a dokumentum- és információszolgáltatás főfolyamatai mellett. Mindez szorosan összefügg a helyi értékek és információk megőrzésének és szolgáltatásának szintén stratégiába foglalt céljaival.

Felnőttképzési szolgáltatásaink új alfolyamata a segédkönyvtáros képzésben való részvétel. A helyi szakképző intézménnyel együttműködve oktatás és szakmai gyakorlat is zajlik könyvtárunkban, támogatva ezzel a szakemberhiány megoldását.

A fenntarthatóság mint napjaink egyik kulcskérdése, stratégiai céljainkban *Valódi zöldkönyvtárrá válás* cím alatt jelenik meg. Támogató folyamataink között az épületüzemeltetés területén a megfelelő karbantartással, energiatakarékosággal, szelektív hulladékgyűjtéssel és -kezeléssel törekszünk a környezettudatos szemlélet érvényesítésére. A gyűjteményszervezés a téma korszerű szakirodalmának beszerzésével támogatja a dokumentum- és információszolgáltatás folyamatait, emellett az állományból kivont dokumentumok újrahasznosításáról is gondoskodik. Könyvtári programjaink során minden korosztályhoz el tudjuk juttatni a legfontosabb információkat. *Zöldkönyvtár munkacsoportunk* az olvasók és a kollégák körében is aktív szemléletformáló tevékenységet végez, közösségi programokkal, akciókkal, személyes példamutatással. A kiegészítő szolgáltatásaink között szereplő Könyvtári Zöld Udvar a konyhakerti és dísznövényekkel teremt kellemes környezetet a használóknak, a hozzá kapcsolódó, gyakorlati szemléletű előadássorozat segítséget nyújt a közönségnek, hogyan teremthetik meg mindent a saját környezetükben is.

A családbarát-működés szolgáltatóként és munkahelyként is fontos célunk. Kedvezményeket biztosítunk a családoknak a beiratkozáskor, a családok számára közösen látogatható programokat, a gyerekek számára nyári táborozási lehetőséget kínálunk. Saját erőből, illetve pályázati forrásokból tesszük a könyvtári környezetet még vonzóbbá és alkalmasabbá a gyermekek és szüleik számára a Baba-mama szoba megújításával, gyermekmosdók kialakításával, a játékkínálat bővítésével. A használókra irányuló, elsősorban a szolgáltatásokban és az üzemeltetési folyamatokban megvalósuló tevékenységeken túl családos munkatársaink támogatására is törekszünk. Lehetőség szerint rugalmas munkaszervezéssel, kedvező beosztással segítjük a munka és magánélet egyensúlyának megteremtését. A munkatársak szükség esetén magukkal hozhatják gyermeküket az intézménybe. A kisebb gyermekek kedvezményesen vehetnek részt a Gyermekvilág táboraiban, a nagyobbakat, ha módunkban áll, nyári diákmunkásként fogadjuk.

5.2. Felhasználócentrikus könyvtári szolgáltatásokat biztosító folyamatok

A Katona József Könyvtár a használói igények megismerésének aktív és passzív módszereit is alkalmazza. Egyes szolgáltatások (könyvtári ajándécsomag, ismeretterjesztő programok) felmérése folyamatos, nemcsak elégedettségre, hanem tartalmi részletekre is kiterjed.

A könyvtári ajándécsomag szolgáltatást igénybe vevők, valamint ismeretterjesztő programjaink látogatóitól minden évben kérünk visszajelzést, amely alapján az átlagos elégedettség 97%-os.

Az online felületeinken havi rendszerességgel kapunk pozitív írásos visszajelzést könyvtárlátogatóinktól a színvonalas előadásokról, valamint tanulást támogató és szórakoztató gyermekfoglalkozásokról.

Minőségirányítási tervünk szerint 2019-ben, majd 2022-ben teljes körű használói igény- és elégedettségmérést végeztünk, melyet a 14 éven aluli és felüli korosztályra is kiterjesztettünk.

A 2022-es használói igényvizsgálat eredményeinek értékelése után határoztuk el a nyitvatartási idő változtatását. A korábbi 10–19 óra közötti helyett a 9–18 óra közötti nyitvatartás került bevezetésre, hogy a látogatók korábban tudjanak érkezni. A helyben használatra vonatkozó felméréseink is igazolták az esti időszak alacsony kihasználtságát, ugyanakkor tapasztaltuk, hogy 9 óra után már előzőleg is az ajtóban toporogtak a könyvtárba készülők lelkes látogatók.

Gyűjteményünk fizikai tereit, a használat és a kölcsönzési forgalom tapasztalataira építve, fejlesztettük 2022-ben. Mivel a kölcsönzési forgalomban a szépirodalmi művek dominálnak, a kölcsönözhető szépirodalmi gyűjtemény előterét is polcokkal rendeztük be. Ezek a különálló polcok műfaji kiemelésre alkalmasak (romantikus regények, krimi). Ezzel a megoldással 72 polcfolyóméterrel nagyobb szabadpolcos kínálatot tudunk nyújtani olvasóinknak. Ugyanakkor azonos mértékben csökkentettük az Olvasóterem helyben használható állományát: a korszerűtlen tudást kínáló, elavult dokumentumok selejtezésével régi adósságunkat teljesítettük.

Használóink észrevételeire reagálva 2021 februárja óta bankkártyás fizetési lehetőséget is biztosítunk.

Könyvtárhasználóink számára biztosítjuk a szabályzataink és közhasznú dokumentumaink megismerésének lehetőségét. A teljes, nyomtatott *Könyvtárhasználati szabályzat* elérhető a földszinti olvasószolgálati pultnál, ahol a beiratkozás, kölcsönzés zajlik. A rövidített használati szabályzat a könyvtár minden szintjén, minden tájékoztató pultnál elérhető. A honlapon a [szabályzatok](#) (*Gyűjtőköri szabályzat, Könyvtárhasználati szabályzat, SZMSZ*) mellett az alapidokumentumaink és a [minőségirányítás dokumentumai](#) (*Minőségpolitikai nyilatkozat, Stratégiai terv, Esélyegyenlőségi terv stb.*) is elérhetőek.

Weboldalunk fejlesztésére 2023 tavaszán került sor, mivel a használat elemzése során nyilvánvalóvá vált, hogy évről-évre egyre többen használják mobil eszközökről. Az új weboldal rezponzív tulajdonsága kielégíti ezt a használói igényt, alkalmazkodik a különböző képernyőfelbontású eszközökhöz.

Weboldalunkon [hírlevél](#)re is fel lehet iratkozni, amely garantálja, hogy a könyvtárhasználó e-mail formájában is értesül az aktuális hónap eseményeiről, programjairól.

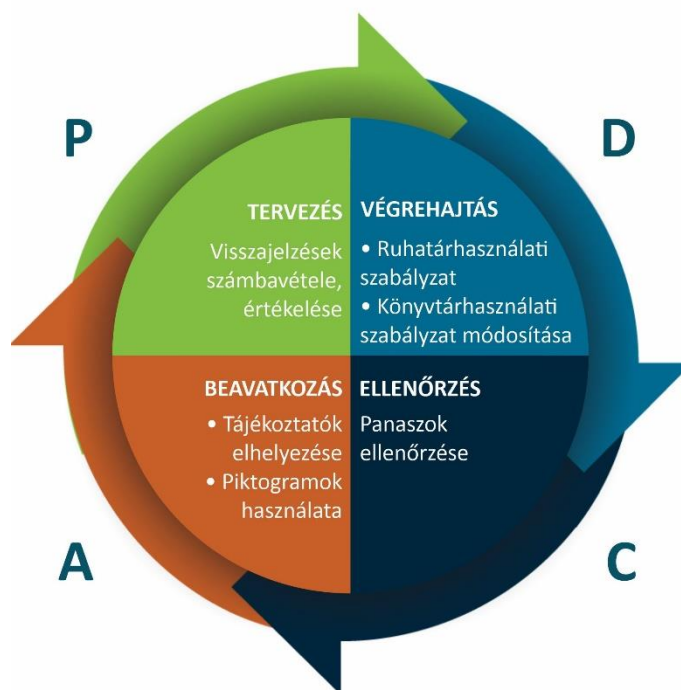
Sok olvasónk válaszol a kölcsönzési határidő lejáratát jelző levelünkre, melyekből kiderül, hogy nem zaklatásként, vagy szigorú figyelmeztetésként értelmezik, sokkal inkább hálásak érte.

Közösségi médiafelületeink funkciója alkalmazkodik a felületek sajátosságaihoz, így [Facebook-oldal](#)unkon a videós publikációkat, a programok felhívásait és beszámolóit, dokumentumajánlókat tesszük közzé, míg [Instagram-oldal](#)unkat továbbra is hangulati képek színesítik. [YouTube-csatorná](#)nkon megvalósult könyvtári programjaink felvételei visszanezhetők, melyek esetében a távhasználat száma igen magas. 2023-ban több mint 71 ezer megtekintést értek el csak a tavalyi évben publikált videóink. [Spotify-csatorná](#)nkon folytattuk komolyabb hangvétellű, kulturális tematikájú podcast sorozatunkat. [Moly.hu](#) könyves felületünkön töretlen sikernek örvend heti rendszerességű *Kultúrkedd, avagy könyvet kínál a könyvtáros* karc-sorozatunk, aminek párja a honlapunkon és Facebook oldalunkon publikált, heti rendszerességű [Celluloid csütörtök](#) című filmajánlónk. 2023 óta további két új internetes felületen is megjelenünk: a [Twitter](#)en (új nevén X) videós tartalmaink megkapó mondataiból szemezgetve ajánljuk a megvalósult programjainkról készült felvételeket, míg a [TikTok](#)on rövid, szellemes videókkal szólítjuk meg a fiatal korosztályokat. Szeretnénk, ha a jövőben külön munkakört, vagy rész-munkakört tudnánk az újabb online platformok kezelésével megbízni.

Fontosnak tartjuk az olvasók panaszainak kezelését, amikkel a [Panaszkezelési szabályzat](#) alapján foglalkozunk. A könyvtárhasználók észrevételeiket megfogalmazhatják személyesen, telefonon, e-mailben, a honlapon vagy hivatalos levélben. A szóbeli visszajelzések a panaszkezelési nyomtatvány űrlapon kerülnek rögzítésre, majd az iktatószámmal történő nyilvántartásba vétel után a felső vezetés 8 munkanapon belül választ ad. Amennyiben a látogató nem kíván hivatalosan panaszt tenni, az olvasói véleményt munkatársaink rögzítik, a *Panaszkezelési munkacsoport* vezetője pedig rendszeresen összegyűjti ezeket. A nem hivatalos panaszokat a kollégák szóban válaszolják meg, hatáskörüknek megfelelően, közvetlen felettesükkel egyeztetve.

Az elmúlt években a panaszok zöme a kötelező ruhatárhasználatról szólt. 2023-2024 folyamán az erre vonatkozó PDCA-ciklust a gyakorlatban is alkalmaztuk.

Könyvtárunk telefonon, személyesen, levélben elérhető, felkereshető. Elérhető hétfőn 8-16 óra, kedd – péntek: 8–18 óra, szombat 9–18 óra között, székhelyünkön, távhasználattal a kjmk@kjmk.hu e-mail-címen és honlapunkon a [Vendégkönyv](#) formában, regisztráció nélkül folyamatosan 24 órán keresztül. Az e-mailen, vagy közösségi oldalakon érkező érdeklődésre használóinknak egy munkanapon

belül válaszolunk. A könyvtárban állandó (éjjel-nappal) portaszolgálat működik, elektronikus, vezetékes telefon ügyelettel. A könyvtár állandóan hívható száma: +36 76 500 550.

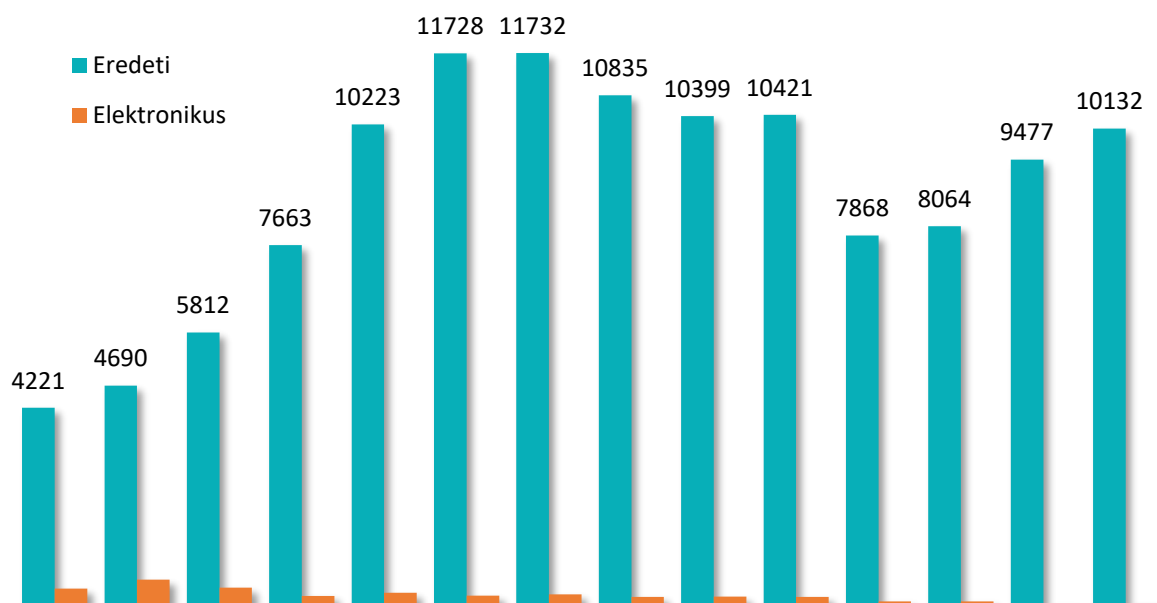
5.3. A könyvtár és partnerei folyamatainak összehangolása

Kecskemét Megyei Jogú Város településfejlesztési koncepciójának (2021–2030) részét képezi az a megállapítás, miszerint minden társadalmi csoportnak – beleértve a legkiszolgáltatottabbakat is – egyenlő hozzáféréssel kell rendelkeznie a közérdekű szolgáltatásokhoz, többek között a kultúrához is. A városban egyedülinek számítunk a tekintetben, hogy valamennyi programunkat térítésmentesen biztosítjuk a látogatók számára – függetlenül attól, hogy beiratkozott olvasóink vagy sem. Így tudunk például ingyenes olvasópróbát, gyermek/felnőtt színházi előadást biztosítani a Kecskeméti Katona József Nemzeti Színháznak köszönhetően, amely műfajiságában egyértelmű változatosságot biztosít a hagyományos könyvtári programokhoz képest. Az ilyen rendezvények alkalmával is ápolhatjuk kapcsolatainkat a város oktatási intézményeivel, akik így rendhagyó órákon vehetnek részt, ami teret enged egy-egy nehéz, vitatott téma későbbi közös feldolgozásához. A színház mellett azonban a város más kulturális intézményeivel is összedolgozunk, alkalmanként például egy-egy könyvtári programot színesítő állandó (Ciróka Bábszínház, Kecskeméti Képzőművészeti Szabadiskola) vagy időszakos kiállítás (Cifrapalota) formájában. A kulturális sokszínűséget hivatott erősíteni gasztroszínházi előadások szervezése is, melyek többlépcsős partneri együttműködések révén valósulnak meg 2024-ben.

Vármegyei hatókörű városi könyvtárként fontos szerepet töltünk be a helyi és a vármegye településeinek oktatási, nevelési intézményeivel való közvetett kapcsolattartásban. A Bács Kiskun Vármegyei Könyvtárellátási Szolgáltatás révén rendszeresen szervezünk kistérségi könyvtárakban olyan élményközpontú foglalkozásokat, rendhagyó órákat, melyek hozzájárulnak a gyermekek készségeinek, valamint képességeinek fejlesztéséhez. Mindebben képesek vagyunk mozgósítani korábbi jó kapcsolatainkat írókkal, előadókkal, formációkkal, de fontos, hogy saját kapacitásunkat is képesek vagyunk más településekre átcsoportosítani (robotika, VR szolgáltatás, KönyvtárMozi stb.). Helyben pedig fiókkönyvtáraink látogatói számához tudunk hozzájárulni az oda szervezett óvodás, illetve általános-és középiskolás csoportoknak szóló előadásokkal, író-olvasó találkozókkal. Ezen felül a határokon túlmenően is jó kapcsolatokat ápolunk többek között a Székelyudvarhelyi, a Székelykeresztúri, a Pélmonostori és a Szabadkai Városi Könyvtárral.

Az ODR-szolgáltatás keretében felhasználóink és partnereink számára biztosítjuk a könyvtárközi kölcsönzés lehetőségét. Az eredetiben megküldött dokumentumok forgalmát tekintve országos viszonylatban évek óta az első helyen szerepel intézményünk. Hagyományosan együttműködünk szakmai szervezetekkel (MKE, IKSZ) helyi és országos jelentőségű projektek kapcsán is.

Könyvtárközi kölcsönzéssel küldött dokumentumok 2010-2023

A közös érték jelenti sokszor a legegyszerűbb kiindulási alapot egy-egy új, gyümölcsöző közös munkához. Az olvasásnépszerűsítés okán hosszú évek óta töretlenül működünk együtt a város könyvesboltjaival (Kóborló Antikvárium, Libri Könyvesboltok, Líra Könyv- és Zeneszalon), legyen szó egy-egy intézményünkben tartott könyvbemutatóról történő árusításról, vagy éppen az Ünnepi Könyvhét országos rendezvénysorozatához való csatlakozásról. Ezen túlmenően pártoljuk az olyan kezdeményezéseket, melyben az irodalom és a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok támogatása (Védőháló Karitatív Közhasznú Egyesület) mondhatni kéz a kézben jár. Szolgáltatásainkhoz kapcsolódóan kezdtük meg a 2023-as évben a közös munkát a Kecskeméti Társasjáték Kör Egyesületével Társasjáték klubok formájában, mely még bővítés alatt álló társasjáték gyűjteményünkre képes felhívni a látogatók figyelmét két esemény közti intervallumban. A legutóbbi társasjáték nap látogatottsága meghaladta a 100 főt.

Az Autista Gyermekekért Egyesület helyi szervezetével közös munka eredményeként évek óta biztos kecskeméti állomása a Katona József Könyvtár az autista fiatalokból álló csoportnak, az Autifinek. Noha a rendezvény csak évente ismétlődik, a rendre ősszel megrendezésre kerülő esemény a személyes találkozó lehetősége miatt sok embert – érintettet és kívülállót egyaránt – megmozgat, amely remek alkalmat enged felmérni a speciális igényű látogatók könyvtárunk felé támasztott igényeit. Az esemény kiváló lehetőség olvasóink tematikus olvasmányokkal való érzékenyítésére, a figyelemfelhívásra korosztálytól függetlenül.

Partneri együttműködésben megvalósuló, közösen szervezett programok esetében a közönségszervezés is gördülékenyebb és hatékonyabb, ami egy jelentős kulturális túlkínálattal rendelkező városban fontos szempont. Noha egyes, a város valamennyi kulturális partnerét megmozgató rendezvénysorozatokról van törekvés a programok előzetes egyeztetésére, hogy egymást támogassuk, lényegében a közönséghez való eljutás és a megmozgatás a hirde-

tések változatos platformján és a marketing intenzitásán múlik. Ebben rendkívül sokat segítenek együttműködő partnereink, akiket tematika szerint tudunk mozgósítani, és akikkel kölcsönösen támogatjuk egymást az önálló rendezvényekről való tájékoztatásban: mindenki a saját közönségét elérve; ezzel betartva a GDPR érvényben lévő irányelveit is. Az egész várost megmozgató, a fenntartó által összefogott tematikus programsorozatokban évről évre állandó partnerként vagyunk jelen a település más kulturális intézményeivel egyetemben (például Házasság hete, Kecskeméti Tavasz Fesztivál).

Könyvtárunk akadálymentesített intézmény, a szolgálati térben dolgozó kollégáink pedig kellő empátiával és segítőkészséggel igyekeznek még kényelmesebbé tenni a szolgáltatások igénybevételét az intézményünkbe érkező hátrányos helyzetűek számára. Az érzékenyítés azonban mind kollegiális, mind látogatói körben indokolt, ezért is kötöttünk együttműködést a Kreatív Formák Alapítvánnyal, mely szolgáltatásainak széles körére külön programmal hívtuk fel a látogatók figyelmét. Hosszú évek óta választ bennünket rendezvényei helyszínéül a Magyar Vakok és Gyengénlátók Bács-Kiskun Megyei Egyesülete, akik több munkatársunkat látták vendégül egy Láthatatlan vacsora keretein belül, így segítve a kívülállók empátiájának és a téma iránti fogékonyságának elmélyítését, melyet mindennapi munkánk során tudunk hasznosítani.

Hosszú és fáradságos munka eredményeképp kötöttünk együttműködést a Debreceni Egyetemmel, melynek gyümölcseként létrejött a Bölcsészettudományi Kar kihelyezett kecskeméti Könyvtár-és Információtudományi Tanszéke. Jelenleg a képzési program kidolgozása történik, de bízunk benne, hogy hatására a város és a könyvtár vérkeringésébe friss, fiatal, a könyvtári szakmában szerepet vállalni tudó és akaró tanulók érkezhetnek, akiknek gyakorlati helyet biztosítva, a közös munkának köszönhetően bővíteni és fejleszteni tudjuk szolgáltatásaink körét az aktuális kornak és trendeknek megfelelően.

A fenntartó támogatásával indítottuk el 2023-ban *Középpontban a katedra*, kifejezetten a pedagógusoknak szóló, tematikus előadásorozatunkat, ahol a pedagógusok részvétel alapján, a Kecskeméti Tankerületi Központ engedélyével, továbbképzési krediteket kapnak. A Kecskeméti Szakképzési Centrummal közösen segédkönyvtáros képzést is indítottunk, melyben a városi és vármegyei – sőt az online oktatási forma miatt akár régiós – kollégák egyaránt bekapcsolódhattak, ezzel fejlesztve tovább szakmai tudásukat.

Erősítve zöldkönyvtári munkánkat, megállapodást kötöttünk a Jane Goodall Intézettel, illetve megújítottuk kapcsolatunkat sokéves partnerünkkel, a Magyar Madártani Egyesülettel. Bár a környezetvédelem fontos és aktuális kérdés, az információtöbblet és a túltematizáltság miatt ebben a témában nehezen szólíthatók meg a látogatók. Ennek ellenére egy kulturális intézmény esetében megkerülhetetlen a társadalmi felelősségvállalás többek között a megvalósuló programok, gyűjtőpontként való csatlakozás, természetvédelmi munkát végző szervezetek támogatása által.

A sajtó képviselői, legyen szó nyomtatott, online, audio- vagy vizuális tartalomról, szintén nagy segítségünkre vannak könyvtári programjaink, szolgáltatásaink és munkánk népszerűsítésében. A városban működő médiumok munkatársai heti rendszerességgel értesülnek a

várható könyvtári programokról, melyekről mind az előzetes tájékoztatásban, mind az utólagos híradásban szerepet vállalnak, ezzel segítve, a fentebb írottakhoz kapcsolódva, a lehetséges érdeklődőt elérését, illetve az intézményünket potenciálisan felfedező látogatókat és egyben új olvasókat. Jelenlegi kapcsolataink mellett (*Rádió 1 Gong, Kecskeméti Televízió, Mediaworks, Hírös.hu, Szuperinfó, Montázs Magazin, Kecskemétimami, Katonatelepi Közügyek*) folyamatosan építjük és keressük azokat az új partnereket, akik mind a városban, mind annak határain túl hangot tudnak adni a kecskeméti eseményekről (*Rádió 1 Sirius, Petőfi200*).

2019-hez képest jelentősen bővült együttműködő partnereink száma, ami egyrészt a közösen megvalósított sikeres programok továbbviteléből, másrészt egy-egy, a könyvtár számára fontos, képviselni kívánt ügyszorúhoz való csatlakozásból ered. Az együttműködési szerződések jellemzően határozott időre kötöttek, melynek leteltével a megfoglalmazottakat felülvizsgáljuk, majd az abban írt pontokat igény szerint alakítjuk, legyen szó további bővítésről, aktualizálásról vagy egy-egy célfeladat kihangsúlyozásáról (PDCA-elv). A mindennapos tapasztalat szerint egy-egy partnerrel való kapcsolat intenzitása jelentősen függ a közös munka gyakoriságától, így egyes esetekben az is teljesen megszokott, hogy heti rendszerességgel egyeztetjük a korábban helyesnek vélt irányt (Helen Doron Kecskemét Oktatóközpont), így terelve megfelelő mederbe közös folyamatainkat.

A 2019-es önértékeléshez viszonyítva (96%), kollégáink egyértelmű javulást (98,6%) vélnek felfedezni az együttműködő partnerekkel való kapcsolattartásban. A könyvtár és a partnerek folyamatainak összehangoltságát jelentősen növeli az egyes felekkel ápolts rendszeres személyes, online vagy telefonos kapcsolat (ezen felül megemlítendő a jubileumi könyvtári találkozók, sajtóalkalmakon való beszélgetések), mely nem egy kijelölt dolgozóhoz kötődik, hanem részterületenként oszlik meg a munkatársak között. A szakértői véleményben megfogalmazott javaslat alapján 2019 óta több kolléga ismerkedett meg a folyamatleírás módszerével és szemléletével. A jól működő mechanizmus ellenére azonban könyvtárunknak jelenleg is feladata további új, az intézményt támogatni tudó partnerek felkutatása (legyen szó anyagi, tárgyi vagy barter kapcsolatról), akik segítségével még inkább az olvasói és látogatói igényekre szabhatók szolgáltatásaink, valamint bővíthető könyvtári programjaink köre és emelhető azok megvalósítási színvonala.

Tárgyév	Partnerek száma	Százalékos változás
2019	174	
2020	173	-0,57%
2021	175	1,15%
2022	182	4%
2023	192	5,49%

A könyvtárral írásos együttműködést kötő partnerek száma

6. Ügyfélközpontú eredmények

6.1. A könyvtárhasználók véleménye

A Katona József Könyvtár alapelvei és értékrendje között szerepel, hogy a középpontban a használók állnak: minden látogató véleménye számít.

A hosszú évek során különböző módszereket dolgoztunk ki, hogy a könyvtárlátogatók véleményét és elégedettségét összegyűjtsük, felmérjük és kiértékeljük. A könyvtár méretéhez illeszkedően elsősorban a kérdőív alapú felméréseket preferáljuk, de minden egyéni véleményt is fogadunk és reagálunk rá.

Igyekszünk az eredményeket értékelni, mérlegelni és ha alátámasztottnak tartjuk, közbe is avatkozunk. Nyilvánvalóan az elsődleges cél a szolgáltatásaink minőségének fejlesztése és ezáltal használóink elégedettségének növelése.

A hétköznapiak során az a célunk, hogy a könyvtárról alkotott általános képet pozitív irányba mozdítsuk és a tabukat ledöntsük. Ma már nyilvánvaló, hogy a könyvtár nem csupán könyvraktár, hanem olyan közösségi színtér is, ahol minőségi szabadidőt tölthetnek az emberek, a legkisebbektől a legnagyobbakig. A 2020-as években már természetes a szakmánk számára, hogy a legújabb IKT-eszközöket és legújabb trendeket alkalmazva vagyunk képesek használóinkat megtartani, illetve azok számát növelni. Intézményünk és szolgáltatásaink népszerűsítésének egyik eszköze, hogy több alkalommal kilépünk a könyvtár falai közül. Szinte minden városi rendezvényhez, ünnephez csatlakozunk, ezen kívül népszerű találkozási pontokon próbáljuk megszólítani a lakosságot. Több esetben más intézményekkel összefogva hívjuk fel a figyelmet a kultúrára (pl. flashmob).

A személyes találkozásokon túl nagy hangsúlyt fektetünk a virtuális térben való jelenlétre, a könyvtári honlapon túl a különböző közösségi médiafelületeken történő aktív megjelenésre is.

Az elmúlt években két alkalommal végeztünk teljes körű használói elégedettség- és igényfelmérést. Legutóbb 2022 őszén, amikor is igyekeztünk minden adatot összevetni az előző mérés adataival.

Egyes szolgáltatásokkal és programjainkkal való elégedettséget folyamatosan mérjük. Bár kísérletet tettünk, hogy zöldkönyvtári törekvéseinkhez híven a kérdőívet látogatóink online módon, egy QR-kód segítségével töltsék ki, ez sajnos nem járt eredménnyel, így a programok kapcsán a hagyományos, papíralapú kérdőíveknél maradtunk.

Katona József Könyvtár
Kecskemét, Piaristák tere 8.
6001 Pf.: 127. • 76/500-550
www.kjmk.hu • kjmk@kjmk.hu

Látogatói elégedettségmérés

Kérjük, hogy válaszaival segítse munkánkat, hogy programjainkat az Ön igényeihez igazodva alakíthassuk! A kitöltés önkéntes és anonim.

- Kérjük, értékelje az Ön által látott programot 1-5 skálán! (1 a legrosszabb, 5 a legjobb érték)**
- Milyen témákról szeretne hallani, milyen előadókkal szeretne találkozni könyvtári rendezvényeinken?**
.....
- Honnan értesült a mai könyvtári programról? (Válaszát karikázza be! Több válasz is lehetséges.)**
 - 1. könyvtár honlapjáról
 - 2. könyvtárban látta a plakátját
 - 3. máshol látta a plakátját:
 - 4. könyvtáros hívta fel rá a figyelmet
 - 5. ismerős, barát ajánlotta
 - 6. programajánlóban olvasta (pl. Kínáló)
 - 7. Facebook
 - 8. nyomtatott/online sajtó
 - 9. rádió
 - 10. egyéb:
- Milyen online felületeken/helyszíneken örülne, ha találkozna programjaink ajánlójával, hogy mindig időben értesüljön róluk?**
.....

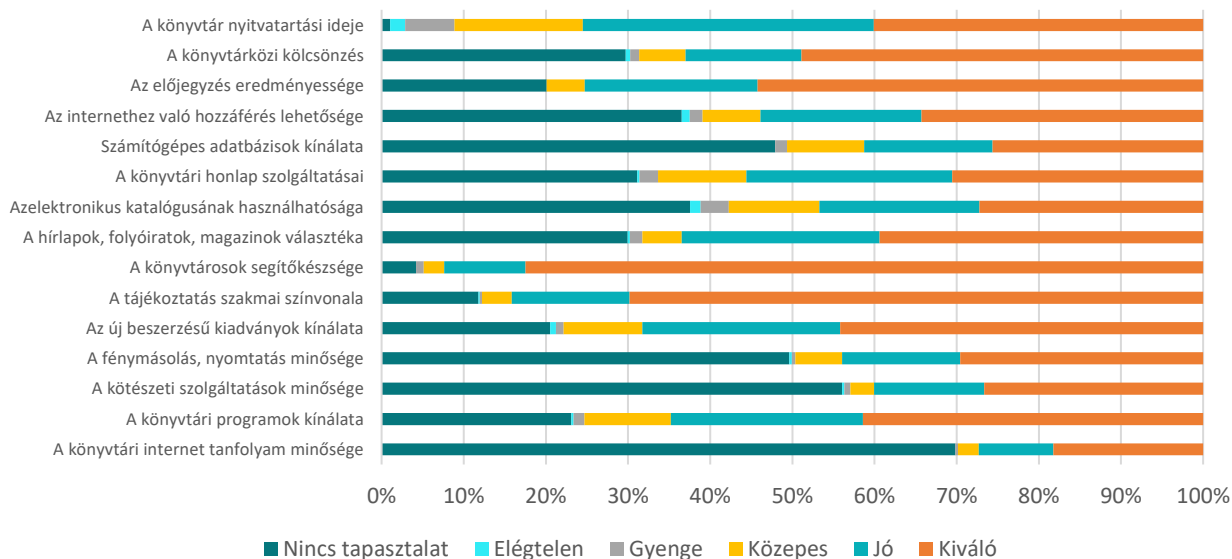
Kérjük, fordítsa meg a lapot!

- Ha van bármi megjegyzése, javaslata könyvtári programjainkkal kapcsolatban, megköszönjük, ha azt/azokat megosztja velünk. (Írja le!)**
.....
.....
- Az Ön számára mely napok a legideálisabbak programjaink látogatására? (Karikázza be vagy húzza alá! Csak két válasz lehetséges.)**
 - 1. kedd
 - 2. szerda
 - 3. csütörtök
 - 4. péntek
 - 5. szombat
 - 6. bármelyik nap alkalmas lehet
- Az Ön számára mely időpontra hirdetett programjaink a legmegfelelőbbek? (Karikázza be vagy húzza alá! Csak egy válasz lehetséges.)**
 - 1. 15 óra
 - 2. 16 óra
 - 3. 17 óra
 - 4. egyéb:
- Kitöltő adatai:**
Település:
Nem:
Kor:
- Rendelkezik jelenleg érvényes könyvtári tagsággal? (Válaszát karikázza be!)**
 - 1. igen
 - 2. nem, mert
- Amennyiben fel szeretne iratkozni hírlevelünkre, kérjük, adja meg e-mail címét!**
.....

Közreműködését köszönjük!

A legutóbbi [teljes körű használói igény- és elégedettségmérést](#) a 14 év alatti és feletti korosztályra is kiterjesztettük. Ebből kiderül, hogy olvasóink alapvetően elégedettek a könyvtárral és annak szolgáltatásaival. A gyűjtemény és a szolgáltatások színvonala is pozitív értékelést kapott.

Mennyire elégedett az egyes szolgáltatásokkal?

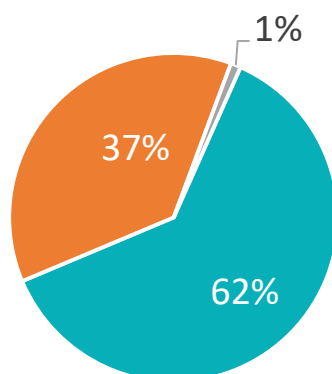

A szolgáltatásokkal való átlagos elégedettség

Helyezés	Szolgáltatás	Összes válasz	Átlag	Nincs tapasztalat
1.	A könyvtárosok segítőkészsége	760	4,82	4,11%
2.	A tájékoztatás szakmai színvonala	746	4,74	11,30%
3.	Az előjegyzés eredményessége	732	4,63	18,87%
4.	A könyvtárközi kölcsönzés	724	4,56	27,60%
5.	A könyvtári internet tanfolyam minősítése	663	4,50	59,44%
6.	A kötetzeti szolgáltatások minősége	694	4,49	49,94%
7.	A hírlapok, folyóiratok, magazinok választéka	731	4,44	28,11%
8.	A fénymásolás, nyomtatás minősége	703	4,44	44,80%
9.	Az új beszerzésű kiadványok kínálata	731	4,39	19,26%
10.	A könyvtári programok kínálata	733	4,35	21,95%
11.	Az internethez való hozzáférés lehetősége	709	4,33	33,25%
12.	Számítógépes adatbázisok kínálata	691	4,26	42,49%
13.	A könyvtári honlap szolgáltatásai	707	4,21	28,24%
14.	A könyvtár elektronikus katalógusának használhatósága	698	4,09	33,63%
15.	A könyvtár nyitvatartási ideje	768	4,07	1,03%

A legnagyobb beavatkozást a nyitvatartásra vonatkozóan tettük meg, hiszen az derült ki a felmérésből, hogy 18 és 19 óra között csupán egy nagyon szűk réteg használja a könyvtárat. Emellett számtalan írásos visszajelzés érkezett azzal kapcsolatban, hogy nyissunk korábban.

Melyik nyitvatartási idő felelne meg jobban az Ön igényeinek?

■ kedd-szombat 9-18 óra között ■ kedd-szombat 10-19 óra között ■ nem válaszolt

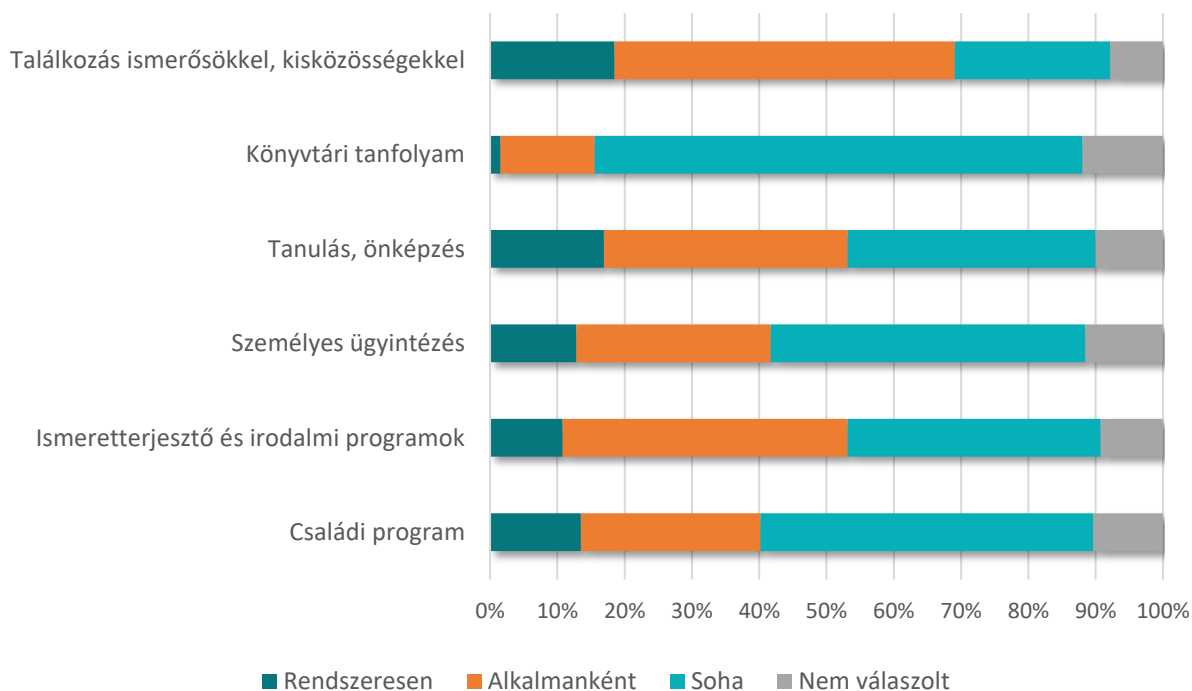
Az épülettel és az infrastruktúrával általában elégedettek a használók. Visszatérő panasz a légkondicionálás hiánya, illetve a tinikorosztály emelte ki, hogy örülnének egy csendes kuckónak, ahová vissza tudnak vonulni.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a leggyorsabb és legaktívabb fórum, ahol kapcsolatba léphetünk a használókkal, az a Facebook. A közösségi média felülete számtalan olyan lehetőséget ad, amely megkönnyíti a külső kommunikációt (üzenetváltás, események létrehozása, szavazások, hozzászólások, képek, videók megosztása stb.). Legyen szó Facebook-bejegyzésről, postai úton küldött levélről, e-mailről vagy vendégkönyvbe írt véleményről, minden esetben rövid időn belül megválaszoljuk azokat. A személyesen megfogalmazott véleményekre a szolgáltatásvezető azonnal reagál.

Az információszerzés, illetve a szakmai tájékoztatás színvonalával kapcsolatban értékelésként és kifejtett írásos formában is pozitív visszajelzéseket kapunk (4,74-es átlag). A könyvtár működésére vonatkozó információmegosztás elsősorban a [honlapon](#) történik. Itt találják meg a használók az alapvető dokumentumokat (pl. szakmai és pénzügyi beszámolók, munkatervek, SZMSZ stb.), de itt találhatóak a [pályázatokkal](#), illetve a [minőségirányítással](#) kapcsolatos dokumentumok is.

Évről évre azt tapasztaljuk, hogy a könyvtárnak, mint közösségi színtérnek egyre nagyobb szerepe van a társadalom életében. Alapvetően még mindig a hagyományos könyvtári szolgáltatások a legnépszerűbbek, de egyre többen használják találkozási helyként, tanulást, önképzést segítő térként a könyvtárat.

Milyen közösségi szolgáltatásokat vesz igénybe és milyen gyakran?

6.2. A könyvtár működési mutatói alapján való értékelés

Könyvtárunk egyik fontos stratégiai célja, hogy találkozási pont legyen minden korosztály számára. Szolgáltatásaink bárki számára elérhetőek, távhasználatként 0–24 órában, személyes használóként a könyvtár nyitvatartási idejében. Nyitvatartásunk 2019-ben 69% (253/365) 2020-ban 43% (158/366), 2021-ben 47% (170/365), 2022-ben 65% (237/365) és 2023-ban 67% (245/365) volt. Akadálymentes könyvtárépületünk, eszközeink, célirányos foglalkozásaink és programjaink is segítik az egyenlő bánásmód és [esélyegyenlőség](#) érvényesülését. A kulturális sokszínűség jegyében szerb, horvát, szlovák, német nemzetiségi dokumentumellátást nyújtunk a vármegyében 25 letéti helyen (Baján 2 könyvtárban), ezek közül 20 KSZR-településünk. Ahogy országosan, a mi könyvtárunk teljesítményét is visszavetette a pandémia és az azt követő energiaválság időszaka. Fontos célunk, hogy elérjük, majd felülmúljuk a pandémia előtti adatainkat.

a. Regisztrált használók

A regisztrált használók számának növelése érdekében évről évre a beiratkozást ösztönző kedvezményes akciókat szervezünk: Könyves Vasárnapi Váró-Visszaváró az Országos Könyvtári Napok keretében, Advent a könyvtárban decemberben.

2023 júliusától bevezettük a családok kedvezményes beiratkozási lehetőségét, amit fél év alatt 157 felnőtt és 243 gyermek vett igénybe.

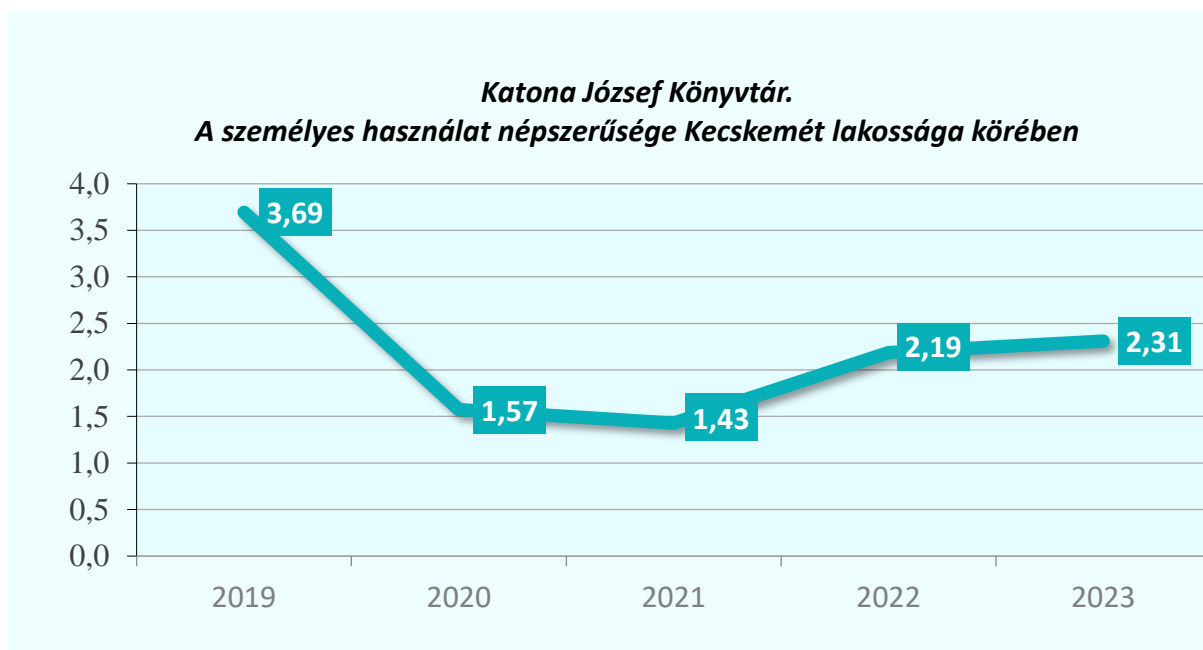

b. Személyes használat, látogatók száma

A személyes használatnál a 2020-as és 2021-es év csökkenését, 2022-től jelentősebb emelkedés jellemzi, amit a szervezett könyvtári foglalkozások és programok sokszínűsége is elősegít.

A rendszeres foglalkozások és programok közül például a babáknak [Babahancurka](#), Hírcse csa-csogó baba-mama klub; óvodásoknak, kisiskolásoknak [Könyvtári robotóra](#), [Helen Doron](#) angol nyelvű foglalkozás óvodásoknak, Túl az Óperencián – mesedélután szombati napokon, tiniknek [Harry Potter Klub](#), [Könyvtári Jedi Akadémia](#); [Sci-fi kedvelők találkozója](#), gyermekeknek és felnőtteknek [VR kalandozások](#), „Nem középiskolás fokon...” ismeretterjesztő előadások, Társasjáték Klub, felnőtteknek [Ars poetica könyvtári versklub](#), [Biblioterápiás foglalkozás](#), [Horgol-Óra](#), [Sántha György Emlékkör](#), nyugdíjasoknak Nagyinet tanfolyam és még sokféle, sokszínű, változatos program minden évben.

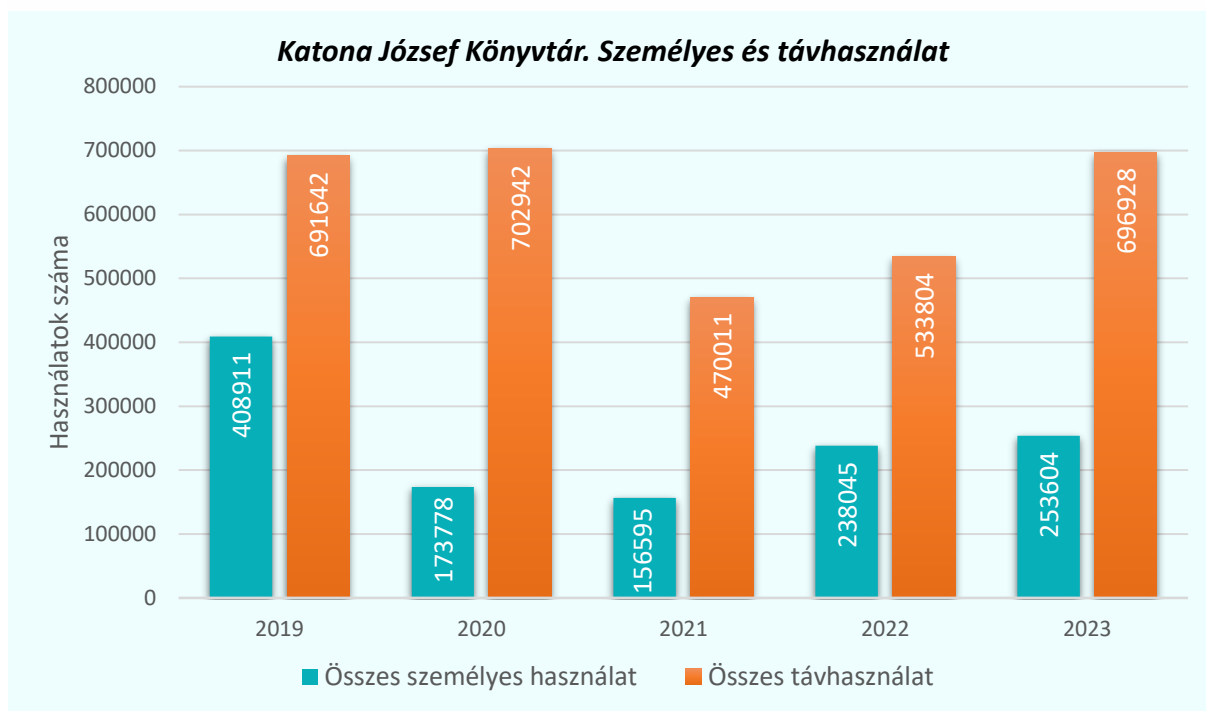

c. Távhasználat

A távhasználat esetében a 2020-as év a bezártság miatt kiugró eredményt mutat. Megnőtt a telefonon, e-mailen történő megkeresések száma, honlapunkat is többen keresték fel. 2023 májusában megújult könyvtárunk weboldala. Ettől az évtől a már meglévő tájékoztatói csatornák mellett (Facebook; Instagram; YouTube; Spotify, moly.hu) a közösségi médiában két új felületen is megjelentünk: a Twitteren (újabb nevén X) és a TikTokon. Könyvtárunk saját fejlesztésű mobilalkalációja rendszeresen frissítésre kerül.

A fenti intézkedéseknek köszönhetően a 2023. évi távhasználatunk meghaladta a 2019. évet 5.286 használattal (0,76%).

A helyi értékek megőrzésére törekedve digitalizálással, folyamatosan bővítjük *Digitális Világunk* szolgáltatásunkat honlapunkon.

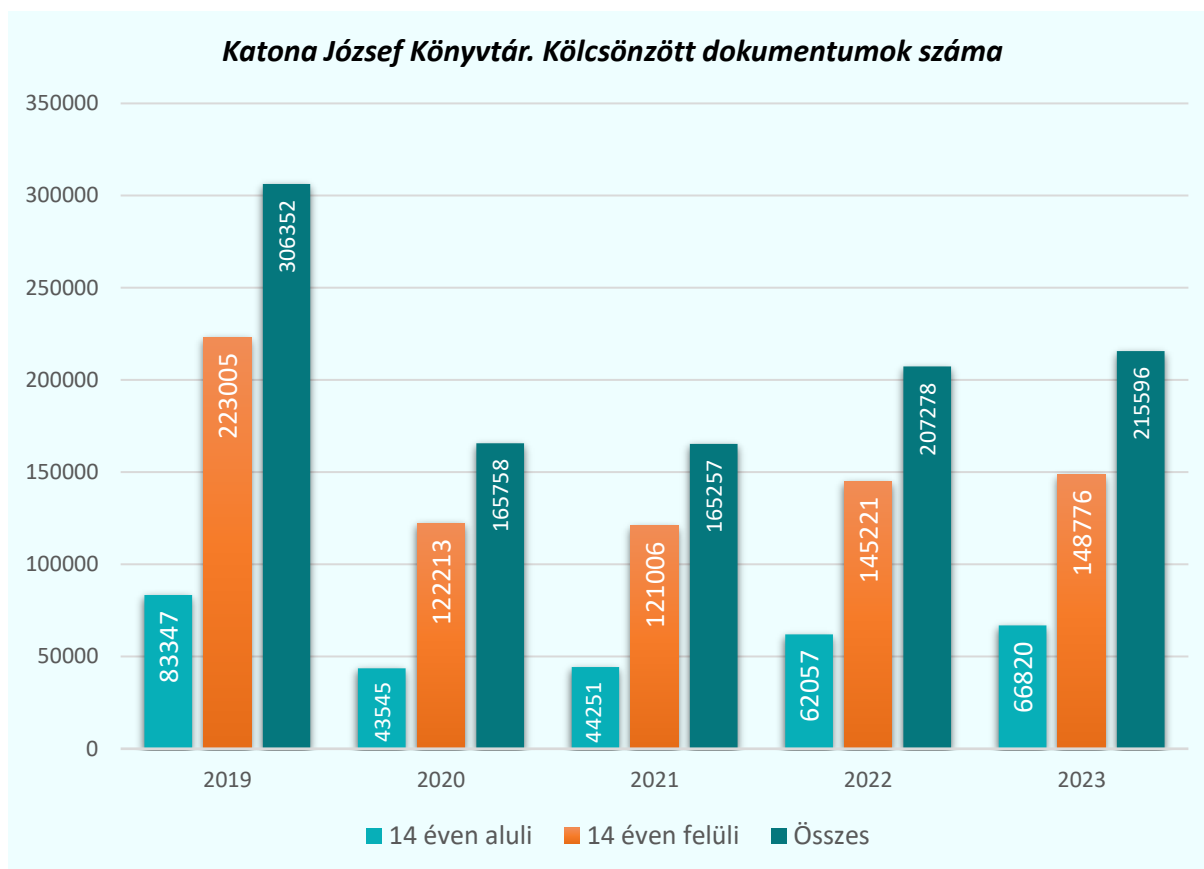
d. Gyűjteményfejlesztés

Könyvtárunk nagy hangsúlyt fektet a gyűjtemény folyamatos gyarapítására a [Gyűjtőköri szabályzat](#) és a használói igények figyelembevételével. Ezt a munkát az állandó *Gyűjteményfejlesztési munkacsoport* koordinálja. A könyvek áremelkedése befolyásolta a gyarapodás menynységét.

A könyvtári állomány éves gyarapodása (db)				
2019	2020	2021	2022	2023
18.329	15.676	15.445	15.420	11.923

e. Kölcsönzött dokumentumok

Integrált könyvtári rendszerünkben SQL lekereséssel folyamatosan nyomon követhetjük a kölcsönözhető kiadványaink forgalmi adatait. A kölcsönzött dokumentumok számának alakulása ugyanaz, mint a többi adaté, 2020 után megindult a növekedés. A pandémia alatt sem szüneteltük a kölcsönzést. Alaptevékenységünket, a dokumentumkölcsönzést, rövid ideig házhó szállítással, majd a Könyvtári Kávészó teraszánál kialakított ideiglenes átvételi ponton biztosítottuk. Később bevezettük a kontaktus nélküli, biztonságos Ablak-kölcsönzést, amely az energiaválság idején is működött, így 2020 és 2023 között 37.649 db dokumentumot kölcsönzöttünk, amely 5%-a 4 év összes kölcsönzésnek. (37.649/753.889)

A könyvtár szolgáltatásait folyamatosan bővítjük, igazítva a használók igényeihez. A kért szolgáltatásokat, ügyintézéseket a leghatékonyabban, leggyorsabban intézzük. Szolgáltatásvezető a könyvtár nyitvatartási idejében elérhető, így az olvasói észrevételek azonnal tudunk reagálni.

Fejlesztendő terület: a szociálisan hátrányos helyzetű könyvtárhasználók szélesebb körű bevonása a könyvtári szolgáltatások igénybevételére; Bechmarking-tevékenységek bővítése.

7. Munkatársakkal kapcsolatos eredmények

7.1. A munkatársak elégedettsége és motiváltsága az értékelések alapján

Általános tapasztalat és a különböző fórumokon érkező visszajelzések megerősítik, hogy munkatársaink az olvasók megalégedésére végzik szolgáltatásainkat, segítőkész attitűddel, illetendő módon fordulnak a könyvtárhasználókhoz.

Olvasói bejegyzések könyvtárunk vendégkönyvéből:

„Tisztelt Igazgató Asszony! Szeretnék köszönetet mondani a mai napon a könyvtárban segítők munkájáért. Március 12-én a fiatal dolgozók maximális segítőkészséggel kerestek meg számomra könyveket, megkíméltek a gyaloglástól és tájékoz-

tattak mindenről ami kérdésként felmerült. Régi olvasójuk vagyok és mindig örömmel tölt el, ha bejövök ide. Nagyon hálás vagyok a dolgozók közösségének. 2024.03.12. Köszönettel!”

„A VR szemüveget próbáltam ki. Érdekes, a munkatársak nagyon segítőkészek, sok információt adtak. Köszönöm.”

A Facebook-felhasználók értékelése szerint a Katona József Könyvtár minősítése 5,0; míg a Google-értékelések alapján intézményünk munkáját a látogatók 4,9-re értékelik. Többen kiemelik a Gyermevilág szolgáltatásainak pozitívumait és az ott dolgozók érdemeit:

„Nagyon szeretünk ide járni, mindig kedvesen és készségesen segítenek az ott dolgozók. Ma a Gyermevilág részlegen XY-tól kaptunk nagyon sok jó ötletet, könyvtippet 10 éves lányom részére. Hálásan köszönjük! ♡”

„A könyvtári dolgozók nagyon kedvesek, segítőkészek. A gyerekeknek szervezett Babahancurka-foglalkozás is tetszett, ingyen látogatható, csak regisztrációhoz kötött. Egészen kicsi kortól látogatható. Az első alkalommal kaptunk kis csomagot a mondókákkal, könyvjelzővel, apróságokkal. A gyerekrészleg szép nagy, padlószőnyeggel borított, érdemes cipő nélkül mászkálni, így a gyerekek nyugodtan négykézlábazhatnak rajta :)”

„Mindig szeretek ide járni a gyerekekkel. Jó érzés a könyvek között lenni, jó beszélgetni a barátságos könyvtárosokkal. Szép az épület kívül és belül is.”

A Google-felhasználók visszajelzése szerint munkatársaink kedvesek és segítőkészek:

„Udvarias gyors kiszolgálás”

„Nagyon szeretek ide járni, a könyvtáros dolgozók mindegyike rendkívül segítőkész és kedves, készséggel állnak rendelkezésre ha segítségre van szüksége az embernek. ♡”

„Szuper jó hely!!! Remek könyvek, zenei anyagok, kedves emberek dolgoznak itt. Jó ide bemenni.”

Olvasóink rendszeresen elismeréssel szólnak gazdag, sokrétű, minden korosztályt kielégítő könyvtári programkínálatunkról; külön kiemelik a pódiumbeszélgetések moderátorainak felkészültségét. Ezt a feladatot egyre gyakrabban munkatársaink végzik, így ez a dicséret őket is illeti. A rendezvényszervezési osztály munkáját dicséri az alábbi e-mail üzenet:

*„Kedves igazgató asszony,
igazgató - helyettes uram,
kedves kollégák!*

Kis munka közösségünk és a lelkes résztvevők nevében ezúton köszönöm meg, hogy a június 20.-i , A lámpagyújtogatós délután hangulatos megvalósításához emberi és technikai szempontból egyaránt figyelmes és professzionális közreműködésüket élvezhettük.

Kérem, legyenek szívesek átadni köszönetünket minden kedves kollégának!

Maradok barátsággal társaim nevében is.

2023. június 23.”

A negatív észrevételek, panaszok jellemzően a lakosság szabálykövetési hozzáállására vezethetők vissza: a látogatók nem szívesen tartják be a szabályokat, adott esetben kétségbe vonják azok indokoltságát. A legnagyobb tisztelettel, de kellő határozottsággal ragaszkodunk a szabályok következetes betartásához.

A 2024 áprilisában végzett dolgozói elégedettségmérésben a teljes kollektíva (110 fő) részt vett. A dolgozók 15 pozitív állítást értékelték 1–5-ig attól függően, hogy mennyire értenek egyet a megfogalmazottakkal. Az állításokban a dolgozó munkáját közvetlenül befolyásoló tényezőket vettük sorra: mennyire érzi fontosnak a munkáját; minden szükséges információ rendelkezésére áll-e; kap-e segítséget környezetétől és vezetőjétől munkája során; van-e lehetőség csapatmunkára és fejlődésre; mennyire elégedett a munkahelyi légkörrel és más munkaterületen meg tudná-e állni helyét. A kérdőívek elemzése alapján elmondható, hogy az intézményben dolgozó kollégák elégedettek a munkájukat közvetlenül érintő környezettel, hiszen az állításokra adott értékek átlaga: 4,51; a munkatársak – egy kivételtől eltekintve – minden állítást 4,1 felett értékelték.

2024-ben a három legmagasabb átlagértéket kapott négy állítás a következő:

2. Számíthatok közvetlen munkatársaim segítségére. (4,78)

3. Elvárják tőlem, hogy tájékozott legyek a munkámhoz kapcsolódó szabályozásokban, szakmai kérdésekben. (4,78)

9. Munkaköri leírásom megfelelő lehetőséget nyújt önálló munkavégzésemhez. (4,72)

A kollektíva csapatszellemét igazolja, hogy 90 fő a legmagasabb értéket adta arra az állításra, hogy szükség esetén számíthatnak közvetlen munkatársaik segítségére.

A legalacsonyabb értéket kapott „Úgy érzem, más munkakörben is helyt tudnék állni” állítással foglalkozni kell. A közelmúltban megvalósuló rotációban résztvevő kollégáktól a bevezetés után – megadott szempontok szerint – szöveges beszámolót is kértünk, hogy lássuk, mennyire érzik hasznosnak a más munkakörben töltött egy-egy hetet.

„Abszolút hasznosnak érzem, jó volt belelátni egy kicsit egy másik részlegen (jelen esetben kölcsönzés) dolgozók munkájába és tanulni tőlük, egyben látni bizonyos munkafolyamatokat, ok-okozatokat és összefüggéseket felismerni.”

„Hasznosnak éreztem, hogy betekintheztem egy tájékoztató kolléga napi feladataiba, mivel egy nap én is szeretném ezt a pozíciót betölteni.”

Az utóbbi észrevételezt megfogalmazó kolléga ma már fiókkönyvtárban dolgozik, ahol nagyon összetett feladatrendszerben kell megállnia helyét.

Az osztályvezetői visszajelzések alapján a rotáció akkor éri el igazán a hatását, ha a tanulási periódus után a kollégák szükség esetén helyettesítést tudnak vállalni.

A dolgozók 98%-a érzi úgy, hogy szükség van rá a munkahelyén; 97% szerint hozzájárul a könyvtár sikeréhez; 99% véli úgy, hogy elvárják tőle a tájékozottságot. A kollégák 83,6%-a szeret csapatban dolgozni, 3,6%-a nem, a maradék 12,7% közepes értéket adott erre a szempontokra. A munkatársak 75% véli úgy, képességeinek és szakmai tudásának továbbfejlesztésre lehetőséget kap az intézményben, 23% közepesre értékelt az ezzel kapcsolatos állítást.

A munkatársak véleményeiket, ötleteiket és javaslataikat a személyes közlés mellett megtehetik a szolgálati részben elhelyezett ötletládán keresztül is. A láda tartalmát a felsővezetés értékeli a megvalósíthatóság szempontjából. Ennek nyomán került bevezetésre egyebek mellett az egészségmegőrzés érdekében a munkahelyi torna és az intézményen belül történő kedvezményes árú masszáz.

Az összehívott értekezletek keretében a kollégák beszámolnak saját szervezeti egységük elmúlt időszakban történt eseményeiről és az előttük álló feladatokról. A felső vezetés minden fontos kérdésben kikéri a középvezetők véleményét, hiszen a napi gyakorlatban ők találkoznak a kihívásokkal, problémákkal, mélységében nekik van rálátásuk saját területükre. A munkatársak motiváltságát segíti a jó munkahelyi légkör (a kérdőívben 4,5-ös értéket kaptak) és a különböző közösségi alkalmak (kórus, bográcsozás, szemétszedés, faültetés, karácsonyi ünnepség). Tovább erősíti a motivációt *A mi könyvtárunkért* évről-évre elnyerhető elismerés, ahol mind a jelöltállítás, mind a szavazás egyéni, így minden kolléga véleménye egyformán fontos a díj odaítélésénél.

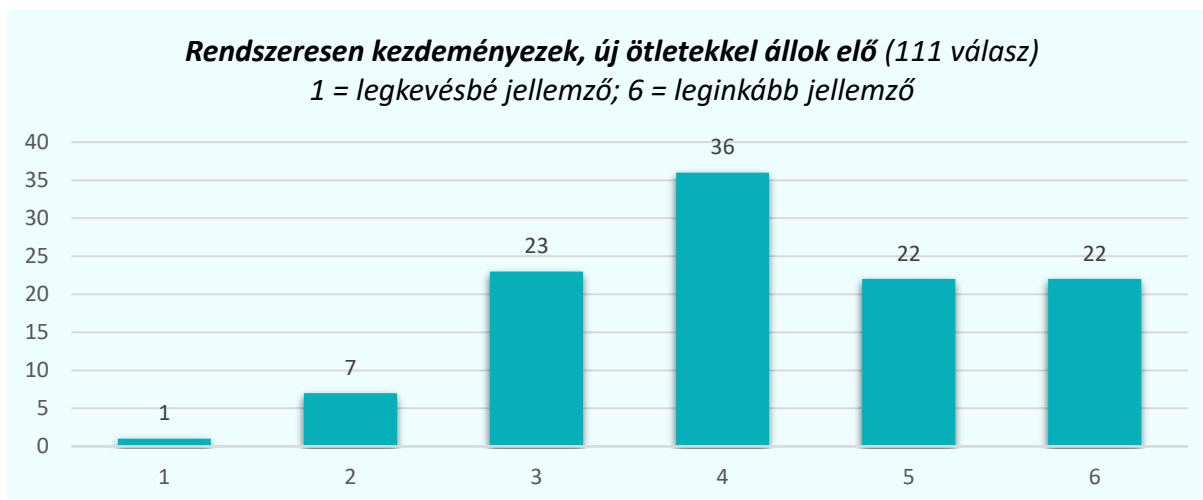
7.2. A munkatársak elégedettsége és motiváltsága a szervezet működéséhez kapcsolódó mérések alapján

A Katona József Könyvtár dolgozói létszámához viszonyítva nem beszélhetünk nagy arányú fluktuációról és az sem a szakmai munkakörökben jellemző. Azt tapasztaljuk, hogy a közép- illetve felsőfokú szakirányú végzettségű kollégák általában „gyökeret vernek” intézményünkben. Sok olyan kolléga tevékenykedik a szervezetben évek, évtizedek óta, akiknek ez az első munkahelye.

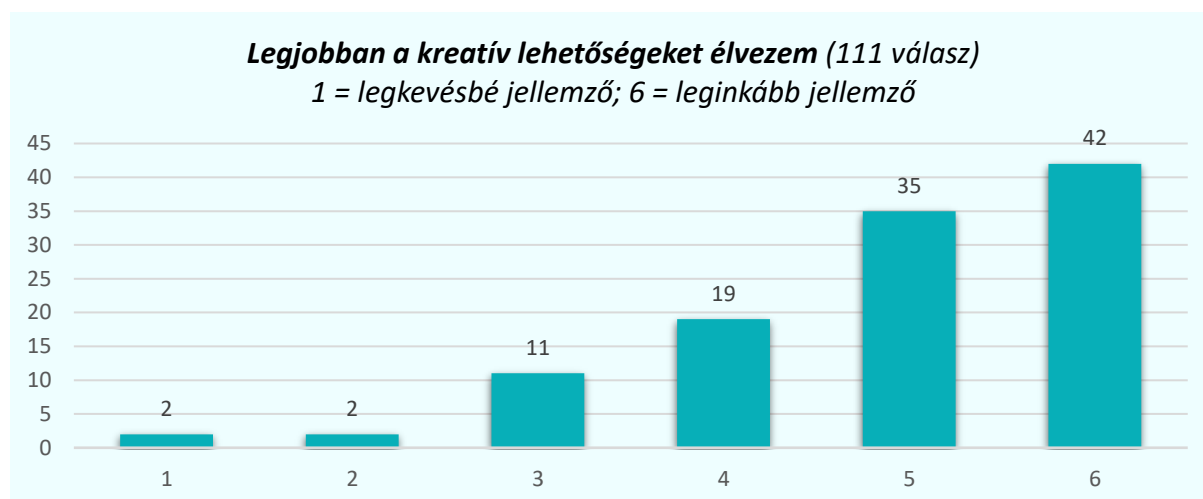
Tartós hiányzások – egy-két különleges esetet kivéve – csak és kizárólag egészségügyi okok miatt lépnek fel.

A munkatársi felmérésekben való részvételi arány igen magas, a legutóbbi munkatársi önértékelést minden kolléga kitöltötte. A legrosszabb arány is 95%-os volt. Ez azt bizonyítja, hogy a vezetőség megfelelően, hatékony módon kommunikálja a felmérések fontosságát és a dolgozók is azt érzik, számít a véleményük.

A belső munkacsoportokban való részvétel motiválását tovább kell erősítenünk. Bár az elmúlt három évben a munkacsoportokban, projektcsoportokban résztvevő kollégák körét igyekeztünk szélesíteni, egy ilyen nagy szervezet esetében ez újra és újra feladatot jelent. Rendszeresen tapasztaljuk, hogy csak egy szűk kör jelentkezik innovatív ötletekkel, pedig a lehetőség minden munkatárs számára adott. Ezt bizonyítja a legutóbbi felmérés eredménye is, ahol a dolgozók 28%-a közepesre vagy annál rosszabbra értékelték a saját kezdeményezési rendszerességét.

Arra vonatkozóan is tettünk fel kérdést, hogy a kollégák milyen feladatokban érzik jobbnak saját magukat: a kreatív munkát preferálják vagy a háttérmunkát, egyénileg vagy csapatban szeretnek jobban dolgozni.

Az utóbbi években kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy a pályázati munkába is egyre több munkatársat vonjunk be. Legyen szó előkészítő, illetve utómunkáról vagy akár részfeladatokról. Igaz ez a különböző projektekre és fejlesztésekre is.

A legutóbbi önértékelésünk alkalmával kifejezetten törekedtünk arra, hogy az értékelésben maximálisan részt vehető 15 fő értékelje az intézményben folyó munkát. Nem egy szűk körnek kívántunk lehetőséget adni: kiemelt figyelmet fordítottunk arra, hogy a lehető legtöbb osztályról szólítsuk meg a kollégákat, valamint fele arányban legyenek az értékelők között vezetők és beosztottak.

Költségvetésünkben a szakmai képzések csupán utazástámogatásokban és üzemanyag költségekben jelennek meg, mivel rendszerint térítésmentes programokon veszünk részt. A segédkönyvtáros képzés kapcsán 2022-ben és 2024-ben sem volt kiadásunk. A számítógépek, illetve a világháló használatának volt némi rezsiköltsége.

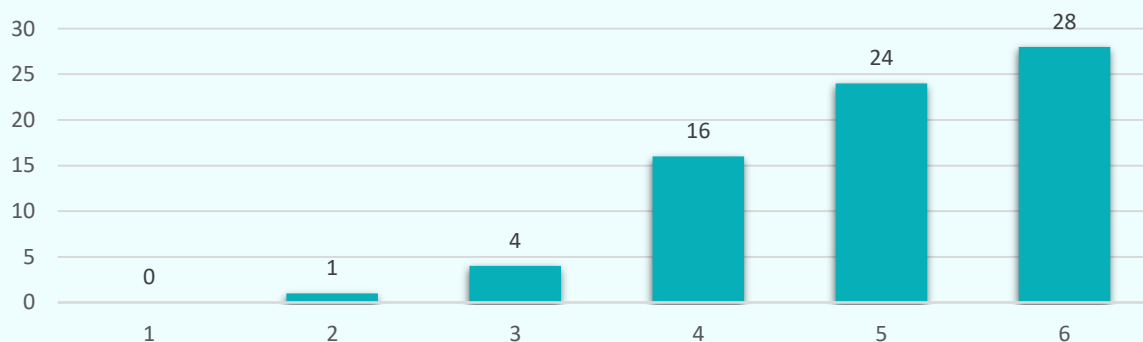
	2021	2022	2023
A könyvtár szakemberei által tartott előadások száma	14	29	32
A könyvtár szakembereinek konferencián való részvételének száma	93	50	88
Képzésben, továbbképzésen részt vett dolgozók száma	145	62	37

A használókkal történő kapcsolattartás, az igényekre adott válaszreakció különös fontosságú intézményünkben.

A legutóbbi használói elégedettségmérésünk alkalmával kiderült, hogy használóink a könyvtárosok segítőkészségével a legelégedettebbek. Az 1-től 5-ig értékelhető skálán 4,82-es átlagot kapott ez a tulajdonságunk.

A vezetés időről időre igyekszik felhívni a figyelmet arra, hogy minden esetben kulturáltan, udvariasan, türelmesen kommunikáljunk a használókkal, hiszen ő értük dolgozunk, szolgáltató intézmény vagyunk. A legutóbbi minőségirányítási napunkra egy pszichológust hívtuk vendégül, aki *Hatékony kommunikáció konfliktushelyzetekben* címmel tartott előadást a teljes kollektívának. A munkatársi önértékelés is megerősítette, hogy kollégáink viselkedésükkel a könyvtárhasználókat támogatják, segítik.

Mennyire érezted értékesnek és hasznosnak az előadásokat?
Hatékony kommunikáció konfliktushelyzetekben c. előadás (73 válasz)
 1 = legkevésbé hasznos; 6 = leginkább hasznos

Figyelek, hogy magatartásommal is a könyvtárhasználók elégedettségét szolgáljam (111 válasz)

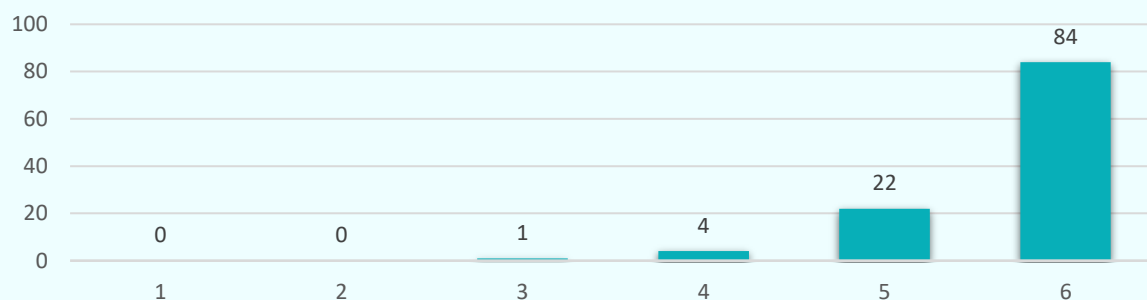
1 = legkevésbé jellemző; 6 = leginkább jellemző

A használókkal szemben kedvesen és diszkréten viselkedem (111 válasz)

(111 válasz)

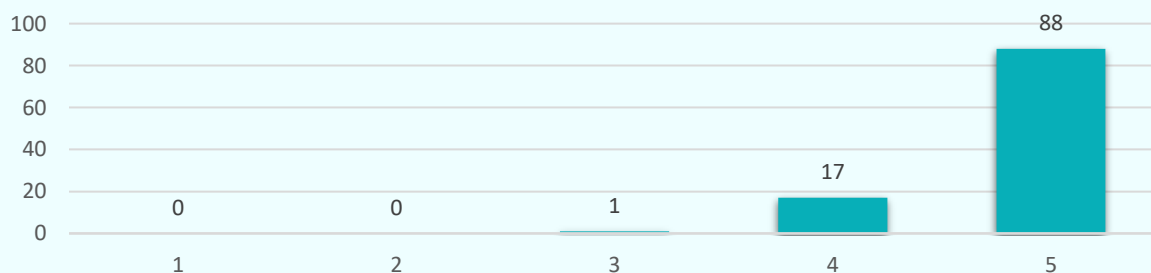
1 = legkevésbé jellemző; 6 = leginkább jellemző

A szervezeti kultúra felmérésből az is kiderült, hogy a dolgozók fontosnak tartják a saját szerepüket az intézményről alkotott kép kialakításában. Ez azért is különösen fontos, mert a korábban említett alulról felfelé történő építkezés alappillére, hogy a dolgozó fontosnak tartsa saját szerepét az intézmény megítélésére vonatkozóan. Egy-egy megbeszélés alkalmával hangsúlyozzuk, hogy a könyvtár falain kívül és a munkaidőn túl is képviseljük az intézményt.

Fontosnak tartom, hogy viselkedésemmel, megjelenésemmel és megfelelő kommunikációval hozzájáruljak az intézmény pozitív megítéléséhez (106 válasz)

1 = legkevésbé jellemző; 5 = leginkább jellemző

Kollégáink kiemelkedő teljesítményének honorálását minden évben a költségvetés határozza meg. Nyilvánvalóan egy-egy pályázati támogatás nagyobb lehetőséget ad az ilyen jellegű bérkiegészítésre. Nagy lépés volt 2024 januárjában az új *Kollektív szerződés* aláírása, melynek 7. pontja az Mt. 136–164.§. alapján részletesen tárgyalja a munka díjazására vonatkozó részleteket. Részlet a 7.8 pontból: „A kiemelkedő, illetve tartósan jó munkát végző munkavállalót a munkáltató az osztályvezetők és az üzemi tanács, valamint a szakszervezet képviselőjének javaslatára figyelembevételével jutalomban részesítheti.”

Szervezetünk támogatja a társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos tevékenységeket. Ebben élen jár a [Zöldkönyvtár munkacsoport](#) tevékenysége a szemléletformálástól kezdve a faültetésen keresztül egészen az önkéntes szemétszedésig.

Munkatársaink szívesen vállalják a rendkívüli munkavégzéseket (Könyves Vasárnap és ünnepnapok alkalmával), amit a munkáltató a törvényben meghatározott feltételek szerint viszonz. A Katona József Könyvtár Kórusa kilenc éve működik – részben szabadidő, részben munkaidő terhére –, városszerte képviselve az intézményt. Munkatársaink körében jellemző az önkéntes munkavégzés is: a kollégák gyakran szabadidejükben is vállalnak feladatokat (pl. videóvágás, klubdelutánokra való felkészülés és azok megtartása). A Harry Potter Klub vezetője GYED-en töltött éve során sem hagyta magukra a kis „varázslótanoncokat”.

8. Társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos eredmények

8.1. A közösség véleménye a könyvtárról, annak társadalmi hatásairól

a. Zöldkönyvtári törekvések, egészséges életmódra nevelő programok

A legutóbbi önértékelésünk alkalmával fejlesztendő területként jelöltük meg a *Zöldkönyvtár munkacsoport* tevékenységének bővítését. Tekintettel a terület nem bővelkedő anyagi forrásaira, szorosabbá fűztük a munkacsoport szakmai együttműködését a könyvtárunkban működő [Europe Direct Bács-Kiskun](#) szolgáltatással. Az európai uniós *Green Deal* prioritásának is köszönhetően az EU-s pályázatból tudunk megszervezni több zöld programot (pl. Európai Hulladékcsökkentési Hét). Szintén a ED támogatással alakítottuk ki a könyvtár zöld udvarát, melyet napelemmel működő okos paddal, több zöld beültetéssel rendeztünk be, és itt tartjuk – immár rendszeressé vált, A közösségi kertépítés ABC-je című lakossági, kertészeti programozatunkat Kecskemét híres kertész szakembereinek közreműködésével.

További szervezetekkel is alakítottuk ki szakmai együttműködéseket a céljaink elérése és tevékenységünk népszerűsítése érdekében:

- *Kulturális Dolgozók Független Szakszervezete* – növényültetés a könyvtár környezetében
- Jane Goodall Intézet – Passzold vissza, tesó! elnevezésű kampány a nem használt mobiltelefonok újra hasznosítása érdekében;
- Zöld Misszió Csomagolásmentes Bolt – környezettudatosságra nevelő bemutatók;

- Myfarm gazdái – környezettudatos gazdálkodás és mindennapok, valamint az egészséges táplálkozás népszerűsítése;
- helyi kistermelők – Könyvtári Egészségpiac program;
- kecskeméti Erdőpark – részvétel faültetési akciókban városszerte;
- DTkH Nonprofit Kft. – bekapcsolódás városi hulladékgyűjtő akciókban;
- Magyar Vöröskereszt – könyvtári ruhabörzén gyűjtött ruhanemű adományozása.

2023-ban elkészült a zöldkönyvtár logó, mellyel az Extra-zöld olvasójegyen, illetve a megvásárlásával kapható vászontáskán találkozhatnak olvasóink. Az extra-zöld olvasói tagsághoz havi periodicitású zöldkönyvtári hírlevél is jár.

A gyermekeknek rendszeresen tartunk környezet- és természetismereti foglalkozásokat, szervezünk játékokat, vetélkedőket. Portálunkon számos tanulást támogató játékot tettünk közkincsé:

- Zöldike oldal – [Zöldike \(kjmk.hu\)](http://zoldike.kjmk.hu)
- saját készítésű játékgyűjtemények – [Könyvajánlók, játékok, kvizek gyerekeknek – Katona József Könyvtár \(kjmk.hu\)](http://konyvajanalok.jatekok.kvizek.gyerekeknek-katona-jozsef-konyvtar.kjmk.hu)

Az egészségtudatosság népszerűsítése és a tényleges egészségmegőrzés érdekében a lakosság számára szűrőprogramokat szervezünk együttműködésben a vármegyei kórházzal, valamint könyvtári tornaórákat tartunk kollégáinknak. Több kollégánk rendszeres – és kitüntetett – vendő is.

b. Esélyteremtés hátrányos helyzetű látogatóinknak

Folytatva az e-Magyarország Ponttal megkezdett hagyományunkat, bekapcsolódtunk a Digitális Jólét Programba, Digitális Jólét Program Pont működtetésével. A szolgáltatást 16 éves kor felett bárki igénybe veheti. Hagyományos szolgáltatásunk kibővítése és esélyteremtés céljából pilot projekt résztvevőjeként pályáztunk MIA Pont működtetésére is. A fenti szolgáltatások segítenek a korszerű e-szolgáltatások, az e-kommunikáció elérésben és a szükséges információk megszerzésében, e-ügyintézésben (pl. lakossági pályázatok, korábban Erzsébet program, EESZT használata, álláskeresés) digitális kompetenciától függetlenül, szükség esetén mentori segítséggel.

Könyvtárunk eredményesen pályázott a Europe Direct vármegyei iroda működtetésére, így az európai uniós információkhoz is hozzáférhetnek a könyvtár látogatói – szükség esetén szakember segítségével – szintén a könyvtári tagságtól függetlenül.

A munkaerőpiaci érvényesülés segítésére és reagálva az olvasói igényekre, Excel tanfolyamokat szervezünk [Excel-alapok](#) címmel.

Könyvtári szolgáltatásainkkal a lakosság minden rétegét igyekszünk elérni, így azokat is, akik egészségügyi vagy más okokból nem tudják személyesen felkeresni intézményünket, de nem távhasználattal elérhető szolgáltatásokat kívánnak igénybe venni. Számukra az Otthon könyvtár szolgáltatás kínál alternatívát a kölcsönzésre.

c. Nagyinet tanfolyam és klubok

Az esélyteremtés érdekében speciális célcsoportok számára is szerveztünk tudásmegosztó, tudásfejlesztő programokat, így „OKOS”-odj a könyvtárral címmel, látássérült embereknek okoseszköz/internet-használói tanfolyamot. A foglalkozásokat havi rendszerességgel tartottuk. Könyvtárunk biztosította a programra történő eljutást is az érintettek számára.

A segítséggel élők mellett különös figyelemmel fordulunk az idősebb korosztály felé is. Számukra olvasókört (*Nyugdíjas Könyvbarátok Klubja*), képzéseket (*Internet-használói tanfolyam, Okoseszköz használói tanfolyam, Nagyinet Klubok*) is szervezünk – együttműködésben városunk nyugdíjas klubjaival és azoknak helyi szövetségével. A hatékonyság érdekében a programokon túl mentorált gyakorlási lehetőséget is biztosítunk.

Az idősek mindennapi biztonságát segítő bűnmegelőzési/áldozatvédelmi ismeretterjesztő előadásokat szervezünk együttműködésben a Bács-Kiskun Vármegyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Osztályával, kiemelt figyelemmel az Áldozatok Napja és az Idősek Világnapja alkalmakra.

Tekintettel a megfogalmazott lakossági igényekre – köszönhetően a könyvtáros kollégák és az olvasók folyamatos párbeszédének – egyre több kisközösség találkozási helyévé válik a könyvtár. Ezek egy része általunk szervezett közösség (pl. *Ars poetica könyvtári versklub, Nyugdíjas Könyvbarátok Klubja*), de vannak köztük önszerveződő csoportok is (pl. sakkosok, kártyajátékosok, angol nyelvet tanuló nagykör). A korábbi pályázati forrásokból átalakult terek fogadják be ezeket a kis csoportokat, így biztosítjuk a közösségi tér vagy az egyéni tanulótér pályázatainkban is vállalt hosszú távú fenntarthatóságát. Fejlesztendő területek: a témához kapcsolódó visszajelzések gyűjtése, elemzése; újabb partnerek bevonása a tervezési folyamatokba.

8.2. A társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos működési mutatók

Zöldkönyvtár munkacsoportunk folyamatosan keresi az együttműködés lehetőségét a könyvtár szolgáltatási egységeivel annak érdekében, hogy ne csak programokkal, hanem egy zöld helyszín kialakításával is irányítsa a használóink figyelmét a könyvtári zöld törekvésekre, valamint a környezettudatos szemléletre és az ezt támogató információforrásokra. A zöld törekvéseinket bemutató programjaink:

	Programok száma (db)	Részvevők száma (fő)
2020	31	901
2021	82	3.853
2022	73	3.147
2023	51	1.541

A hátrányos helyzetű olvasóink, továbbá a városunkon átutazók számára működtetett Digitális Jólét Program Pontunkon – a növekvő számú saját használatú, elsősorban okos eszköz ellenére, és a könyvtár egész területén szabadon elérhető WIFI-hálózat mellett – folyamatosan nagy számú használatot tapasztalunk:

Év	Használatok száma	Szolgáltatás időintervalluma	Havi használatok száma – átlag
2019	3.835	12 hó	319
2020	2.725	9 hó (pandémia)	303
2021	2.080	8 hó (energia-takarékosság)	260
2022	3.950	12	329
2023	5.092	12	424

Az önálló használók mellett szükség szerint rendszeresen nyújtunk segítséget elektronikus ügyintézéshez, önéletrajzíráshoz, pályázatok benyújtásához (Pl. Erzsébet-program, lakossági pályázatok) hirdetésfeladáshoz, célzott információkereséshez, továbbá az Európai Unióval kapcsolatos ügyekben (pl. önéletrajz-írás, szakmai gyakorlat, nyelvtanulási lehetőség).

Azok számára, akik nem tudják könyvtárunkat személyesen felkeresni, az esélyegyenlőség érdekében *Otthon könyvtár* szolgáltatást biztosítunk.

Év	Otthon könyvtári tagságok száma	Otthon könyvtári kölcsönzések száma	Otthon könyvtári kölcsönzött dokumentumok száma
2019	69	4.135	6.960
2020	59	2.832	5.908
2021	75	3.055	3.496
2022	70	2.146	2.552
2023	79	2.281	2.663

A munkaerőpiaci visszatérés és/vagy váltás segítésére, és reagálva az olvasói igényekre *Excel-alapok* elnevezésű, 20 órás képzést, valamint gyakorló foglalkozásokat indítottunk délutáni időpontban annak érdekében, hogy a munkavállalók számára is elérhetővé tegyük.

Az Excel tanfolyamaink 2023-ban:

Dátum	Részvevők száma (fő)	Óraszám	Összes foglalkoztatás (óra)
2023.06–09. hó	8	20	160
2023.10–12. hó	5	20	100
Gyakorlás	5	6	30

Kecskeméten *Mosolysziget* néven működik az Értelmi Fogyatékosok Nappali Intézménye. Felnőtt gondozottjaik rendszeresen vesznek részt könyvtári foglalkozásainkon. A spontán integráció során a szépirodalmi művek feldolgozása éppúgy hozzájárul a fejlődéshez, mint a különböző kommunikációs helyzetek megoldása.

A *Mosolysziget* felnőtt lakóinak tartott foglalkozások és azon résztvevői:

Év	Alkalom	Részvevők száma (fő)
2023	16	220
2022	2	34
2021	2	30
2020	4	52
2019	2	29

Évek óta tartalmas kapcsolatot ápolunk az autizmus spektrum zavarral élőkkel foglalkozó iskolákkal és civil szervezetekkel. [Kecskeméti EGYMI Autista Centrum](#)ának csoportjainak szövegértést és kommunikációt fejlesztő, az iskolán kívüli ismeretszerzés gyakorlását segítő foglalkozásokat tartunk. Célunk, hogy a résztvevők az oktatási intézményből kikerülve szülőikkel, illetve állapotuktól függően önállóan is könyvtárhasználóvá váljanak, így a mindennapi életbe való bekapcsolódásuk esélye is növekedhet. Az *Autista Gyermekéért Egyesülettel* együttműködési megállapodás keretében találnak otthonra könyvtárunkban 2021 óta az AUTIFI események.

A Kecskeméti EGYMI Autista Centrumának tartott csoportos foglalkozások:

Év	Alkalom	Gyermek résztvevők száma	Felnőtt résztvevők száma
2023	27	136	89
2022	23	136	85
2021	7	41	25
2020	14	102	41
2019	24	168	80

Büszkék vagyunk rá, hogy ötletadói, kezdeményezői lehettünk a hazai bababarát könyvtári koncepció megteremtésének. 2007-től folyamatosan dolgozunk ezirányú szolgáltatásunk fejlesztésén. A babák egy olyan olvasótábor építését jelentik, amely megalapozhatja az életen át tartó folyamatos könyvtárhasználatot. Szeretnénk támogatni a babák érzelmi, értelmi fejlődését, ugyanakkor lehetőséget kínálunk a játékos tanulásra, közösségi élmények megszerzésére, a kismamák tapasztalatcseréjére.

2023-tól együttműködés keretében angol nyelvű mondókázás is várja a kicsiket. Októbertől könyvtárunkban talált otthonra a Hírce (Hírös Családmentor Egyesület) Csacsogó klubja. A heti találkozók alkalmával szakemberek bevonásával tanácsokkal látják el a családokat, különös tekintettel a várandósság, szülés, szoptatás és gyermekes lét időszakában.

Arra törekszünk, hogy egyre több helyen eljussunk a nehéz sorsban élő családokhoz is. Ezen a téren még vannak tennivalóink.

Mondókázó foglalkozások a Katona József Könyvtárban és fiókkönyvtáraiban:

Év	Központi könyvtár			Fiókkönyvtárak		
	Alkalom	Baba	Felnőtt	Alkalom	Baba	Felnőtt
2019	309	4.541	5.056	128	1.855	2.159
2020	156	1.634	1.852	88	861	1.038
2021	127	1.335	1.424	62	455	480
2022	197	2.165	2.316	84	527	555
2023	162	2.028	2.141	45	259	226
<i>ebből angol</i>	39	279	265	27	189	153

A Bács-Kiskun Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet Anya-gyermek részlegével 2017-ben kezdődött a kapcsolatunk. A fogvatartott anyukák gyermekük egyéves koráig lehetnek együtt a kicsikkel, így évről évre az alapoktól kezdve tanítjuk a höcögtetőket, mondókákat,

gyerekdalokat. A nevelőtisztektől minden alkalommal azt a pozitív visszajelzést kapjuk, hogy nagyon várnak bennünket és távollétünk alatt is többen gyakorolják a tőlünk tanultakat. Nagyon fontos cél annak a folyamatos tudatosítása, hogy szabadulás után milyen sokféle segítséget kaphatnak az anyukák lakóhelyük könyvtárában. A járványügyi szabályozás a börtönökben jóval szigorúbb volt, így csak hosszabb szünet után folytatódhattak ezen a külső helyszínen tartott mondókázások. Még 2022-ben és 2023-ban is többször rendeltek el karantént az intézetben.

Mondókázó foglalkozások a Bács-Kiskun Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet Anya-gyermek részlegében:

Év	Alkalom	Baba	Felnőtt
2023	3	20	20
2022	4	22	31
2021	0	0	0
2020	3	16	22
2019	12	66	86

Az értelmi fogyatékos és az autista gyerekeknek kihelyezett foglalkozásokat is tartunk, amennyiben a fizikai körülmények nem teszik lehetővé a könyvtárlátogatást. Ilyen például a nagy hőség, az energetikai korlátozások miatti zárvatartás, vagy a megfelelő számú kísérő hiánya.

A lakosság igényeire és szakmai partnerünk (NAV) törekvéseire figyelemmel és vele együttműködésben évente rendszeresen megszervezzük a személyi jövedelemadó bevallását segítő kétnapos programunkat.

Az idősek tájékozódását, ügyeik intézésének megkönnyítését, valamint a kapcsolatteremtésük segítségét is megcéloltuk, támaszkodva a korosztálytól érkező olvasói igényekre és véleményekre, továbbá reagálva a jelen és közeli jövő várható kihívásaira. A céljainkat a számukra szervezett, a célközönség speciális igényeit is figyelembe vevő programokkal – tanfolyamokkal, Nagyinet Klubfoglalkozásokkal, előadásokkal – terveztük elérni, adott esetben szakmai együttműködésben hasonló törekvésű szervezetekkel, mint pl. Bács-Kiskun Vármegyei Rendőr-főkapitányság, Memória Pont Kecskemét, Nyugdíjasok Klubjainak Megyei Jogú Városi Szövetsége.

Tanfolyamok és klubok a célcsoport számára:

Év	Nagyinet tanfolyamok száma	Részvevők száma	Összes óraszám	Nagyinet Klubok száma	Részvevők száma
2019	11	100	330	29	300
2020	6	48	180	2	9
2021	5	38	150	9	60
2022	7	48	210	13	78
2023	7	54	210	25	228

Az informatikai képzési programokkal kapcsolatos olvasói visszajelzéseket szóbeli beszélgetések/interjúk során és kérdőívek segítségével gyűjtjük.

Az internet-használói tanfolyamokon gyűjtött adatok:

Év	Értékelési alkalmak száma	Értékelések száma (fő)	A meghirdetett képzési szintnek mennyire felelt meg az oktatott tananyag?	Milyen mértékben sikerült gyarapítani az Internettel kapcsolatos tudását?	Mennyire tudott segíteni az egyéni tanulásában a könyvtár által összeállított segédlet?	Mennyire voltak érthetőek az elhangzott előadások?	Az órai munka során gyakorlásra szánt idő mennyire volt elegendő az új ismeretek feldolgozásához?
Részvevők értékelése 1–5-ig → 4–5-ös érték %-os megoszlása							
2019	10	82	89%	77%	80%	93%	77%
2020	5	34	97%	82%	94%	88%	88%
2021	5	28	93%	79%	86%	89%	86%
2022	6	36	100%	81%	92%	94%	86%
2023	5	21	95%	48%	81%	86%	71%

A kor legnagyobb kihívását talán valóban az informatika fejlődése és a digitális írástudás megléte/megszerzése jelenti, de figyelünk azon olvasóinkra is, akik a könyvtártól offline ismeretekre és egyéb (pl. irodalmi) témákra, valamint az érdeklődési körök közös megélésére számítanak. Tekintettel ezen megkeresésekre indult útjára a könyvtári *Ars poetica könyvtári versklub*, költészetet kedvelő és művelő olvasóink részvételével.

Az *Ars poetica* könyvtári versklub részvételi adatai:

Év	Programok száma (db)	Részvevők száma (fő)
2022	3	17
2023	12	103

Továbbá folytattuk és fenntarthatóvá tettük a korábbi európai uniós pályázati támogatásokból szervezett, nagy népszerűségnek örvendő *Utazók a könyvtárban* programsorozatunkat. Utóbbihoz egyéb könyvtári szolgáltatások is kapcsolódnak: egyebek mellett a téma irodalmának célzott gyarapítása – tekintettel a célcsoport kölcsönzési szokásaira és a megfogalmazott igényeire, továbbá érdeklődési körhöz illeszkedő dokumentum-ajánlás.

Az *Utazók a könyvtárban* programjainak adatai:

Év	Programok száma (db)	Részvevők száma (fő)
2019	24	3.370
2020	5	507
2021	5	178
online	4	943
2022	12	1.099
2023	10	1.086

A fenti programokkal kapcsolatos olvasói visszajelzéseket szóbeli beszélgetések/interjúk során és kérdőívek segítségével gyűjtjük. Az *Utazók a könyvtárban* című programokon gyűjtött adatok: 2021-ben három alkalommal töltöttük ki kérdőívet a résztvevőkkel, mellyel azt vizsgáltuk, milyen viszonyban vannak turisztikai állományunkkal, mire figyelünk az állományfejlesztés során. 60-an töltötték ki a kérdőívet, többségében nők. Sajnos úgy tűnik, a látogatók többsége nem rendelkezik könyvtári tagsággal, de azért sokan fel szokták keresni turisztikai állományunkat. Az állományfejlesztésre vonatkozóan is kaptunk javaslatokat. 2022-ben két rendezvényen osztottunk ki kérdőíveket: 50-en töltötték ki, 43 nő és 7 férfi. Pozitív változás, hogy már többen, 31-en könyvtárgtagként jelölték meg magukat. Körülbelül ugyanebben az arányban élnek a turisztikai állományunk kínálta lehetőségekkel. Fele-fele arányban használják könyveinket utazáson való eligazodáshoz és egyszerű otthoni olvasáshoz. A könyvek tartalmi aktualitása még mindig a fő szempont a választásánál. Az állományfejlesztéshez 1 fő írt javaslatot, több külföldi térképet, több kevésbé népszerű hazai tájegységet bemutató könyvet javasolva.

A programhoz készített dokumentum- és könyvajánlókat feltöltjük honlapunkra, ahol azok hosszútávon elérhetőek maradnak, ugyanakkor akik nem tudnak élni az elektronikus elérés lehetőségével, nyomtatott formában jutnak hozzá.

A Katona József Könyvtár kezdetektől fogadja az [iskolai közösségi szolgálat](#)ra jelentkező középiskolásokat. Az együttműködő partneriskolák legnagyobb része kecskeméti székhelyű oktatási intézmény, de minden esztendőben választanak bennünket fiatalok a város és a vármegye határain túlról is. A közösségi szolgálat során a diákok nem csupán a munkavégzés örömeit tapasztalhatják meg, de pályaaorientációs szempontból is jelentősek a velünk töltött órák.

Az iskolai közösségi szolgálat eredményei 2019–2023:

Év	Együttműködő iskolák száma	Diákok száma	Könyvtárban töltött órák	Elégedettségmérés összesített eredménye
2019	22	103	884	99,2
2020	22	52	787	99,2
2021	23	46	565	97,3
2022	23	74	972	96,8
2023	24	86	829	93,6

Médiaszerepléseink fő irányvonala: híradás a megrendezésre kerülő/került programokról. Visszajelzéseket elsősorban a közösségi felületeinken kapunk, ezek nagyrészt pozitív, elismerő üzenetek. A Facebook oldalunkon szervezett alkalmi szavazások eredményét beépítjük a napi szolgáltatási/programszervezési folyamatainkba (pl. Okos eszköz képzés szervezésére, meghívandó előadó személyének és megrendezendő könyvbemutató témájának kiválasztására).

Év	Médiamegjelenések száma típusonként				
	Nyomtatott	Rádiófelvétel	Online média	Videó	Összesen
2019	127	1	134	45	261
2020	127	3	77	28	235
2021	94	3	127	27	251
2022	156	0	197	89	364
2023	62	2	249	62	375

Fejlesztendő területek: a zöldkönyvtári szolgáltatások fejlesztése, népszerűségük növelése; a mentális egészség megőrzése témakörben programok szervezése; hatékonyabb szolgáltatásszervezés fogyatékkal élők számára; otthoni könyvtári aktivitás növelése.

9. Kulcsfontosságú eredmények

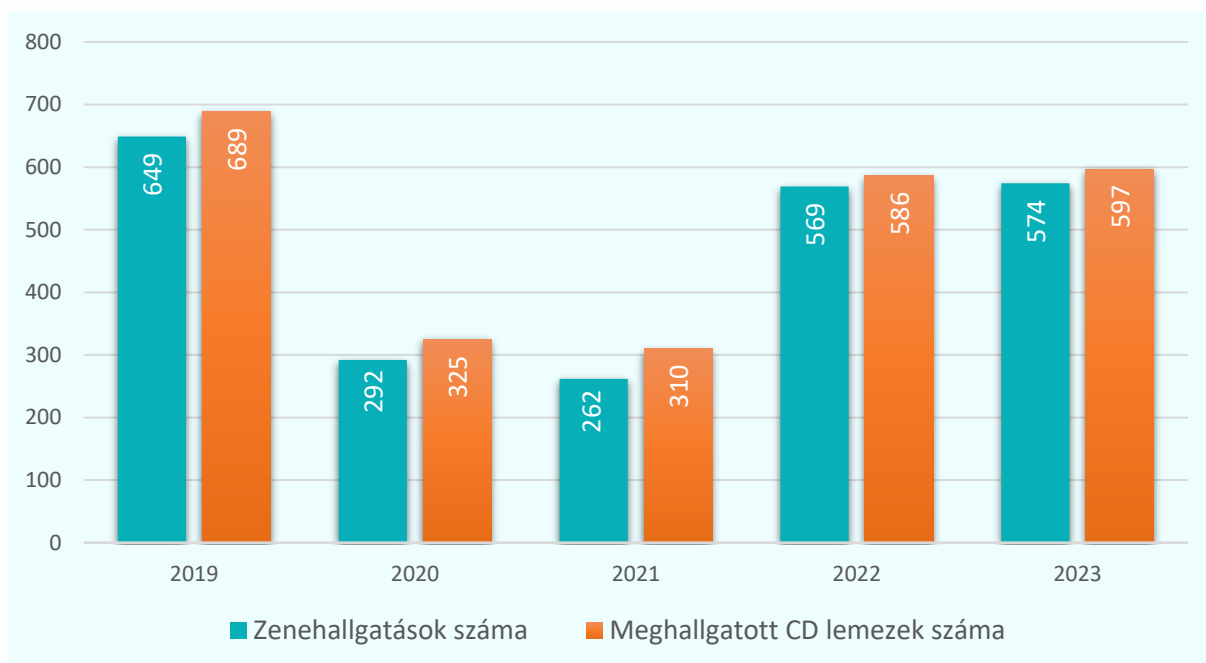
9.1. A szolgáltatásokhoz kapcsolható eredménymutatók

a. Szolgáltatásfejlesztés

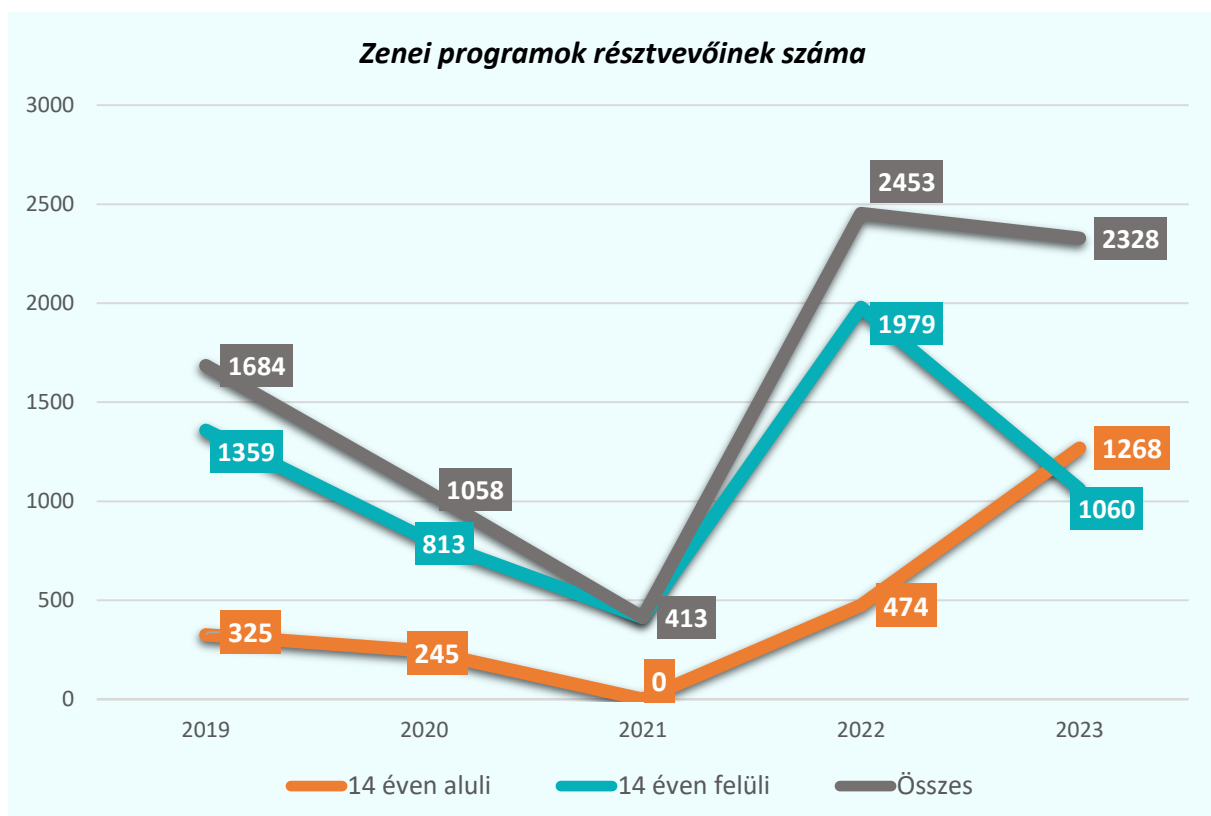
Az előző önértékelésben megfogalmazott célokat sikerült teljesíteni. A megújult terek új szolgáltatásokkal gazdagodtak (többek között a *Kreatív stúdió*ban a robotika foglalkozásokkal, a VR szolgáltatással és a tematikus filmklubokkal). Újabb könyvtári közösségek alakultak: *Ars poetica könyvtári versklub*, *Horgolóra*, *Sci-fi kedvelők találkozója*.

	2019	2020	2021	2022	2023
Nyitvatartási nap	253	158	170	237	245
Aktív olvasók száma	32.878	17.534	12.734	14.497	15.279
Személyes látogatás	408.911	173.778	156.595	238.045	253.604
Virtuális látogatás	691.642	702.778	470.011	533.804	696.928
Kölcsönzés	306.352	165.758	165.257	207.278	215.596
Robotika foglalkozások száma			11	80	160
Robotika foglalkozásokon résztvevők			59	550	911
VR használók száma				93	772
Programok száma	3.701	1.743	1.502	1.933	1.372
Program résztvevők	91.808	43.821	49.414	53.701	36.873
Műsorkészítés				101	507

Kodály Zoltán városában közkönyvtárként is feladatunknak tekintjük értékes zenei gyűjteményünk gondozását, fejlesztését. Bár világviszonylatban csökken a fizikai hanghordozók iránti kereslet, a hagyományos CD-lemezhallgatás ma is kedvelt szolgáltatás olvasóink körében.

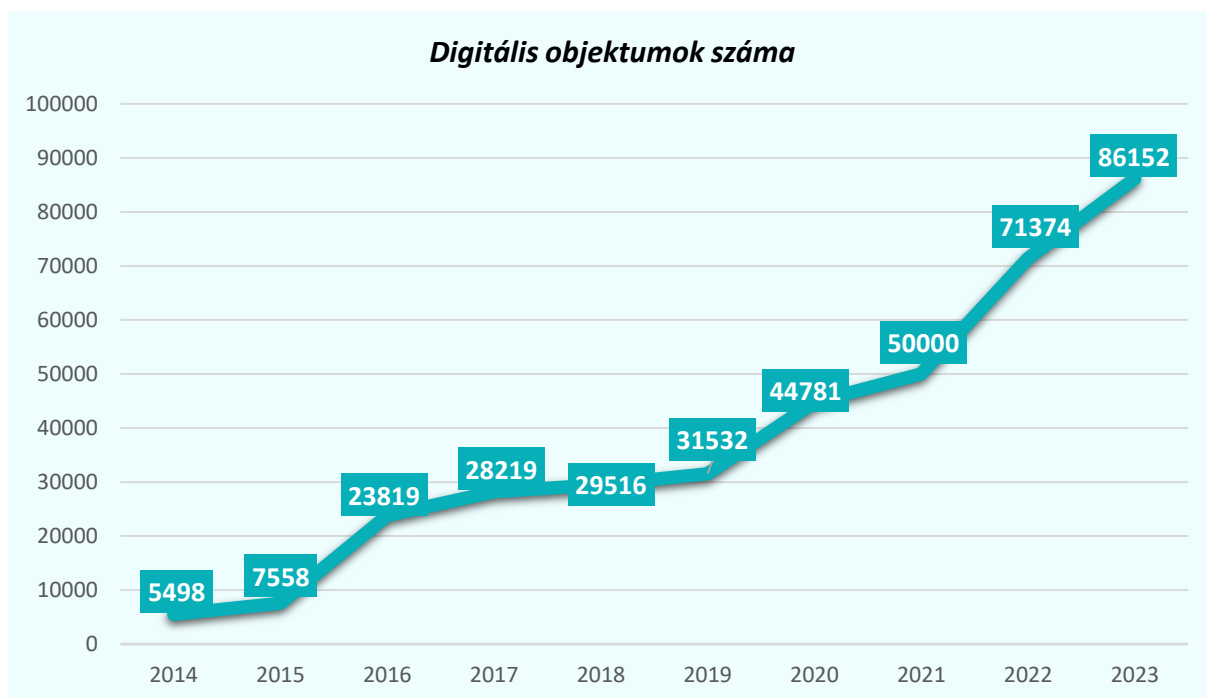

A lakosság részéről tapasztalható élénk érdeklődés miatt 2019–2023 között 53 zenei program valósult meg könyvtárunkban: ismeretterjesztő előadások, pódiumbeszélgetések, klubkoncertek stb.

A könyvtári digitalizálás területén a legfontosabb eredmény, hogy olyan dokumentum-típus (az aprónyomtatvány) is kellő figyelmet kaphat, amely a hagyományos kezeléssel rendkívül körülményesen kereshető és prezentálható. A digitalizáláshoz kapcsolódó feltáró munka (metaadatolás) révén a gyűjtemény rejtett értékei is kereshetővé válnak. A digitalizált dokumentumokat az adatbázisba való szervezés mellett különleges módokon is bemutatjuk használóinknak. [Séta a régi Kecskeméten](#), a [virtuális kiállítások](#), a [Petőfi nyomában](#) online játék a kreatív tartalomszolgáltatás igéyes példái.

2023. július 1-jével új olvasójegyeket és családi beiratkozási kedvezményt vezettünk be: Extra olvasójegyünkkel többek között több dokumentumot kölcsönözhetnek, térítésmentesen jegyezhetnek elő könyveket, illetve Könyvtári ajándécsomagunkból is évi egyszeri 10%-os kedvezményre jogosultak olvasóink. Extra-zöld olvasójegyünk az Extra olvasójegy valamennyi kedvezményét tartalmazza, melyen túl hírlevél formájában értesülhetnek intézményünk zöldkönyvtári törekvéseiről, valamint egy vászontás-kát kapnak ajándékba olvasóink. Napi látogatójegyünk azok számára jelent megoldást, akik csak átutazóban vannak Kecskeméten, viszont egy napig szeretnének hozzáférni könyvtári szolgáltatásokhoz. Családi kedvezményeinkkel igyekszünk egy kis terhet levenni a többgyermekes családok válláról, így beiratkozási engedményt adunk a szülő(k) éves tagságának díjából.

ÚJ OLVASÓJEGYEINK

EXTRA OLVASÓJEGY

KATONA JÓZSEF KÖNYVTÁR

Név: _____
 Lakos: _____
 Születés: _____
 Házassági állás: _____
 Állás: _____
 Állomány: _____
 Állomány: _____
 Állomány: _____

EXTRA OLVASÓJEGY | EXTRA OLVASÓJEGY 16 ÉVEN ALULIAKNAK

- 4000 Ft / év – 16 éven aluliaknak: 1000 Ft
- 12 könyv / 8 CD / 8 DVD
- Heti 1 óra VR-Room használat
- Térítésmentes előjegyzés
- Születésnap ajándécsomag 10% kedvezménnyel (évente egyszer)
- Hírlevél 1 nappal korábban

EXTRA ZÖLD OLVASÓJEGY

- 4500 Ft / év
- Az EXTRA OLVASÓJEGY kedvezményei
- Zöldkönyvtár hírlevél
- Ajándék vászontáska

NAPI LÁTOGATÓJEGY

Katona József Könyvtár 10001

Napi látogatójegy

A látogató neve: _____

A kiállítás címe: _____

A látogatás időpontja: _____

- 500 Ft
- Helyben olvasás a könyvtár valamennyi terében
- Raktári folyóiratok helyben olvasása
- Számítógéphasználat
- Online adatbázisok használata
- Egy óra térítésmentes VR-Room használat

Részletes információ a kölcsönzési ponton illetve a könyvtár weboldalán:

b. Díjak, elismerések

2022-ben *Családbarát munkahely* címet nyertük el pályázati úton a Kulturális és Innovációs Minisztérium elismeréseként.

2023-ban a Bács-Kiskun Vármegyei Értéktár Bizottság 7/2023.(III.7.) MÉBH számú határozatával a *Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár Helyismereti Gyűjteménye* megnevezésű nemzeti értéket Kulturális örökség szerinti kategóriában a Bács-Kiskun Vármegyei Értéktárba felvette. A Honismereti Szövetség a honismereti mozgalom támogatásáért emléklapot adományozott a Katona József Könyvtár részére.

Az elmúlt években több munkatársunk is részesült elismerésben: Honismereti Szövetség Emléklapja (2021, 2023), IKSZ Könyvtárügyért-díj (2022), Hunyadvárosért Köszönő Oklevél (2023).

c. Pályázati tevékenység

Sikeres [pályázataink](#) beszámolóit a honlapunkon hozzáférhetőek.

Helyi értékeink megőrzése, átfogó, ütemezett digitalizálási tervhez kapcsolódik az *Úton a digitális világba* pályázatunk, amit az EMMI támogatásából 2020 elejére valósítottunk meg. Az *Egyedi dokumentumok restaurálása a Katona József Könyvtárban* című pályázatot az NKA támogatta, amelyből muzeális földgömbünket restauráltattuk. A *könyvtár tudás-esély minden-kor!* EFOP-3.7.3 című, több éven át tartó pályázatunk 2021. március 31-re valósult meg kifejezetten hátrányos helyzetűek tanulását segítve. A *Szépirodalmi Találkozások 2020 – Bács-Kiskun Megyei Olvasás Népszerűsítő Programok*, valamint a *Béka, sárkány, király lánya* – könyvtárunk gyermekirodalmi programjaihoz nyertünk támogatást az NKA-tól.

Szintén gyerekek a célcsoportja a *Könyvtári Kalandtúra* EFOP-3.3.2 című pályázatunknak, amit a 2021-es év végére sikeresen befejeztünk. *Csudavilág* címmel természetismereti gyerekprogramokat szerveztünk az NKA támogatásával. A *Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár tájékoztatási rendszerének megújítására* elnyert NKA pályázatunkból 2021-ben teljesen új információs kiadványokat készítettünk közönségünk számára.

A Petőfi Kulturális Ügynökség támogatásával Petőfi születésének 200. évfordulójára, a Kecskemétfilm Kft.-vel 2023-ra elkészítettük [Petőfi nyomában](#) című online játékunkat, amely animált felületével és ismeretterjesztő tartalmával kiemelkedő színvonalú volt az emlékév programjait tekintve. Sikeresen pályáztunk továbbá az EMMI állományvédelmi támogatására, így a gyűjteményben található plakátok szakszerű raktározásához beszereztünk 4 db A/1 méretű, 10 fiókos térképtároló szekrényt, valamint 2 db 6 fiókos kartoték szekrényt aprónyomtatványok részére. Beszereztünk 2 db egyedi vitrint, amelyek a Helyismereti gyűjtemény dokumentumainak bemutatását teszik lehetővé kiállítás formájában.

Könyvtári programjaink megvalósításában több pályázat forrásaira támaszkodhattunk. Az NKA Könyvtári és Levéltári Kollégiuma az *Országos Könyvtári Napok* és a *Kincskereső-tábor* lebonyolítását támogatta, az Ismeretterjesztő és Környezetkultúra Kollégium segítségével a gyerekeknek természettudományos eseményeket valósítottunk meg, a felnőtteket pedig a

Nem középiskolás fokon sorozatunk várta. A Szépirodalmi Kollégiumhoz benyújtott sikeres pályázatunk számos emlékezetes szépirodalmi találkozást tett lehetővé minden korosztály számára.

[Megújuló könyvtári feladatok](#) címmel a Bács-Kiskun megyei városi és községi könyvtárosok szakmai továbbképzését valósítottuk meg az NKA támogatásával.

A TOP-7.1.1-16-2016-00056 *KözösségÉpítő Kecskemét*, a Nemzeti Kulturális Alap *Települési könyvtárak szakmai eszközfejlesztése, korszerűsítése* című pályázatoknak, valamint Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának köszönhetően teljes körűen megújult és 2023-ban átadásra került Széchenyivárosi Fiókkönyvtárunk. Az új, tágas terek a hagyományos könyvtári funkciókon túl lehetővé teszik közösségi programok, nagylétszámú előadások megszervezését is.

Az NKA Könyvkiadás Kollégiuma támogatta Orosz István: *Apakönyv* című művének megjelentetését, aminek bemutatóját 2023. június 7-én, az *94. Ünnepi könyvhét* keretében tartottunk.

A *Családbarát munkahely* cím pályázatnak köszönhetően új, frekventált helyre költöztettük a Baba-mama szobát, ahol modern környezetben tudják a látogatók és a kollégák is gyermeküket etetni, tisztába tenni. Emellett a földszinti mosdókban gyermek WC-t alakítottunk ki és Egészségudvarunk is gazdagodott egy új gyermekjátékkal.

d. Szakmai fejlődés, tapasztalatszere, benchmarking

Honlapfejlesztő munkatársunk a könyvtár új weboldalának kialakításakor körültekintően járt el, alaposan megvizsgálta más vármegyei könyvtárak és hasonló profillal rendelkező kulturális intézmények internetes felületeit: a jó megoldásokat átvette, a kevésbé felhasználóbarát dolgokat nem.

Mivel korábbi integrált könyvtári rendszerünk támogatása, frissítése megszűnt, alaposan feltérképeztük a jelenleg működő rendszerek jellemzőit. Több könyvtárat felkerestünk szakértői csapatunkkal, hogy működés közben ismerjük meg a lehetőségeket. A Szikla szoftvert tanulmányoztuk a szombathelyi Berzsényi Dániel Könyvtárban (2022. március), a LibMate könyvtári rendszert a KSH Könyvtárban ismertük meg (2023. február), a HunTéka IKR-t pedig a debreceni Méliusz Juhász Péter Könyvtárban (2023. április) tekintettük meg. Ezek a szoftverbemutatók alkalmat teremtettek a kapcsolatépítésre, valamint a könyvtárak és szolgáltatásaik megismerésére is.

Kollégáink számára minden lehetőséget igyekeztünk megadni szakmai ismereteik bővítésére. Ezek közé tartozik a szakmai konferenciákon, szakmai napokon való részvétel. Kiemelendő, hogy néhányon előadóként vettünk részt:

2021.

- *Helyismereti Konferencia* – Szentes – 1 fő előadó

2022.

- *Zöldkönyvtár konferencia* – Szekszárd – 1 fő előadó
- *Workshop konferencia* – 2 fő előadó
- *Bobcatsss nemzetközi konferencia* – 2 fő előadó

2023.

- *Workshop konferencia* – 1 fő előadó
- *Zöldkönyvtár konferencia* – Tatabánya – 1 fő előadó
- *KönyvtárMozi szakmai nap – Tudatos digitális és animációs kultúra. Országos szakmai nap a KAFF rendezvényeihez kapcsolódóan* – 1 fő előadó

9.2. A könyvtár szervezeti működésének eredményességének mutatói

a. Belső ellenőrzés

2023-ban az ellenőrzési tevékenységet egy külső megbízott végezte, aki az előírt szakmai képzettséggel, és gyakorlattal rendelkezik. A belső ellenőrzés funkcionális és szervezeti függetlensége mind szabályzatilag, mind ténylegesen biztosítva volt, összeférhetetlenség nem merült fel, dokumentációhoz/ellenőrzőhöz való hozzáférésnek nem volt akadálya.

Az intézmény *Belső ellenőrzési kézikönyve* szerint a minőségbiztosítás a Kézikönyv-miniták szerinti önellenőrzéssel történik, az önellenőrzési listákat az ellenőrzési mappához csatoltuk.

A kontrollkörnyezetet érintően a szabályzati aktualizálások végzése folyamatos. Kontrolltevékenységekre vonatkozó megállapításokat a belső ellenőrzés 2023. év folyamán nem tett.

Kockázatfelmérés és kezelés: A tervezés megalapozására a kockázatértékelés a minőségbiztosítási rendszerrel összhangban lévő új – felülvizsgált – nyomvonalhoz/folyamatokhoz igazodva történt. Évente rendszeresen végzünk kockázatfelméréseket, értékeléseket. Könyvtárunk a *Belső kontrollszabályzat* szerinti *Kockázati nyilvántartást* elkészítette, ami tartalmazza a kockázatok leírását és kezelési módját.

Az információs rendszer írásban szabályozott, működése ennek megfelelő. A könyvtár vezetése a monitoring rendszert folyamatosan működteti, eseti és folyamatos nyomon követéssel. Alkalmazott eszközeink a beszámolási rendszer, az intézkedések nyomon követésének rendszere és a belső ellenőrzés. A szervezeti célok megvalósításának monitoringja erős. A monitoring alapját képező kontrollmutatók a szabályzatban vannak kijelölve.

b. Közösségfejlesztő programok

A Katona József Könyvtár vezetése 2021 óta nagy hangsúlyt fektet a jó munkahelyi légkör megteremtésére. Évről évre közösségi bográcsozással és csapatjátékokkal ünnepeljük meg könyvtárépületünk átadásának évfordulóját augusztusban, ahová GYES-en lévő kollégáinkat is szeretettel hívjuk. Szintén hagyománnyá vált a könyvtári karácsonyi ünnepség nyugdíjas és GYES-en lévő munkatársainkkal, ami rendszerint batyus étkezéssel és beszélgetéssel zárul. A szakszervezetek szervezésében Mikulás is érkezik a kollégák gyermekeihez és unokáihoz, ami nem csupán közösségépítő, de családbarát törekvés is intézményünkben.

2022. március 20-án, vasárnap könyvtárunk munkatársai is csatlakoztak a Kecskeméti Fürdő mögötti Erdőpark telepítéséhez. Március 21-én pedig – az Erdők Nemzetközi Napja alkalmából – szemetet szedtek kollégáink a Kecskeméti Városrendészet szervezésében a Csalánosi Parkerdőben.

Munkatársainkkal 2016-ban örökbe fogadtuk a Kecskeméti Vadaspark örvös medvét és ezt a vállalást az Országos Könyvtári Napok keretében évről évre megújítjuk, ami jól mutatja a közösségi összefogás erejét, de ezt bizonyítja az orosz–ukrán háború áldozatainak történő munkahelyi gyűjtés is. A társadalmi felelősségvállalás és a szemléletformálás mellett kapcsolatteremtő-és építő funkciója is van a dolgozói körben újra és újra megrendezett használtruha börzének.

2023. november 4-én tartottuk első könyvtári pizsamapartinkat, ahol a résztvevő kollégák kötetlenül társasjátékoztak, pingpongoztak, beszélgettek; a tavaszi pizsamapartira 2024. május 25-én kerül sor. Hasonló tartalommal, de nem éjszakába nyúlóan tartottunk jelmezes farsangi programot 2024. február 12-én.

Azon túl, hogy az összdolgozói minőségirányítási napok programját igyekszünk változatos tematikák mentén tartalommal megtölteni és rendszerint hívunk vendégelőadókat is, 2023-ban pedig kulturális programot is építettünk a szakmai nap programjába: a kollégák egyik része a Bozsó Gyűjteményt látogatta meg, míg a többiek a Katona József Nemzeti Színház kullisszái mögé pillanthattak be. 2023. augusztus 28-án – a bográcsozást követően – a munkatársak lehetőséget kaptak a felújított kecskeméti Városháza és a benne kialakított Látogatóközpont megtekintésére.

A *Kollektív szerződés*ben a munkáltató által munkaidő kedvezményel támogatott közösségi program a könyvtári kórus és a munkahelyi torna.

A könyvtári kórus a közösségi éneklés tudományosan bizonyított pszichológiai hatásain túl a szervezeti kultúrára is pozitívan hat, mivel ma már a kollektíva közel egynegyede együtt énekel ebben a formában, munkakörből és beosztástól függetlenül.

Ugyancsak heti közösségi tevékenység a mentális egészség megőrzés érdekében indított gyógytorna, amihez gyermekkönyvtárosunk irányításával egyre több munkatársunk csatlakozik.

A 2022. évi szakmai beszámolómat Szóllás Péter, a Kulturális és Innovációs Minisztérium Könyvtári és Levéltári Főosztályának vezetője a következőképpen véleményezte:

„A beküldött beszámoló és a munkaterv alapján jól látszik, hogy a KJK magas szakmai színvonalon látta el feladatait a 2022. évben, az energia-veszélyhelyzet okozta kihívások ellenére is biztosítani tudta a szolgáltatások folyamatosságát. A beszámoló alapján megállapítható, hogy az intézményen belül az infrastruktúra- és gyűjteményfejlesztés jól megválasztott célok mentén történik, a könyvtár sokszínű szolgáltatásai pedig egyértelműen a használói igényeket szolgálják, a különböző célcsoportok (pl. nemzetiségek, hátrányos helyzetűek) egyedi igényeinek szem előtt tartásával. Emellett a képzések és kompetenciafejlesztés területén az intézmény törekvései kiemelkedőek.

Összességében megállapítható, hogy a Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár szakmai munkáját magas színvonalon, a jogszabályokat betartva látta el az elmúlt évben. A fenti javaslatok figyelembevételével a 2022. évi szakmai beszámolót és a 2023. évi szakmai munkatervet a fenntartó általi elfogadásra javaslom.”

Az elmúlt évek mikro- és makroszintű változásai (járvány, vezetőváltás, háborús veszélyhelyzet, energiaválság) ellenére a Katona József Könyvtár az olvasók megalégedésére megőrizte szolgáltatásainak magas színvonalát, és sok tekintetben előrelépés is történt. A különböző mérések alapján látjuk azokat sarokpontokat is, ahol komolyabb erőforrás-befektetésre van szükség.

Bízunk abban, hogy a pályázat benyújtását követő szakértői vélemény iránymutatást ad működésünk és szervezeti kultúránk további erősítéséhez, és összesített eredményeink hozzásegítenek bennünket az újabb *Minősített Könyvtár cím* elnyeréséhez, ami további fejlődésre ösztönzi majd kollektívánk minden tagját.